Fundusze Europejskie Pomoc Techniczna | MINISTERSTWO ROZWOJU | Mazowsze. serce Polski | Unia Europejska Fundusz Spójności

[redacted]

Program Rewitalizacji Gminy Sochocin

Gmina Sochocin

Urząd Gminy Sochocin
ul. Guzikarzy 9
09-110 Sochocin

Jednostka Samorządu Terytorialnego
gmina wiejska

tel: 23 661 80 25

https://sochocin.pl/

gmina@sochocin.p

Dokument opracowany przez:

Centrum Funduszy UE
Sp. z o. o. Sp. k.
ul. Batorego 46/52, lok. 14
87-100 Toruń

Spis treści

1. Wstęp i metodologia. 5
2. Opis powiązań PR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi. 6
2.1. Zgodność z dokumentami szczebla krajowego. 7
2.2. Zgodność z dokumentami szczebla regionalnego. 9
2.3. Zgodność z lokalnymi dokumentami strategicznymi. 11
3. Diagnoza Gminy Sochocin z wnioskami. 13
3.1. Położenie. 13
3.2. Kultura, dziedzictwo i walory przyrodnicze. 17
3.3. Strefa społeczna. 18
3.3.1. Demografia. 18
3.3.2. Rynek pracy i przedsiębiorczość. 19
3.3.3. Negatywne zjawiska społeczne. 21
3.3.4. Edukacja publiczna 27
3.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna. 29
3.5.1 Sieć wodociągowa i kanalizacyjna 29
3.5.2. Energia i ciepłownictwo 30
3.5.3. Komunikacja 31
3.5.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna 32
3.5. Analiza SWOT. 35
4. Obszar zdegradowany Gminy. 36
4.1. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego gminy Sochocin. 36
4.2 Obszar zdegradowany na terenie Gminy Sochocin. 40
5. Obszar rewitalizacji Gminy. 40
5.1. Metodyka wyznaczania obszaru rewitalizacji. 40
5.2. Obszar rewitalizacji Gminy Sochocin. 41
6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji. 43
7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji. 48
8. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. 49
9. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych. 51
10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami / przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym PR. 56
11. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych. 64
12. System zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji. 70

12.1 Organy zaangażowane w realizację Programu Rewitalizacji 70
12.2 Partycypacja społeczna w procesie opracowywania i realizacji Programu Rewitalizacji. 72
13. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu PR. 77
14. Analiza oddziaływania na środowisko. 78
Załącznik 1. Wyniki konsultacji społecznych – etap przygotowania Programu Rewitalizacji 79
Załącznik 2. Ankieta konsultacji społecznych – powołanie Komitetu Rewitalizacyjnego 90
Załącznik 3. Ankieta konsultacji społecznych – ocena wdrażania Programu Rewitalizacji 91
Załącznik 4. Narzędzia badania postępu rzeczowego realizacji Programu Rewitalizacji 93
Załącznik 5. Opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nt. przeprowadzenia strategicznej oceny dokumentu pod kątem oddziaływania na środowisko. 94

Spis tabel

Tabela 1. Zgodność Programu Rewitalizacji Gminy Sochocin z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego. 7
Tabela 2. Zgodność Programu Rewitalizacji Gminy Sochocin z dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym. 9
Tabela 3. Zgodność Programu Rewitalizacji Gminy Sochocin z dokumentami strategicznymi o zasięgu lokalnym. 11
Tabela 4. Powierzchnia sołectw i ich procentowy udział w powierzchni całkowitej gminy. 16
Tabela 5. Spadek liczby mieszkańców w Gminie Sochocin. 18
Tabela 6.Liczba ludności w sołectwach gminy Sochocin. 18
Tabela 7. Wskaźniki obrazujące bezrobocie na poszczególnych analizowanych obszarach gminy Sochocin. 19
Tabela 8. Kształtowanie się wskaźnika liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tyś ludności w wieku produkcyjnym w gminie Sochocin w latach 2013 - 2016. 20
Tabela 9. Wskaźnik liczby ludności w wieku produkcyjnym na 100 osób ludności w wieku poprodukcyjnym. 21
Tabela 10. Obciążenie demograficzne ludności w wieku produkcyjnym w gminie Sochocin. 22
Tabela 11. Rozkład ludności z podziałem na grupy ekonomiczne na obszarze gminy Sochocin. Wskaźnik obciążenia społecznego i udziału seniorów w ogóle społeczności poszczególnych sołectw. 22
Tabela 12. Pomoc społeczna w gminie Sochocin. 23
Tabela 13. Wskaźniki obrazujące uzależnienie od opieki społecznej oraz niezdolność do opieki nad dziećmi w gminie Sochocin. 24
Tabela 14. Problemy z prawem - wskaźniki obrazujące sytuację w gminie Sochocin. Czerwonym kolorem oznaczono wartości wskaźników mniej korzystne od średniej dla gminy. 26
Tabela 15. Edukacja publiczna na poziomie podstawowym - sołectwa wchodzące w skład obwodów. 27
Tabela 16. Analiza poziomu edukacji w szkołach publicznych na terenie gminy Sochocin. 28
Tabela 17. Wyposażenie gminy w wodociągi i kanalizację - wskaźniki. 29
Tabela 18. Liczba budynków posiadających ogrzewania wykorzystujące OZE względem ogółu budynków. Na czerwono oznaczono wartości wskaźników mniej korzystne niż średnia dla gminy. 31
Tabela 19. Wskaźniki obrazujące problemy przestrzenno- funkcjonalne na terenie gminy Sochocin. 34
Tabela 20. Mocne i słabe strony gminy Sochocin. 35
Tabela 21. Szanse i zagrożenia dla gminy Sochocin. 36
Tabela 22. Podsumowanie analizy wskaźnikowej dla sołectw wchodzących w skład gminy Sochocin. 38

Tabela 23. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji w gminie Sochocin. 42
Tabela 24. Planowane projekty rewitalizacyjne (priorytet realizacji: G-projekt główny, U – projekt uzupełniający, typ projektu: P-F – przestrzenno-funkcjonalny, T – techniczny, S – społeczny). 51
Tabela 25.Komplementarność problemowa projektów planowanych do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji. 56
Tabela 26. Komplementarność międzyokresowa - wyszczególnienie projektów. 61
Tabela 27. Szacunkowe ramy finansowe realizacji Programu Rewitalizacji w Gminie Sochocin. 64

Spis map

Mapa 1. Powiat Płoński na tle województwa mazowieckiego. 14
Mapa 2. Gmina Sochocin na tle powiatu płońskiego. 15
Mapa 3. Podział administracyjny gminy Sochocin. 16
Mapa 4. Obszar zdegradowany gminy Sochocin. 40
Mapa 5. Obszar rewitalizacji gminy Sochocin na tle obszaru zdegradowanego. 42
Mapa 6. Podobszar Sochocin - mapa szczegółowa. 43

Spis fotografii

Fotografia 1. Przestrzeń zdegradowana w sołectwie Gutarzewo - budynek dawnego młyna. Źródło: materiały własne gminy. 32
Fotografia 2. Zrujnowane budynki po RSP w Smardzewie. 33
Fotografia 3. Nieużytkowane budynki poprzemysłowe w Sochocinie. 34
Fotografia 4. Zaniedbana świetlica wiejska w Gutarzewie. 47
Fotografia 5. Plakat zapraszający mieszkańców na spotkanie konsultacyjne. 73
Fotografia 6. Artykuł o rewitalizacji skierowany do mieszkańców - informacja i zaproszenie na spotkanie. . 74
Fotografia 7. Spotkanie z mieszkańcami - warsztaty. 75
Fotografia 8. Zbieranie uwag od mieszkańców - spacery studyjne. 75

Spis schematów

Schemat 1. Cel i kierunki działań Programu Rewitalizacji Gminy Sochocin. 50
Schemat 2. Zarządzanie Programem Rewitalizacji - struktura instytucjonalna. 70
Schemat 3. Skład Komitetu Rewitalizacyjnego. 72
Schemat 4. Schemat postępowania - monitoring i ocena realizacji Programu Rewitalizacji w Gminie Sochocin. 77

Spis wykresów

Wykres 1. Zmiana udziału ludności według ekonomicznych grup wiekowych w ludności ogółem na przestrzeni lat 2004-2014 w gminie Sochocin. 21

1. Wstęp i metodologia.

Rewitalizację należy rozumieć jako proces wyprowadzania obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, czyli stanu wynikającego z koncentracji negatywnych zjawisk społecznych (np. bezrobocia, ubóstwa, niskiego poziomu kapitału społecznego lub poziomu edukacji) oraz negatywnych zjawisk w przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej (np. niski stopień przedsiębiorczości), środowiskowej (np. wysoka emisja szkodliwych gazów i pyłów), przestrzenno-funkcjonalnej (np. utrudniony dostęp do opieki zdrowotnej) lub technicznej (np. niedostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami).

Proces rewitalizacji prowadzony jest na podstawie Programu Rewitalizacji przez interesariuszy rewitalizacji, do których należą: mieszkańcy obszaru rewitalizacji, właściciele i użytkownicy nieruchomości znajdujących się na tym obszarze, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy działalność gospodarczą lub społeczną, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy władzy publicznej.

Program Rewitalizacji (PR) to uchwalony przez Radę Gminy wieloletni program działań w sferze społecznej oraz przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej, który ma na celu wyprowadzenie obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenie warunków do ich zrównoważonego rozwoju. Program Rewitalizacji stanowi narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Właściwie przygotowany Program Rewitalizacji opiera się na następujących zasadach:

KOMPLEKSOWOŚĆ → działania podejmowane są w sposób zapewniający interwencję we wszystkich obszarach problematycznych i jak najszerszą skalę oddziaływania ich skutków

KONCENTRACJA → działania rewitalizacyjne dotyczą terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju Gminy, na których występują skoncentrowane problemy społeczne i środowiskowo-infrastrukturalne

KOMPLEMENTARNOŚĆ → przedsięwzięcia rewitalizacyjne uzupełniają się z innymi planami i działaniami na obszarze Gminy w wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, czasowym oraz finansowym

REALIZACJA ZASADY PARTNERSTWA I PARTYCYPACJI →	działania rewitalizacyjne są oparte na zasadach partycypacji społecznej, podlegają kontroli społecznej przez mieszkańców gminy i innych interesariuszy rewitalizacji

Program Rewitalizacji dla Gminy Sochocin został opracowany od podstaw, w związku z tym, że Gmina nie posiadała takiego programu, ani dokumentu ekwiwalentnego. Program jest przygotowany na podstawie wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju zawartych w opracowaniu: „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020".

Działania dotyczące opracowania i wdrażania Programu Rewitalizacji podzielone są na następujące etapy:

1) wyznaczanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
2) opracowanie i przyjęcie przez gminę Programu Rewitalizacji,
3) stworzenie Komitetu Rewitalizacyjnego i określenie jego zadań,
4) realizacja Programu Rewitalizacji,
5) monitoring i ewaluacja.

Na każdym etapie realizacji, działania związane z opracowywaniem Programu Rewitalizacji poprzedzone są szeroką kampanią informacyjną i opierają się na zasadach partycypacji społecznej. Opracowany Program Rewitalizacji poddany został pod dyskusję społeczną na etapie diagnozowania, opracowywania, wdrażania oraz oceny.

Obszar zdegradowany to obszar, na którym zdiagnozowano stan kryzysowy. Natomiast obszar rewitalizacji cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk i, z uwagi na istotne znaczenie dla lokalnego rozwoju, zamierza się na nim prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji wyznaczane są na podstawie wytycznych dla obszarów wiejskich przedstawionych w dokumencie pt. „Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020" w oparciu o aktualne dane, ilustrujące poszczególne zjawiska w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

2. Opis powiązań PR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

„Program rewitalizacji Gminy Sochocin" jest instrumentem wdrażania założeń zawartych w dokumentach strategicznych gminy oraz jest zgodny z dokumentami strategicznymi i politykami o regionalnym i ogólnokrajowym zasięgu. Program i zawarte w nim

działania są zgodne z kierunkami wyznaczonymi w dokumentach, opisanymi w niniejszym rozdziale.

2.1. Zgodność z dokumentami szczebla krajowego.

Tabela 1. Zgodność Programu Rewitalizacji Gminy Sochocin z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego.

Źródło: Opracowanie własne.

Dokument	Cele, z którymi PR jest zgodny	Opis zgodności
STRATEGIA EUROPA 2020	Priorytet 2.Rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej. Cel: „20/20/20" w zakresie klimatu i energii (w tym ograniczenie emisji dwutlenku węgla nawet o 30%, jeśli pozwolą na to warunki). Priorytet 3.Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną. Cel: wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinien wynosić 75% Cel: liczbę osób przedwcześnie kończących naukę szkolną należy ograniczyć do 10%, a co najmniej 40% osób z młodego pokolenia powinno zdobywać wyższe wykształcenie Cel: liczbę osób zagrożonych ubóstwem należy zmniejszyć o 20 mln	W ramach Programu Rewitalizacji zaplanowano działania pozwalające na przyczynienie się do osiągnięcia celów określonych w Strategii. Zawierają się one w następujących kierunkach działań, które zostały zaplanowane do realizacji w ramach rewitalizacji gminy Sochocin: **Poprawa stanu środowiska naturalnego** – zakłada działania ukierunkowane na wzmocnienie efektywności energetycznej **Aktywizacja zawodowa i wsparcie przedsiębiorczości** – projekt ukierunkowany na wzrost zatrudnienia i samozatrudnienia, przeciwdziałanie ubóstwu. **Rozwój dzieci i młodzieży** – projekty ukierunkowane na podniesienie edukacji i wspieranie motywacji i ambicji młodych mieszkańców gminy Sochocin.
NARODOWY PLAN REWITALIZACJI	Głównym celem Narodowego Planu Rewitalizacji jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań. PR gminy Sochocin jest zgodny z następującymi wskazanymi celami tematycznymi i związanymi z nimi poddziałaniami Cel tematyczny 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach 4.3 Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł	Program Rewitalizacji Gminy Sochocin został opracowany w oparciu o założenia i wytyczne zawarte w Narodowym Planie Rewitalizacji. Jego cele i kierunki działań są zgodne z priorytetami inwestycyjnymi na rzecz rewitalizacji wskazanymi w Narodowym Planie.

	energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym Cel tematyczny 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami 6.3 Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego Cel tematyczny 8 Promowanie trwałego wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników 8.5 zapewnianie dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo, w tym podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników Cel tematyczny 10 Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie 10.1 ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego	
POLSKA 2030 TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU	Program Rewitalizacji i realizacja związanych z nim projektów wspierać będzie realizację zawartych w Strategii celów: Cel 3 - Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska Cel 11 – wzrost społecznego kapitału rozwoju	Projekty realizowane w szkołach odpowiadają kierunkowi interwencji „Podnoszenie jakości edukacji poprzez zorientowanie na efekty uczenia się, w szczególności w zakresie kluczowych kompetencji, a także personalizację nauczania oraz ewaluację pracy szkół i placówek”. Projekt realizowany w GOKu wpisuje się w kierunek „Zwiększenie obecności kultury w życiu codziennym ludzi poprzez stałe zwiększanie dostępności zasobów kultury i kształcenie nawyków kulturowych” poprzez działania zakładające wykorzystanie i rozwój infrastruktury instytucji kultury w zakresie edukacji i animacji kulturalnej oraz realizacji funkcji społecznych przez instytucje.
PROGRAM ROZWOJU TURYSTYKI DO 2020 ROKU	Celem głównym rozwoju turystyki w Polsce do roku 2020 jest: Wzmocnienie rozwoju konkurencyjności i innowacyjności turystyki poprzez wspieranie przedsiębiorstw, organizacji i instytucji oraz inicjatyw sektora turystki, z poszanowaniem zasad	W cel ten wpisuje się planowany projekt rewitalizacyjny: Zagospodarowanie nadbrzeża Wkry – stworzenie szlaku turystycznego oraz promocja walorów turystycznych gminy.

zrównoważonego rozwoju. Dla sprawnej realizacji celu głównego wyznaczono poszczególne, bardziej szczegółowe cele operacyjne, wśród których znajduje się jeden, do którego realizacji przyczyni się wdrożenie założeń PR: Zagospodarowanie i modernizacja przestrzeni dla rozwoju turystyki i infrastruktury turystycznej, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i przepisów ochrony środowiska.	Który zakłada zagospodarowanie przestrzeni cennej przyrodniczo i o wysokich walorach turystycznych w sposób, aby możliwe było jej turystyczne wykorzystanie w sposób niezagrażający środowisku naturalnemu.

2.2. Zgodność z dokumentami szczebla regionalnego.

Tabela 2. Zgodność Programu Rewitalizacji Gminy Sochocin z dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym.

Źródło: Opracowanie własne.

Dokument	Cele, z którymi PR jest zgodny	Opis zgodności
STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO 2030 ROKU	Ramowe cele rozwojowe i kierunki działań strategicznych wskazane jako najbardziej przyczyniające się do rozwoju województwa, a z którymi PR jest zgodny i które dotyczą obszarów wiejskich, to: Cel: Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego - Zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu Cel: Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska - Produkcja energii ze źródeł odnawialnych - Modernizacja i rozbudowa lokalnych sieci energetycznych oraz poprawa infrastruktury przesyłowej - Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia - Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz	Zaplanowane w PR inwestycje wpisują się w założone w Strategii działania dotyczące rozwoju obszarów wiejskich w Sferze: PRZESTRZEŃ i TRANSPORT 13.2. Dostosowanie parametrów, standardów technicznych i przebiegu dróg do ich funkcji 14.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych 14.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków lokalnych 16.1.Tworzenie spójnej, harmonijnej oraz uporządkowanej przestrzennie i urbanistycznie sieci osadniczej SPOŁECZEŃSTWO 21.2.Wspieranie postaw przedsiębiorczych oraz samozatrudnienia 22.1.Przeciwdziałanie bezrobociu i łagodzenie skutków bezrobocia 22.2.Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych, starszych oraz w trudnej sytuacji życiowej 22.3.Wspomaganie zadań mających na celu włączenie społeczne i przeciwdziałanie ubóstwu 23.1. Zwiększenie dostępności usług oświatowych na obszarach wiejskich 23.2. Tworzenie warunków materialnych i organizacyjnych służących

	potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu - Upowszechnianie kultury i twórczości	wyrównywaniu szans edukacyjnych młodzieży wiejskiej 24.2. Kształtowanie warunków sprzyjających aktywności fizycznej mieszkańców ŚRODOWISKO I ENERGETYKA 25.1. Rozwój i proekologiczna modernizacja instalacji do produkcji energii elektrycznej i cieplnej w regionie, w tym zwiększenie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych 25.3. Podnoszenie efektywności energetycznej 27.6. Szerzenie świadomości ekologicznej 28.3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury przesyłowej gazu ziemnego oraz paliw płynnych 30.2. Porządkowanie i tworzenie spójnego systemu gospodarki odpadami 31.1. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich KULTURA I DZIEDZICTWO 32.1. Poprawa atrakcyjności turystycznej regionu w oparciu o walory przyrodnicze (w szczególności w obszarach pasm turystycznych) 33.1. Rozwój zaplecza instytucjonalnego kultury i digitalizacja zasobów 33.3. Wspieranie edukacji kulturalnej i artystycznej
REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO NA LATA 2014-2020	Program rewitalizacji opracowany został w oparciu o RPO woj. mazowieckiego, ponieważ większą część środków na jego realizację planuje pozyskać się z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Program jest spójny z celami, które realizowane będą w ramach następujących osi tematycznych: Oś IV - Przejście na gospodarkę niskoemisyjną, w ramach której realizowane będą następujące cele: Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnej produkcji energii, Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym, Lepsza jakość powietrza Oś V - Gospodarka przyjazna środowisku – cele:	Projekty zapisane w PR są w większości zaplanowane w taki sposób, aby wpisywały się w założenia osi priorytetowych RPO woj. mazowieckiego. Realizacja tych projektów przyczyni się do osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu, które zostały zaplanowane dla poszczególnych osi. Przeprowadzeni rewitalizacji będzie możliwe dzięki wsparciu z środków UE, których narzędziem dystrybucji są między innymi konkursy w ramach RPO. Wskazanie działań i poddziałań, w ramach których planuje się realizować poszczególne projekty znajduje się w tabeli nr 11 PR gminy Sochocin - Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

	Zwiększony udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów na Mazowszu. Zwiększona dostępność oraz rozwój zasobów kulturowych regionu. Wzmocniona ochrona bioróżnorodności w regionie Oś VI – Jakość życia – cel: Ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych Oś VIII – Rozwój rynku pracy – cel: Wzrost zatrudnienia osób, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone na rynku pracy Oś X - Edukacja dla rozwoju regionu – cel: Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	
STRATEGIA ROZWOJU KULTURY W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM NA LATA 2015-2020	W Strategii zdiagnozowano problem: W województwie mazowieckim występują wielkie terytorialne dysproporcje w dostępie do kultury. Różnice w uczestnictwie wynikają m.in. ze słabości edukacji kulturalnej: odbiorcy, twórcy i organizatorzy kultury przestali się wzajemnie rozumieć. Zamiast wspólnot powstają obszary wykluczenia z kultury. Zidentyfikowano cele, których realizacja pozwoli na pozytywny wpływ na sytuację problemową: Cel B.2. Kultura dla każdego (program przełamywania wykluczenia terytorialnego) w ramach którego planowane są działania	Program rewitalizacji wykazuje zbieżność z celem zapisanym w Strategii, gdyż w jego ramach planowana jest inwestycja w infrastrukturę kultury na terenie gminy, która będzie miała na celu poprawę dostępności do oferty kulturalnej oraz integrację międzypokoleniową i zapobieganie wykluczeniu.

2.3. Zgodność z lokalnymi dokumentami strategicznymi.

Tabela 3. Zgodność Programu Rewitalizacji Gminy Sochocin z dokumentami strategicznymi o zasięgu lokalnym.

Źródło: Opracowanie własne.

Dokument	Cele, z którymi PR jest zgodny i opis zgodności.
Strategia rozwoju Gminy Sochocin na lata	Program Rewitalizacji jest narzędziem realizacji założeń Strategii. Wszystkie zaplanowane w jego ramach działania są zgodne ze Strategią i z j ej celami.

2016 – 2020 z perspektywą do 2025	CEL OPERACYJNY I.1. Zwiększenie dostępu do usług medycznych oraz wspomaganie postaw prozdrowotnych i zdrowego trybu życia mieszkańców I.1.3.Budowa oraz modernizacja infrastruktury sportowo – rekreacyjnej w celu stworzenia interesującej oferty aktywnego spędzania wolnego czasu. CEL OPERACYJNY I.2. Zapewnienie wysokiej jakości usług edukacji oraz poprawa dostępności opieki żłobkowej i przedszkolnej I.2.1.Doposażenie placówek oświatowych w nowoczesne środki dydaktyczne i techniczne. I.2.5. Wspieranie i promocja innowacyjnych form kształcenia. I.2.6. Wzbogacenie zajęć pozalekcyjnych CEL OPERACYJNY I.3. Spójna, atrakcyjna i ogólnie dostępna oferta kulturalna i sportowo – rekreacyjna. I.3.1. Budowa, remont oraz doposażenie świetlic wiejskich wraz z ich otoczeniem. I.3.2. Modernizacja oraz doposażenie Gminnego Ośrodka Kultury i Gminnej Biblioteki Publicznej I.3.3. Budowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej (parków linowych, placów zabaw, siłowni zewnętrznych, kortów tenisowych, modernizacja hali sportowej i stadionu oraz zagospodarowanie terenów nad rzeką Wkrą) I.3.5. Poszukiwanie nowych form spędzania wolnego czasu zarówno dla dzieci jak i osób starszych wraz z podejmowaniem działań w celu ich realizacji. CEL OPERACYJNY I.4. Wspieranie działań służących budowaniu tożsamości lokalnej i integracji mieszkańców. I.4.1.Aktywizacja osób starszych do działań w organizacjach pozarządowych i społeczności lokalnych. I.4.5.Uspołecznienie kluczowych działań podejmowanych przez władze gminy m.in. poprzez konsultacje społeczne. CEL OPERACYJNY I.6. Stymulowanie aktywności zawodowej mieszkańców, wspieranie rodzin i rozwiązywanie problemów społecznych I.6.1.Tworzenie oraz realizacja programów przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. I.6.2.Wspieranie instytucji i organizacji działających na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców. I.6.3.Działania na rzecz osób niepełnosprawnych – likwidacja barier architektonicznych CEL OPERACYJNY II.1. Rozwój infrastruktury drogowej II.1.1.Modernizacja i remont istniejącej gminnej infrastruktury drogowej. II.1.4. Budowa i modernizacja infrastruktury towarzyszącej: poboczy, chodników, oświetlenia ulicznego. II.1.5. Rozbudowa szlaków rowerowych wraz z ich oznakowaniem. CEL OPERACYJNY II.2. Dalsza rozbudowa systemów wodno – kanalizacyjnych II.2.1. Kontynuacja budowy, rozbudowy i modernizacji systemów wodociągowych i kanalizacyjnych według opracowanych projektów i pozwoleń na budowę. CEL OPERACYJNY II.3. II.3.1.Kontynuacja budowy, rozbudowy i modernizacji systemów gazowych średniego ciśnienia w Sochocinie i pozostałych miejscowościach gminy. CEL OPERACYJNY III. Stworzenie atrakcyjnej ofert turystycznej i kulturowej opartej na zasobach przyrodniczych, historycznych i kulturowych. III.3.1.Zagospodarowanie terenów doliny rzeki Wkry (m.in. budowa zbiornika retencyjnego na rzece Wkrze w Sochocinie i Gutarzewie) wraz z budową infrastruktury towarzyszącej. III.3.2. Budowa parku linowego. III.3.4.Wpieranie utworzenia spójnej informacji turystycznej i promocji gminy.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sochocin na lata 2013 – 2016 z perspektywą do 2020	Program rewitalizacji zakłada realizację działań mających na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego i poprawę w obszarach mających na nie negatywny wpływ. Realizowane będą projekty wpisujące się w następujące priorytety ekologiczne sprecyzowane w strategii: • Optymalizacja gospodarki wodno-ściekowej • Ochrona powietrza atmosferycznego • Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu • Edukacja ekologiczna • Rozwój energetyki odnawialnej Projekty zaplanowane do realizacji w PR w ramach kierunku działania „Poprawa stanu środowiska naturalnego" są zgodne z założeniami inwestycyjnymi wskazanymi w Strategii.
Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Sochocin na lata 2008-2018	Zaplanowane w PR działania powiązane są z diagnozą problemów społecznych w gminie Sochocin. Pokrywają się one w dużym stopniu z problemami zdiagnozowanymi w Strategii, które sformułowano jako: 1. Kryzys rodziny 2. Długotrwałe bezrobocie 3. Wsparcie osób niepełnosprawnych, samotnych i starszych Projekty społeczne zaplanowane w PR odnoszą się do kierunków działań założonych z Strategii, którymi są m. in.: - podnoszenie społecznej i zawodowej aktywności mieszkańców; - kształtowanie postaw tolerancji i zrozumienia wobec marginalizowanych grup społecznych
Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020 LGD – Przyjazne Mazowsze	PR wykazuje spójność z celami LSR. W ramach PR realizowany będzie projekt wpisujący się w cel ogólny 2: Rozwój „oferty weekendowej" dla turystów i mieszkańców bazującej na posiadanych zasobach przyrodniczych i kulturowych w ramach celu szczegółowego 2.1 Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej i kulturalnej.

3. Diagnoza Gminy Sochocin z wnioskami.

3.1. Położenie.

Gmina Sochocin jest gminą wiejską w województwie mazowieckim. Położona jest ona w powiecie płońskim - w jego północno - wschodniej części. Gmina sąsiaduje z następującymi gminami:

- Gminy powiatu ciechanowskiego – od północy: Glinojeck, Ojrzeń.
- Gminy powiatu płońskiego – od wschodu: Nowe Miasto i Joniec
  od zachodu: Baboszewo
  od południa: Płońsk

Gmina Sochocin leży pomiędzy dwoma ośrodkami miejskimi: Ciechanowem - do niedawna miastem wojewódzkim i Płońskiem - siedzibą nowego powiatu.

Mapa 1. Powiat Płoński na tle województwa mazowieckiego.

Źródło: http://mot-mbpr.pl/, opracowanie własne.

Mapa 2. Gmina Sochocin na tle powiatu płońskiego.

Źródło: http://mapy.plonski.wrotamazowsza.pl, opracowanie własne.

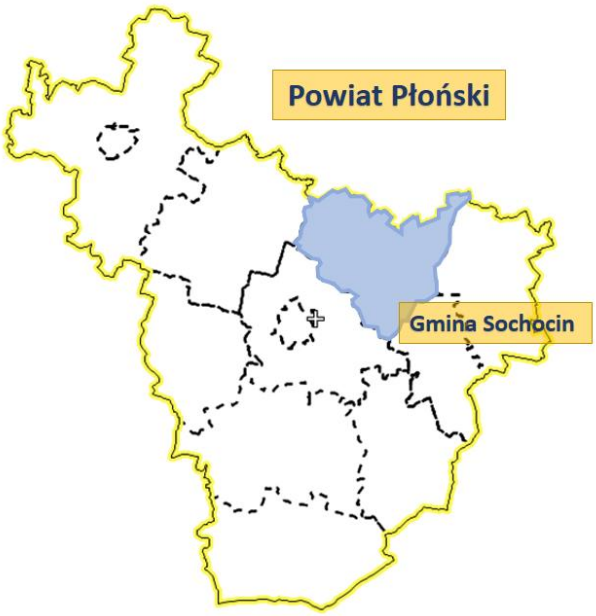

W wewnętrznym podziale administracyjnym, Gmina Sochocin dzieli się na 28 jednostek sołeckich: Baraki, Bolęcin, Biele, Budy Gutarzewskie, Ciemniewo, Drożdżyn, Gromadzyn, Gutarzewo, Idzikowice, Jędrzejewo, Kępa, Koliszewo, Kolonia Sochocin, Kołoząb, Kondrajec, Kuchary Królewskie, Kuchary Żydowskie, Milewo, Niewikla, Pruszkowo, Podsmardzewo, Rzy, Smardzewo, Sochocin, Ślepowrony, Wycinki, Wierzbówiec, Żelechy. Siedzibą samorządu gminy jest położona w centrum gminy wieś Sochocin.

Mapa 3. Podział administracyjny gminy Sochocin.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie Statutu Gminy Sochocin.

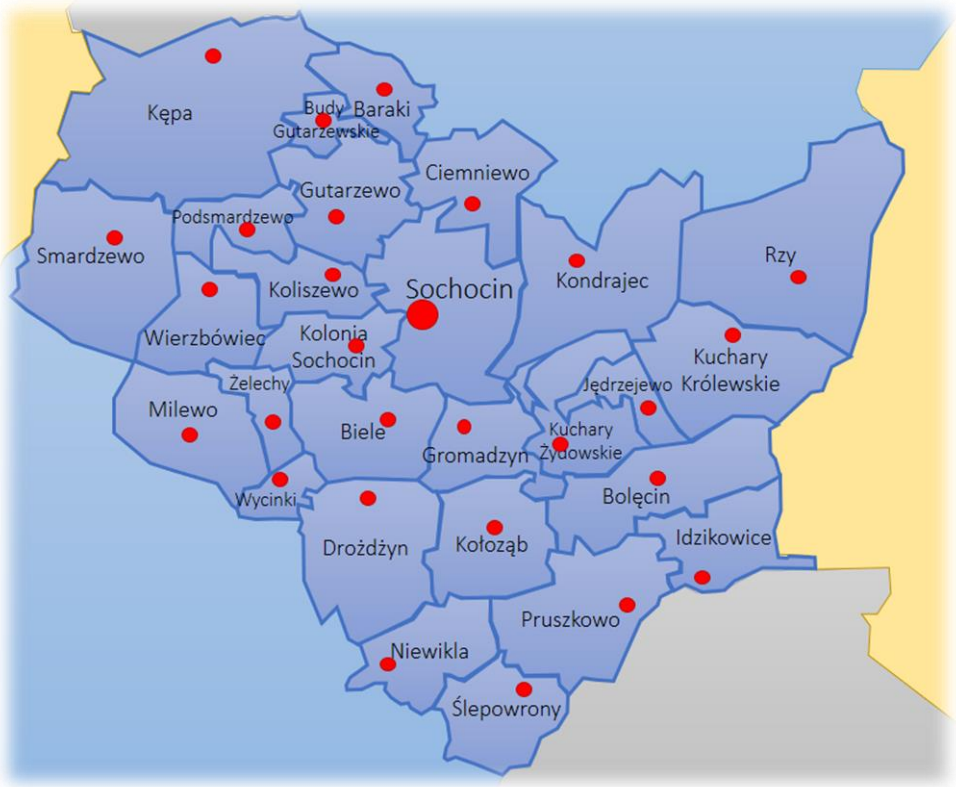

Tabela 4. Powierzchnia sołectw i ich procentowy udział w powierzchni całkowitej gminy.

Źródło: Dane własne gminy.

Miejscowość	Powierzchnia w km²	% powierzchni gminy
Baraki	2,566179	2,10
Biele	4,268246	3,50
Bolęcin	4,944864	4,05
Budy Gutarzewskie	1,020685	0,84
Ciemniewo	3,189536	2,61
Drożdżyn	5,846282	4,79
Gromadzyn	2,906697	2,38
Gutarzewo	3,836357	3,15
Idzikowice	3,376196	2,77
Jędrzejewo	1,775389	1,46
Kępa	11,477561	9,41
Koliszewo	2,711093	2,22
Kolonia Sochocin	2,620208	2,15
Kołoząb	4,510884	3,70
Kondrajec	7,439678	6,10
Kuchary Królewskie	5,75683	4,72
Kuchary Żydowskie	3,599441	2,95
Milewo	4,257095	3,49

Niewikla	3,166167	2,60
Podsmardzewo	2,572041	2,11
Pruszkowo	5,581519	4,58
Rzy	11,87334	9,73
Smardzewo	6,720057	5,51
Sochocin	6,827522	5,60
Ślepowrony	3,143945	2,58
Wierzbówiec	3,304817	2,71
Wycinki	1,10668	0,91
Żelechy	1,583192	1,30
Razem:	121,982501	100

3.2. Kultura, dziedzictwo i walory przyrodnicze.

Gmina Sochocin posiada naturalne walory krajobrazowe (4 rzeki, lasy, bogatą florę i faunę), usytuowanie w centrum Mazowsza. Są to dobre warunki do rozwoju turystyki weekendowej. Istotnym wyróżnikiem gminy jest również jej tradycja, jaką stanowi guzikarskie rzemiosło. Jest to tradycja unikalna na skalę powiatu, Mazowsza, a nawet Polski. Dokonano pierwszego kroku mającego na celu promocję tego waloru: powstała Izba Pamiątkowa Guzikarstwa, zrealizowano film, opracowano publikację, funkcjonuje również wystawa „wędrująca po kraju". Brak jest jednak kontynuacji tych działań. Izba jako główny lokalny produkt turystyczny nie ma opracowanej koncepcji promocji i rozwoju nie jest wykorzystywany w pełni jej potencjał.

Drugim wyróżnikiem są bardzo korzystne warunki uprawiania na terenie Gminy Sochocin turystyki kajakowej. O tym jak istotne znaczenie ma dana forma turystyki aktywnej, świadczy m.in. powstanie w 2014 r. Stowarzyszenia Miłośników Doliny Rzeki Wkry „Nasza Wkra".

Diagnoza stanu obecnego, wskazuje, iż na terenie Gminy Sochocin nie mamy praktycznie bazy noclegowej o średnim standardzie. Są obecnie dwa bardzo dobrze prosperujące gospodarstwo agroturystyczne. Brak pól biwakowych, kempingów, kwater prywatnych do wynajęcia, większej liczby gospodarstw agroturystycznych oraz zaplecza gastronomicznego.

Ograniczona atrakcyjność Gminy Sochocin w znacznym stopniu jest też spowodowana niezagospodarowaniem terenów nad rzeką Wkrą. Nowoczesna infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa w tym obszarze wpłynęło by korzystnie na wzbogacenie oferty turystycznej.

Gmina Sochocin nie posiada również odpowiedniej infrastruktury do uprawiania różnych form turystyki aktywnej, wypoczynku aktywnego (np. parków linowych, kortów tenisowych, wielofunkcyjnych boisk typu „ Orlik", skateparku, siłowni zewnętrznych i wewnętrznych czy innych przestrzeni rekreacyjnych, placów zabaw czy ścieżek rowerowych itp.). Brak jest również odpowiedniej infrastruktury do uprawiania turystyki kajakowej jak: pomostów, pochylni do wodowania itp. Dużym problemem jest również zły stan dróg lokalnych, brak odpowiedniego oświetlenia. W złym stanie znajduje się również część przydrożnych

skwerków. Istnieje potrzeba stworzenia małej infrastruktury turystycznej jak np. tablic informacyjnych, drogowskazów.

Dużym potencjałem gminy jest natomiast działanie Gminnego Ośrodka Kultury w Sochocinie, który jest jedyną placówką nastawioną na zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców. Działają tu przede wszystkim sekcje nastawione na rozwijanie talentów muzycznych (wokalnych, nauka gry na wielu instrumentach, zespoły muzyczne (m. in. orkiestra dęta, zespoły country oraz folkowy), organizowane są imprezy i koncerty. GOK jest również miejscem spotkań stowarzyszeń – np. Koło Emerytów i Rencistów. Mieści się tu również biblioteka, świetlica środowiskowa oraz wspomniana już sala muzealna. Zatrudnieni są instruktorzy i animatorzy.

3.3. Strefa społeczna.

3.3.1. Demografia.

Liczba mieszkańców gminy Sochocin wynosiła na dzień 31.12.2016 r. **5868** mieszkańców. Liczba ludności zamieszkującej gminę Sochocin w poprzednich latach ulegała spadkowi. Trend ten jest narastający, w związku z tym prognozy przewidują dalsze wyludnianie gminy.

Tabela 5. Spadek liczby mieszkańców w Gminie Sochocin.

Źródło: dane GUS, dane Urzędu gminy.

Liczba mieszkańców [osoby] gminy Sochocin w latach:				
	2013	2014	2015	2016
Ludność	**5893**	**5936**	**5920**	**5868**

Tabela 6.Liczba ludności w sołectwach gminy Sochocin.

Źródło: Dane Urzędu Gminy Sochocin.

sołectwo	liczba ludności [osoby]	% ludności w gminie
Baraki	73	1,24
Biele	151	2,57
Bolęcin	170	2,9
Budy Gutarzewskie	37	0,63
Ciemniewo	105	1,79
Drożdżyn	318	5,42
Gromadzyn	44	0,75
Gutarzewo	149	2,54
Idzikowice	207	3,53
Jędrzejewo	62	1,06
Kępa	94	1,6
Koliszewo	137	2,33
Kolonia Sochocin	80	1,36
Kołoząb	236	4,02
Kondrajec	275	4,69
Kuchary Królewskie	79	1,35

Kuchary Żydowskie	264	4,5
Milewo	193	3,29
Niewikla	126	2,15
Podsmardzewo	68	1,16
Pruszkowo	145	2,47
Rzy	109	1,86
Smardzewo	401	6,83
Sochocin	1975	33,66
Ślepowrony	125	2,13
Wierzbówiec	95	1,62
Wycinki	40	0,68
Żelechy	110	1,87
Razem:	5868	100

3.3.2. Rynek pracy i przedsiębiorczość

Bezrobocie w gminie Sochocin jest zjawiskiem o znaczącej skali. Mimo iż, udział osób bezrobotnych w pośród grupy w wieku produkcyjnym sukcesywnie maleje, w roku 2016 wyniósł średnio 9,08%, stanowi ono wciąż istotny problem, co potwierdza porównanie z powiatem i województwem. Wskaźnik obrazujący udział osób bezrobotnych w liczbie osób wieku produkcyjnym wynosił w 2015 roku powiecie 9,2%, a w województwie mazowieckim 8,3%

Tabela 7. Wskaźniki obrazujące bezrobocie na poszczególnych analizowanych obszarach gminy Sochocin.

Źródło: dane Powiatowego Urzędu Pracy w Płońsku, dane własne Urzędu Gminy Sochocin.

sołectwo	liczba bezrobotnych	% osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób mieszkających na danym terenie	% osób bezrobotnych powyżej 24 m-cy w ogólnej liczbie osób mieszkających na danym terenie	liczba bezrobotnych względem liczby osób w wieku produkcyjnym na danym terenie
Baraki	5	6,85%	2,74%	11,36%
Biele	5	3,31%	1,99%	5,43%
Bolęcin	11	6,47%	1,18%	11,34%
Budy Gutarzewskie	6	16,22%	13,51%	24,00%
Ciemniewo	7	6,67%	0,95%	11,11%
Drożdżyn	7	2,20%	0,63%	3,83%
Gromadzyn	2	4,55%	2,27%	7,14%
Gutarzewo	14	9,40%	3,36%	13,59%
Idzikowice	7	3,38%	1,45%	5,22%
Jędrzejewo	2	3,23%	0,00%	5,26%
Kępa	4	4,26%	1,06%	7,41%
Koliszewo	6	4,38%	0,73%	7,79%

Kolonia Sochocin	3	3,75%	0,00%	8,82%
Kołoząb	7	2,97%	0,42%	4,93%
Kondrajec	32	11,64%	4,73%	19,05%
Kuchary Królewskie	5	6,33%	1,27%	9,80%
Kuchary Żydowskie	25	9,47%	3,03%	15,43%
Milewo	9	4,66%	0,00%	7,63%
Niewikla	0	0,00%	0,00%	0,00%
Podsmardzewo	4	5,88%	1,47%	9,30%
Pruszkowo	6	4,14%	1,38%	8,11%
Rzy	3	2,75%	0,00%	4,23%
Smardzewo	12	2,99%	0,50%	4,96%
Sochocin	114	5,77%	1,52%	9,52%
Ślepowrony	5	4,00%	0,80%	6,33%
Wierzbówiec	3	3,16%	0,00%	4,92%
Wycinki	3	7,50%	2,50%	12,50%
Żelechy	15	13,64%	2,73%	23,08%
Razem	**322**	**5,49%**	**1,52%**	**9,08%**

Gmina Sochocin jest gminą typowo rolniczą. Według stanu na koniec 2014 roku tereny użytkowane rolniczo zajmują 7852 ha co stanowi 64,26% ogólnej powierzchni gminy. Oznacza ją również stosunkowo wysoki udział gruntów pod lasami i zadrzewieniami – 28,04%. Gmina posiada potencjał turystyczny związany z bogactwem przyrodniczym (pomniki przyrody, różnorodność fauny i flory, lasy) oraz walorami antropocentrycznymi (tradycja guzikarstwa, zabytki, głownie sakralne, wydarzenia i imprezy cykliczne. Brak rozwiniętego przemysłu, silnie zmienionego przez człowieka krajobrazu oraz skażenia środowiska, sprawiają, że turystyka mogłaby się rozwijać jako ważna gałąź przedsiębiorczości. Zaplecze noclegowe i gastronomiczne jest rozwinięte bardzo słabo (1 hotel **** w Kępie oraz 2 gospodarstwa agroturystyczne w miejscowościach Rzy i Kondrajec oraz 4 samodzielne punkty gastronomiczne).

Na terenie gminy obserwowany jest znaczący spadek liczby podmiotów gospodarczych. W roku 2009 było ich 391, w 2014 – 457, natomiast w 2016 – 333.

Wskaźnik liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tyś ludności w wieku produkcyjnym kształtuje się następująco:

Tabela 8. Kształtowanie się wskaźnika liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tyś ludności w wieku produkcyjnym w gminie Sochocin w latach 2013 - 2016.

Źródło: rejestr CEIDIG, dane GUS.

	2013	2014	2015	2016
podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tyś ludności w wieku produkcyjnym	1216	1232	1270	939

3.3.3. Negatywne zjawiska społeczne.

3.3.3.1. Starzenie społeczeństwa.

Starzenie społeczeństwa jest zjawiskiem występującym w gminie Sochocin w skali dużo większej niż na terenie powiatu płońskiego oraz województwa mazowieckiego.

Wskaźnik liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym przewyższa wartości odnotowywane dla powiatu i województwa.

Tabela 9. Wskaźnik liczby ludności w wieku produkcyjnym na 100 osób ludności w wieku poprodukcyjnym.

Źródło: Dane GUS.

	Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób ludności w wieku produkcyjnym
Gmina Sochocin	32,05
Powiat płoński	18,88
Województwo mazowieckie	20,04

Liczba osób w wieku poprodukcyjnym rośnie i będzie rosnąć, na co wskazuje wzrostowy trend w latach ubiegłych.

Wykres 1. Zmiana udziału ludności według ekonomicznych grup wiekowych w ludności ogółem na przestrzeni lat 2004-2014 w gminie Sochocin.

Źródło: dane GUS, opracowanie własne.

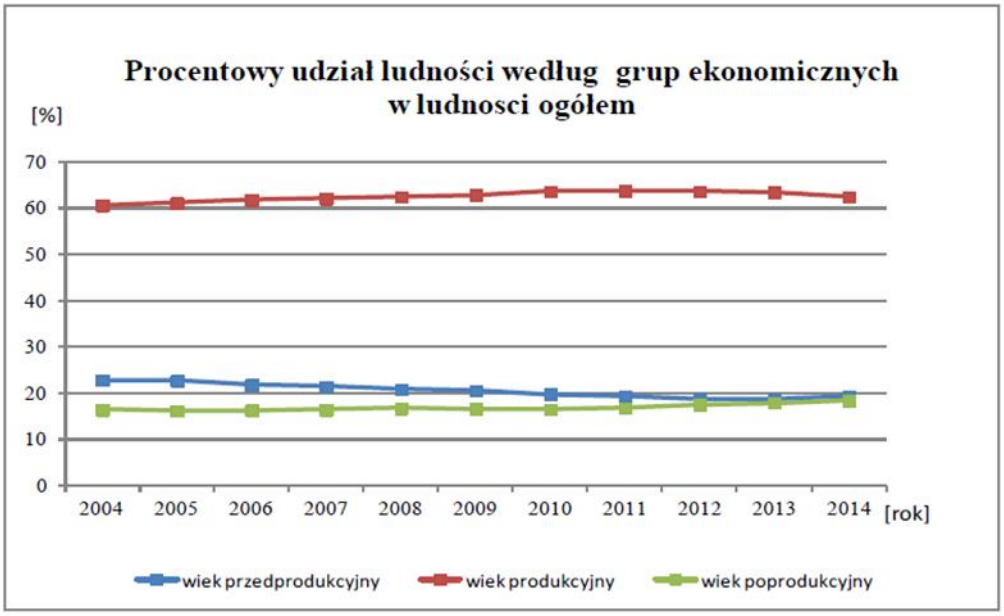

Zjawisko to świadczy o starzeniu się społeczeństwa lokalnego, co pociąga za sobą wiele konsekwencji. Znaczna część dochodów Gminy będzie bowiem musiała być kierowana na zapewnienie odpowiednich warunków życia osobom w starszym wieku (np. opieka społeczna). Starzejące się społeczeństwo to także malejące przyrosty zasobów pracy i większe obciążenie demograficzne grupy w wieku produkcyjnym. Poza tym wzrost liczby osób starszych prowadzi

do zmiany struktury popytu – wpływa na mniejszy popyt na „nowinki" technologiczne, a większy na szeroką gamę usług związanych z opieką społeczną, aktywizacją społeczną tej grupy, zapobieganiu wykluczenia społecznego poprzez ofertę zapewniającą integrację międzypokoleniową.

Tabela 10. Obciążenie demograficzne ludności w wieku produkcyjnym w gminie Sochocin.

Źródło: dane GUS, dane własne gminy.

Wskaźnik obciążenia demograficznego [osoby].										
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	60,7	60,0	58,9	56,9	56,6	56,9	57,5	60,1	61,7	65,4

Na terenie gminy Sochocin zjawisko starzenia się społeczeństwa rozłożone jest nierównomiernie. Świadczą o tym wskaźniki przedstawione w poniższej tabeli. Wartości wskaźników odbiegające na niekorzyść od średniej dla gminy zaznaczono kolorem czerwonym.

Tabela 11. Rozkład ludności z podziałem na grupy ekonomiczne na obszarze gminy Sochocin. Wskaźnik obciążenia społecznego i udziału seniorów w ogóle społeczności poszczególnych sołectw.

Źródło: dane własne gminy, stan na 31.12.2016 roku.

	liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym	liczba ludności w wieku produkcyjnym	liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	% ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności na danym obszarze	liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym
Baraki	9	44	20	27,40%	45,45
Biele	32	92	27	17,88%	29,35
Bolęcin	35	97	38	22,35%	39,18
Budy Gutarzewskie	4	25	8	21,62%	32,00
Ciemniewo	20	63	22	20,95%	34,92
Drożdżyn	70	183	65	20,44%	35,52
Gromadzyn	8	28	8	18,18%	28,57
Gutarzewo	20	103	26	17,45%	25,24
Idzikowice	40	134	33	15,94%	24,63
Jędrzejewo	7	38	17	27,42%	44,74
Kępa	20	54	20	21,28%	37,04
Koliszewo	26	77	34	24,82%	44,16
Kolonia Sochocin	25	34	21	26,25%	61,76
Kołoząb	50	142	44	18,64%	30,99
Kondrajec	59	168	48	17,45%	28,57
Kuchary Królewskie	18	51	10	12,66%	19,61
Kuchary Żydowskie	49	162	53	20,08%	32,72
Milewo	37	118	38	19,69%	32,20

Niewikla	25	78	23	18,25%	29,49
Podsmardzewo	12	43	13	19,12%	30,23
Pruszkowo	35	74	36	24,83%	48,65
Rzy	21	71	17	15,60%	23,94
Smardzewo	93	242	66	16,46%	27,27
Sochocin	390	1198	387	19,59%	32,30
Ślepowrony	22	79	24	19,20%	30,38
Wierzbówiec	18	61	16	16,84%	26,23
Wycinki	9	24	7	17,50%	29,17
Żelechy	29	65	16	14,55%	24,62
Razem/ średnio:	**1183**	**3548**	**1137**	**19,38%**	**32,05**

3.3.3.2. Uzależnienie od pomocy społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy osobom i rodzinom w celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki i możliwości.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa sieroctwa bezdomności bezrobocia niepełnosprawności długotrwałej lub ciężkiej choroby potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności zdarzenia losowego trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych alkoholizmu lub narkomanii przemocy w rodzinie.

W roku 2015 w gminie Sochocin przyznano świadczenia społeczne 311 osobom, co stanowi 5,3% mieszkańców. 189 gospodarstw (8,4% całkowitej liczby gospodarstw) korzystało ze świadczeń w sposób ciągły.

Tabela 12. Pomoc społeczna w gminie Sochocin.

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sochocinie (aktualne na 31.12.2015).

Miejscowość	Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	Liczba gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej	Liczba gospodarstw formalnie uznanych za niezdolne do opieki nad dziećmi	Liczba dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny
Baraki	7	6	0	0
Biele	16	9	0	2
Bolęcin	15	7	1	3
Budy Gutarzewskie	1	1	0	0
Ciemniewo	3	2	0	4
Drożdżyn	22	10	1	5
Gromadzyn	2	1	0	1
Gutarzewo	9	9	0	2
Idzikowice	3	1	0	1

Jędrzejewo	5	1	0	0
Kępa	1	1	0	1
Koliszewo	7	3	0	2
Kolonia Sochocin	7	3	0	5
Kołoząb	2	2	0	4
Kondrajec	27	14	0	3
Kuchary Królewskie	7	5	1	1
Kuchary Żydowskie	15	10	0	2
Milewo	14	10	0	2
Niewikla	4	2	0	2
Podsmardzewo	1	1	0	0
Pruszkowo	11	4	0	0
Rzy	2	4	1	0
Smardzewo	19	11	0	5
Sochocin	99	64	4	66
Ślepowrony	1	0	0	0
Wierzbówiec	1	3	0	2
Wycinki	4	1	0	0
Żelechy	6	4	0	1
Razem	**311**	**189**	**8**	**114**

Tabela 13. Wskaźniki obrazujące uzależnienie od opieki społecznej oraz niezdolność do opieki nad dziećmi w gminie Sochocin.

Źródło: Dane GOPS.

	Liczba gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej względem ogólnej liczby gospodarstw na danym terenie	Liczba gospodarstw formalnie uznanych za niezdolne do opieki nad dziećmi względem ogólnej liczby gospodarstw na danym terenie
Baraki	0,158	0,000
Biele	0,231	0,000
Bolęcin	0,081	0,012
Budy Gutarzewskie	0,050	0,000
Ciemniewo	0,056	0,000
Drożdżyn	0,106	0,011
Gromadzyn	0,043	0,000
Gutarzewo	0,132	0,000
Idzikowice	0,009	0,000
Jędrzejewo	0,032	0,000
Kępa	0,012	0,000
Koliszewo	0,052	0,000
Kolonia Sochocin	0,120	0,000
Kołoząb	0,025	0,000

Kondrajec	0,167	0,000
Kuchary Królewskie	0,263	0,053
Kuchary Żydowskie	0,093	0,000
Milewo	0,152	0,000
Niewikla	0,083	0,000
Podsmardzewo	0,015	0,000
Pruszkowo	0,059	0,000
Rzy	0,083	0,021
Smardzewo	0,108	0,000
Sochocin	0,085	0,005
Ślepowrony	0,000	0,000
Wierzbówiec	0,100	0,000
Wycinki	0,125	0,000
Żelechy	0,143	0,000
średnio:	**0,084**	**0,004**

Część klientów korzystających z pomocy Ośrodka to osoby, które cechuje niezaradność w opiece i wychowywaniu dzieci oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowywaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych, uzależnienie od środków psychoaktywnych i alkoholu, przemoc domowa, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego – nieracjonalne dysponowanie budżetem domowym, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym ujawniające się między innymi w postaci łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, norm i wartości. Jest to więc bardzo istotny i złożony problem, który jest sprzężony z wieloma innymi problemami, i który znajduje odzwierciedlenie w marginalizacji całych rodzin nim dotkniętych.

3.3.3.3 Zachowania niezgodne z prawem.

Nad porządkiem publicznym w gminie Sochocin czuwa Komisariat Policji w Płońsku. Na terenie gminy nie ma zlokalizowanego posterunku policji. Brakuje monitoringu ulic oraz innych form zapobiegania zachowaniom niezgodnym z prawem. Powinny być również prowadzone działania ukierunkowane na zapobieganie zachowaniom niezgodnym z prawem skierowane do dzieci i młodzieży, ponieważ statystyki wskazują, że już w młodym wieku problem wykroczeń i przestępczości jest obecny wśród mieszkańców gminy.

Miejscowość	Przypadki zakłócenia ładu i porządku publicznego	Liczba wykroczeń i przestępstw popełnionych przez nieletnich	Liczba przestępstw kryminalnych na danym obszarze:	Liczba zgłoszeń przemocy w rodzinie
Baraki	2	0	0	0
Biele	1	3	0	0
Bolęcin	8	1	0	0
Budy Gutarzewskie	0	0	0	0
Ciemniewo	3	0	0	0

Drożdżyn	0	0	0	0
Gromadzyn	1	0	1	0
Gutarzewo	12	2	1	0
Idzikowice	2	0	0	1
Jędrzejewo	1	0	0	0
Kępa	1	1	0	0
Koliszewo	1	0	0	0
Kolonia Sochocin	2	3	0	1
Kołoząb	2	2	0	0
Kondrajec	6	0	0	1
Kuchary Królewskie	0	0	0	0
Kuchary Żydowskie	0	2	0	1
Milewo	3	1	0	0
Niewikla	1	0	0	1
Podsmardzewo	0	1	0	0
Pruszkowo	1	0	1	1
Rzy	0	0	0	0
Smardzewo	12	2	0	2
Sochocin	26	23	4	3
Ślepowrony	1	1	0	0
Wierzbówiec	0	0	1	0
Wycinki	2	3	0	0
Żelechy	0	0	0	0
Razem	**88**	**45**	**8**	**11**

Tabela 14. Problemy z prawem - wskaźniki obrazujące sytuację w gminie Sochocin. Czerwonym kolorem oznaczono wartości wskaźników mniej korzystne od średniej dla gminy.

Źródło danych: Powiatowa Komenda Policji w Płońsku, dane własne gminy.

Sołectwo	Liczba wykroczeń i przestępstw popełnionych przez nieletnich względem liczby osób w tej grupie wiekowej	Liczba przestępstw kryminalnych na danym obszarze względem liczby mieszkańców powyżej 18 roku życia
Baraki	0,000	0,000
Biele	0,094	0,000
Bolęcin	0,029	0,000
Budy Gutarzewskie	0,000	0,000
Ciemniewo	0,000	0,000
Drożdżyn	0,000	0,000
Gromadzyn	0,000	0,028
Gutarzewo	0,100	0,008
Idzikowice	0,000	0,000
Jędrzejewo	0,000	0,000
Kępa	0,050	0,000

Koliszewo	0,000	0,000
Kolonia Sochocin	0,120	0,000
Kołoząb	0,040	0,000
Kondrajec	0,000	0,000
Kuchary Królewskie	0,000	0,000
Kuchary Żydowskie	0,041	0,000
Milewo	0,027	0,000
Niewikla	0,000	0,000
Podsmardzewo	0,083	0,000
Pruszkowo	0,000	0,009
Rzy	0,000	0,000
Smardzewo	0,022	0,000
Sochocin	0,059	0,003
Ślepowrony	0,045	0,000
Wierzbówiec	0,000	0,013
Wycinki	0,333	0,000
Żelechy	0,000	0,000
Średnio:	**0,038**	**0,002**

3.3.4. Edukacja publiczna

Gmina dysponuje dobrą infrastrukturą na potrzeby edukacji. Edukację publiczną na terenie gminy Sochocin zapewnia sieć placówek, w skład której wchodzą:

- Szkoła Podstawowa im. mjr. H. Sucharskiego w Sochocinie
- Publiczne Gimnazjum im. Orła Białego w Sochocinie – obsługujące cały obszar gminy
- Samorządowe Przedszkole w Sochocinie - obsługujące cały obszar gminy

Placówki te wchodzą w skład Publicznego Zespołu Szkół i Przedszkoli Samorządowych w Sochocinie. Baza lokalowa szkół jest wystarczająca względem zapotrzebowania. Szkoła dysponuje świetlicą, biblioteką szkolną oraz halą sportową.

Ponadto w gminie funkcjonują dwie szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w Kołozębiu
- Szkoła Podstawowa w Smardzewie

W skład obwodów poszczególnych szkół podstawowych wchodzą następujące sołectwa:

Tabela 15. Edukacja publiczna na poziomie podstawowym - sołectwa wchodzące w skład obwodów.

Źródło: dane gminy, dane szkół.

Podział sołectw w gminie Sochocin względem obwodów szkolnych		
Szkoła Podstawowa im. mjr. H. Sucharskiego w Sochocinie	Szkoła Podstawowa im. św. Jana Pawła II w **Kołozębiu**	Szkoła Podstawowa w **Smardzewie**

Baraki, Biele, Budy Gutarzewskie, Ciemniewo, Gromadzyn, Gutarzewo, Jędrzejewo, Kolonia Sochocin, Koliszewo, Kondrajec, Kuchary Żydowskie, Kuchary Królewskie, Milewo, Rzy, Sochocin, Wycinki, Żelechy.	Kołoząb, Bolęcin, Pruszkowo, Idzikowice, Ślepowrony, Drożdżyn, Niewikla	Smardzewo, Wierzbówiec, Podsmardzewo, Kępa.

Wszystkie sołectwa w gminie Sochocin należą do rejonu obsługiwanego przez szkoły publiczne o poziomie nauczania niższym, niż średnia w województwie mazowieckim. Niektórymi z przyczyn problemu mogą być niewystarczające wyposażenie w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych – zarówno wyrównawczych jak i dla dzieci szczególnie uzdolnionych. Niewątpliwym czynnikiem demotywującym do podnoszenie swoich kwalifikacji oraz ograniczającym możliwości i chęci poznawania świata, może być dla dzieci i młodzieży występowanie na terenie gminy takich problemów społecznych jak: bezrobocie, zła sytuacja materialna gospodarstw, występowanie przestępczości lub patologie w rodzinie, co zostało szerzej przedstawi podczas omówienia problemu niezaradności w opiece nad dziećmi.

Tabela 16. Analiza poziomu edukacji w szkołach publicznych na terenie gminy Sochocin.

Źródło: dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie.

Lp.	sołectwo	wynik egz. 6-klas. 2014	wynik egz. 6 -klas. 2015	wynik egz. 6 -klas. 2016	Należy do rejonu SP o niskim poziomie nauczania	wynik egz. gim. 2014	wynik egz. gim. 2015	wynik egz. gim. 2016	Należy do rejonu gimnazjum o niskim poziomie nauczania
1	Baraki	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
2	Bolęcin	18,8%	59,7%	60,9%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
3	Biele	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
4	Budy Gutarzewskie	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
5	Ciemniewo	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
6	Drożdżyn	18,8%	59,7%	60,9%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
7	Gromadzyn	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
8	Gutarzewo	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
9	Idzikowice	18,8%	59,7%	60,9%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
10	Jędrzejewo	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
11	Kępa	22,3%	62,7%	59,8%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK

12	Kolonia Sochocin	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
13	Koliszewo	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
14	Kołoząb	18,8%	59,7%	60,9%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
15	Kondrajec	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
16	Kuchary Żydowskie	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
17	Kuchary Królewskie	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
18	Milewo	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
19	Niewikla	18,8%	59,7%	60,9%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
20	Pruszkowo	18,8%	59,7%	60,9%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
21	Podsmardzewo	22,3%	62,7%	59,8%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
22	Rzy	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
23	Smardzewo	22,3%	62,7%	59,8%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
24	Sochocin	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
25	Ślepowrony	18,8%	59,7%	60,9%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
26	Wycinki	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
27	Wierzbówiec	22,3%	62,7%	59,8%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
28	Żelechy	25,9%	66,4%	57,4%	TAK	48,28%	52,63%	52,50%	TAK
	średnio dla województwa	**69,7%**	**75,2%**	**61,6%**		**58%**	**56%**	**47,87%**	

3.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna.

3.5.1 Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Problemem na terenie gminy Sochocin jest dysproporcja pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (193 km wobec 13,19 km) stwarza niebezpieczeństwo zanieczyszczenia środowiska nienależycie gromadzonymi lub niedostatecznie oczyszczonymi ściekami. Dzięki zmianie uchwały ustanawiającej granice aglomeracji, ponad połowa mieszkańców gminy będzie mogła być podłączona do sieci kanalizacyjnej (uchwała nr 159/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 roku, Dz. Urz. Woj. Maz. Z 2013 r. poz. 11269). Ograniczy to do minimum zrzuty ścieków oraz stosowanie nieszczelnych zbiorników bezodpływowych, które stanowią główne zagrożenie dla jakości wód podziemnych.

Na terenie gminy Sochocin, poza gminną oczyszczalnią ścieków w Kondrajcu, funkcjonuje również zakładowa oczyszczalnia ścieków w Bolęcinie. Na terenie gminy funkcjonuje znaczna liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (ponad 124), w tym również obsługujące budynki użyteczności publicznej – szkoły podstawowe w Kołozębiu i Smardzewie.

Tabela 17. Wyposażenie gminy w wodociągi i kanalizację - wskaźniki.

Źródło: Dane własne gminy.

Miejscowość	*Ogólna liczba budynków*	*Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej*	*Liczba przyłączy do sieci wodociągowej*

Baraki	38	0	38
Biele	39	0	43
Bolęcin	120	0	168
Budy Gutarzewskie	23	0	14
Ciemniewo	36	0	27
Drożdżyn	95	0	70
Gromadzyn	26	0	18
Gutarzewo	68	0	58
Idzikowice	117	0	99
Jędrzejewo	31	0	20
Kępa	94	0	80
Koliszewo	58	0	37
Kolonia Sochocin	25	0	129
Kołoząb	82	0	78
Kondrajec	84	0	64
Kuchary Królewskie	20	0	18
Kuchary Żydowskie gaz	108	0	118
Milewo	66	0	55
Niewikla	31	0	27
Podsmardzewo	68	0	57
Pruszkowo	68	0	44
Rzy	48	0	44
Smardzewo	103	0	113
Sochocin	762	370	1307
Ślepowrony	45	0	33
Wierzbówiec	34	0	29
Wycinki	8	0	9
Żelechy	31	0	28
Razem	**2328**	**370**	**2825**

3.5.2. Energia i ciepłownictwo

Dużym obciążeniem dla środowiska jest wykorzystanie w niemal całej gminie kotłowni węglowych jako podstawowego źródła ciepła w budynkach. Problem zanieczyszczenia powietrza produktami spalania paliw stałych jest znaczący, ponieważ dotyczy niemal 80% budynków w gminie. Najwięcej takich budynków, bo aż 377 znajduje się w sołectwie Sochocin. Niska emisja pochodzi przede wszystkim z indywidualnych systemów grzewczych, ponieważ przemysł w gminie Sochocin nie jest wysoko rozwinięty i nie występują zakłady będące źródłem znacznego zanieczyszczenia powietrza.

Jednocześnie odnawialne źródła energii są na terenie gminy Sochocin wykorzystywane w bardzo niewielkim stopniu.

Tabela 18. Liczba budynków posiadających ogrzewania wykorzystujące OZE względem ogółu budynków. Na czerwono oznaczono wartości wskaźników mniej korzystne niż średnia dla gminy.

Źródło: opracowanie własne, dane gminy.

Lp	Miejscowość	Liczba gospodarstw posiadających inne źródło ogrzewania niż tradycyjne piece na paliwo stałe	Liczba budynków posiadające ogrzewanie wykorzystujące OZE względem ogółu budynków
1	Baraki	2	0,053
2	Biele	1	0,026
3	Bolęcin	0	0,000
4	Budy Gutarzewskie	0	0,000
5	Ciemniewo	1	0,028
6	Drożdżyn	0	0,000
7	Gromadzyn	1	0,038
8	Gutarzewo	2	0,029
9	Idzikowice	2	0,017
10	Jędrzejewo	0	0,000
11	Kępa	3	0,032
12	Koliszewo	2	0,034
13	Kolonia Sochocin	0	0,000
14	Kołoząb	1	0,012
15	Kondrajec	0	0,000
16	Kuchary Królewskie	1	0,050
17	Kuchary Żydowskie	1	0,009
18	Milewo	2	0,030
19	Niewikla	0	0,000
20	Podsmardzewo	0	0,000
21	Pruszkowo	0	0,000
22	Rzy	1	0,021
23	Smardzewo	1	0,010
24	Sochocin	0	0,000
25	Ślepowrony	1	0,022
26	Wierzbówiec	1	0,029
27	Wycinki	0	0,000
28	Żelechy	1	0,032
	Razem	**24**	0,010

3.5.3. Komunikacja

Uciążliwym problemem jest stan dróg na terenie gminy. Problem ten dotyczy zarówno dróg jaki ciągów pieszych. Na terenie gminy brak ścieżek rowerowych, co stanowi zarówno problem komunikacyjny jak i wpływa obniżenie atrakcyjności turystycznej gminy. Brak ścieżek rowerowych wpływa niekorzystnie na bezpieczeństwo rowerzystów. Najczęściej problem występuje w miejscu największego zagęszczenia ludności i największego ruchu – na terenie

sołectwa Sochocin, gdzie w latach 2007 – 2016 miało miejsce 7 zdarzeń z udziałem rowerów. Jak podaje Powiatowej Komendy Policji w Płońsku na drodze krajowej K-50, będącej najistotniejszym ciągiem komunikacji w Gminie Sochocin jest niedostatecznie wyposażona w urządzenia służące poprawie bezpieczeństwa ruchu takie jak: sygnalizacja świetlna, ronda, bezkolizyjne skrzyżowania. Brakuje infrastruktury umożliwiającą bezpieczną komunikację pieszą i rowerową, takiej jak chodniki, pobocza i ścieżki rowerowe.

Ciągi komunikacyjne piesze, jezdne i rowerowe są najważniejszym elementem infrastruktury komunikacyjnej z punktu widzenia mobilności mieszkańców. Na terenie gminy nie występuje sieć kolejowa. Połączenia z głównymi ośrodkami regionu (Ciechanów, Płońsk, Warszawa), zapewnione są dzięki komunikacji autobusowej (PKS), która nie jest wystarczająca względem potrzeb mieszkańców. Podstawę stanowią indywidualne środki transportu. Mieszkańcy zgłaszają potrzebę zapewnienia im możliwości bezpiecznej komunikacji rowerowej i poprawy bezpieczeństwa poruszania się na terenie gminy.

3.5.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Zabudowa i przestrzeń znajdują się w złym stanie. Na terenie gminy występują pustostany, opuszczone i nieużytkowane, ze względu na swój zły stan budynki. Na terenie gminy występują również przestrzenie zdegradowane są to:

- w sołectwie Gutarzewo – nieużytkowany młyn będący własnością prywatną

Fotografia 1. Przestrzeń zdegradowana w sołectwie Gutarzewo - budynek dawnego młyna. Źródło: materiały własne gminy.

- w Kucharach Żydowskich – działka i budynki po zakładach „Mazowsze”, znajdujące się w rękach prywatnych
- w Milewie – wiatrak drewniany typu koźlak, wpisany do ewidencji zabytków – brak zagospodarowania, bardzo zły stan techniczny

- w Smardzewie – teren w raz z zabudowaniami po byłej Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej, obecnie silnie zdegradowany nieużytkowany, własność prywatna

Fotografia 2. Zrujnowane budynki po RSP w Smardzewie.

Źródło: http://www.polskiezabytki.pl/m/obiekt/9294/Smardzewo/

- w Sochocinie – teren z budynkami, gdzie mieściła się produkcja cukiernicza, własność prywatnej firmy, działalność nie jest prowadzona

Fotografia 3. Nieużytkowane budynki poprzemysłowe w Sochocinie.

Źródło: Google Street View.

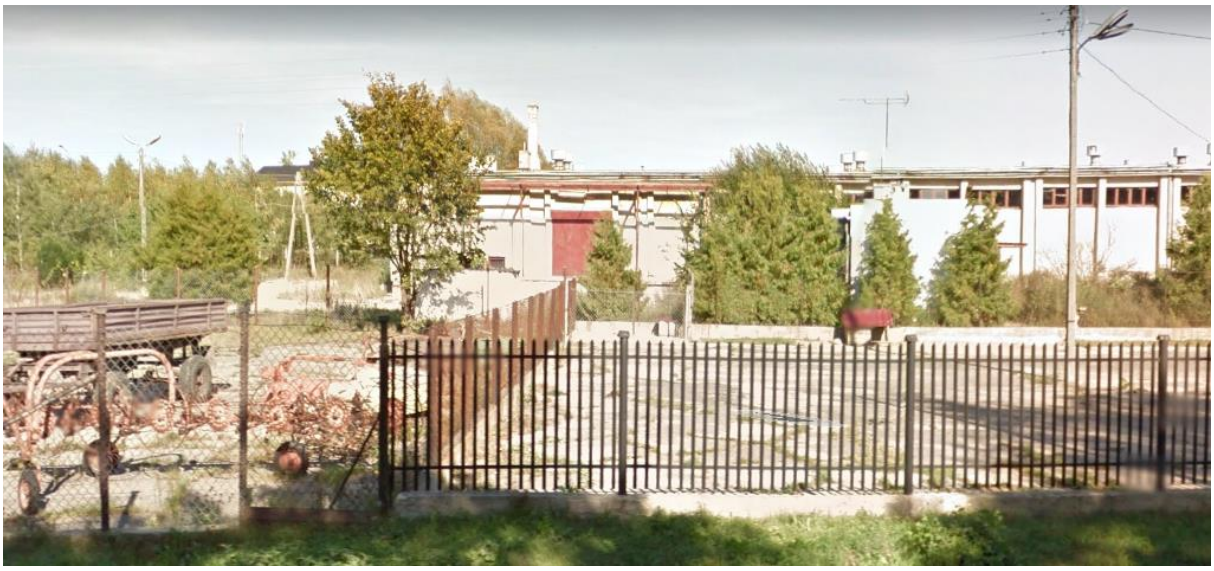

Tabela 19. Wskaźniki obrazujące problemy przestrzenno- funkcjonalne na terenie gminy Sochocin.

Źródło: dane własne gminy.

Miejscowość	Liczba budynków, których stan techniczny uniemożliwia użytkowanie	Występowanie przestrzeni zdegradowanej	Ogólna liczba budynków	Liczba budynków, których stan uniemożliwia użytkowanie względem ogółu budynków
Baraki	0	NIE	38	0,000
Biele	0	NIE	39	0,000
Bolęcin gaz	0	NIE	120	0,000
Budy Gutarzewskie	0	NIE	23	0,000
Ciemniewo	1	NIE	36	0,028
Drożdżyn	3	NIE	95	0,032
Gromadzyn	0	NIE	26	0,000
Gutarzewo	1	TAK	68	0,015
Idzikowice	0	NIE	117	0,000
Jędrzejewo	0	NIE	31	0,000
Kępa	1	NIE	94	0,011
Koliszewo	0	NIE	58	0,000
Kolonia Sochocin	0	NIE	25	0,000
Kołoząb	1	NIE	82	0,012
Kondrajec	0	NIE	84	0,000
Kuchary Królewskie	0	NIE	20	0,000
Kuchary Żydowskie	0	TAK	108	0,000
Milewo	0	TAK	66	0,000

Niewikla	1	NIE	31	0,032
Podsmardzewo	0	NIE	68	0,000
Pruszkowo	1	NIE	68	0,015
Rzy	0	NIE	48	0,000
Smardzewo	1	TAK	103	0,010
Sochocin	10	TAK	762	0,013
Ślepowrony	2	NIE	45	0,044
Wierzbówiec	4	NIE	34	0,118
Wycinki	0	NIE	8	0,000
Żelechy	3	NIE	31	0,097
Razem	**29**	-	**2328**	**0,012**

Nie wszystkie budynki użyteczności publicznej są dostosowane w jakimkolwiek stopniu do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową, żaden zaś nie jest dostosowany w tym zakresie w stopniu zadowalającym. Mieszkańcy wskazują brak podjazdów, specjalnie oznakowanych miejsc do parkowania.

3.5. Analiza SWOT.

Tabela 20. Mocne i słabe strony gminy Sochocin.

Źródło: opracowanie własne.

MOCNE STRONY (potencjały)	SŁABE STRONY (problemy)
Walory turystyczne gminy - przyrodnicze i kulturowe.	Brak infrastruktury na potrzeby rozwoju turystyki.
Dodatni przyrost naturalny	Problemy przestrzenno-funkcjonalne – duża liczba pustostanów, przestrzenie zdegradowane.
Dobra baza edukacyjna.	Wysoki poziom bezrobocia.
Prężnie działający Gminny Ośrodek Kultury.	Niewystarczający poziom przedsiębiorczości, niewystarczające wsparcie przedsiębiorczości.
Wyposażenie w wodociąg, gazociąg, oczyszczalnię ścieków. Duża liczba przydomowych oczyszczalni.	Niedostosowanie infrastruktury publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych.
Dobre warunki do rozwoju przedsiębiorczości	Brak terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych.
Dogodne położenie komunikacyjne	Zły stan dróg na terenie gminy.
	Niska jakość kształcenia.
	Powszechne użycie pieców na paliwa stałe – źródła niskiej emisji.

Tabela 21. Szanse i zagrożenia dla gminy Sochocin.

Źródło: opracowanie własne.

SZANSE	ZAGROŻENIA
Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców. Obniżenie poziomu niskiej emisji. Większy udział OZE wśród źródeł pozyskiwania energii.	Brak świadomości ekologicznej u dużej grupy mieszkańców – zwiększenie poziomu zanieczyszczenia środowiska.
Poprawa jakości kształcenia oraz oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – poprawa jakości edukacji oraz zapobieganie patologiom.	Rozwój patologii społecznych oraz problemów z prawem wśród mieszkańców.
Wsparcie i rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy.	Odpływ ludzi młodych.
Wzmocnienie atrakcyjności osiedleńczej gminy.	Wykluczenie społeczne grup defaworyzowanych (np. osób z niepełnosprawnościami, seniorów, osób ubogich).
Promocja i poprawa oferty turystycznej.	Brak środków na niezbędne utrzymanie i powstawanie nowej infrastruktury – np. drogi, sieć kanalizacyjna.
Możliwość pozyskania dofinansowań na działania infrastrukturalne i społeczne.	Zwiększenie poziomu bezrobocia
Powstanie oferty umożliwiającej włączenie społeczne osób starszych, niepełnosprawnych oraz zagrożonych wykluczeniem.	Starzenie społeczeństwa

4. Obszar zdegradowany Gminy.

4.1. Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego gminy Sochocin.

Obszar zdegradowany to taki, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, czyli koncentrację negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: przestrzenno-funkcjonalnej i infrastrukturalnej. Mając na uwadze konieczność rzeczywistego wyznaczenia obszarów koncentracji negatywnych zjawisk społecznych na terenie gminy Sochocin, przeprowadzono badania, które pozwoliły dokonać kwalifikacji poszczególnych jednostek administracyjnych, ze względu na występowanie wyżej wymienionych problemów. Na potrzeby niniejszego opracowania posłużono się podziałem na sołectwa.

W celu przeprowadzenia analizy sytuacji w Gminie, wykorzystano wstępnie przeanalizowane dane dostępne w Gminie, informacje zbierane przez jednostki zewnętrzne i wewnętrzne, tj. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, komenda policji, Powiatowy Urząd Pracy oraz wywiady z pracownikami i klientami tych instytucji prowadzone w 2016 r., a także dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Zestawienie wskaźników dla Gminy Sochocin przedstawia poniższa tabela (uwzględniająca podział na sołectwa), w których kolorem różowym przedstawiono wartości mniej korzystne niż średnia dla Gminy oraz ilościowe podsumowanie obszarów problemowych na terenie każdego z sołectw.

Tabela 22. Podsumowanie analizy wskaźnikowej dla sołectw wchodzących w skład gminy Sochocin.

Źródło: Opracowanie własne

	WSKAŹNIKI OBRAZUJĄCE PROBLEMY SPOŁECZNE						WSKAŹNIKI OBRAZUJĄCE PROBLEMY INFRASTRUKTURALNE I TECHNICZNE		
	liczba bezrobotnych względem liczby osób w wieku produkcyjnym na danym terenie	liczba ludności w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym	Liczba gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej względem ogólnej liczby gospodarstw na danym terenie	Liczba wykroczeń i przestępstw popełnionych przez nieletnich względem liczby osób w tej grupie wiekowej	Sołectwo należy do rejonu obsługi szkoły o niskim poziomie nauczania	Liczba wskaźników wykazujących wartości mniejsze niż średnia dla gminy	Liczba budynków posiadające ogrzewanie wykorzystujące OZE względem ogółu budynków	Liczba budynków, których stan uniemożliwia użytkowanie względem ogółu budynków	Liczba wskaźników obrazujących problem infrastrukturalny lub techniczny
Baraki						4			0
Biele						3			1
Bolęcin						3			1
Budy Gutarzewskie						2			1
Ciemniewo						3			1
Drożdżyn						3			1
Gromadzyn						3			0
Gutarzewo						4			1
Idzikowice						1			0
Jędrzejewo						2			1
Kępa						3			0
Koliszewo						2			0
Kolonia Sochocin						4			1
Kołoząb						2			0
Kondrajec						3			1
Kuchary Królewskie						3			0

Kuchary Żydowskie						4			1
Milewo						4			0
Niewikla						1			2
Podsmardzewo						2			1
Pruszkowo						2			2
Rzy						1			0
Smardzewo						2			1
Sochocin						5			2
Ślepowrony						2			1
Wierzbówiec						2			0
Wycinki						4			1
Żelechy						3			1

Sołectwa, w których występują 4 przekroczone wskaźniki ze sfery społecznej, to: Gutarzewo, Kolonia Sochocin, Kuchary Żydowskie, Sochocin i Wycinki. Aby miejscowość zakwalifikowała się do obszaru zdegradowanego należy, oprócz 4 problemów społecznych, zdiagnozować istnienie problemu ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Sołectwa , które spełniają powyższe kryteria zaznaczono kolorem zielonym.

4.2 Obszar zdegradowany na terenie Gminy Sochocin.

W skład obszaru zdegradowanego w gminie Sochocin wchodzą sołectwa: Gutarzewo, Kolonia Sochocin, Kuchary Żydowskie, Sochocin i Wycinki, które stanowią łącznie 14,76% powierzchni gminy i są zamieszkane przez 42,74% ludności gminy.

Mapa 4. Obszar zdegradowany gminy Sochocin.

Źródło: Opracowanie własne.

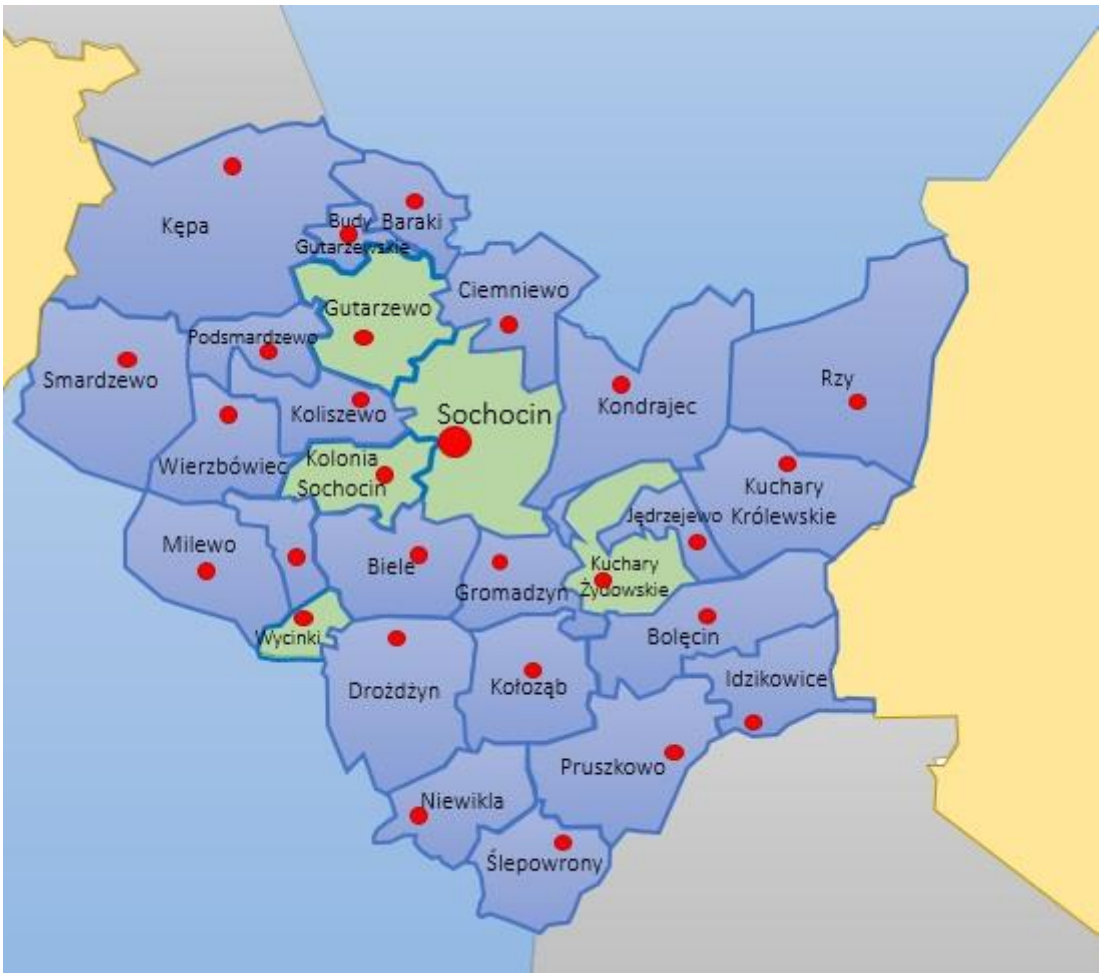

5. Obszar rewitalizacji Gminy.

5.1. Metodyka wyznaczania obszaru rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni Gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców Gminy, wobec czego konieczne jest wyznaczenie obszaru rewitalizacji mniejszego niż obszar zdegradowany. Delimitacja obszaru zdegradowanego podporządkowana została hierarchii potrzeb Gminy tak, by działania rewitalizacyjne objęły jak największą liczbę jej mieszkańców i odniosły trwałe rezultaty, oddziałujące także poza obszarem rewitalizacji. Należy ponadto wziąć pod uwagę przedstawione w „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata

2014-2020" zalecenie dotyczące koncentracji programu rewitalizacji, zgodnie z którym rewitalizacją należy objąć tereny o istotnym znaczeniu dla rozwoju Gminy oraz te, które dotknięte są najpoważniejszym kryzysem.

Obszar zdegradowany, którego metodykę wyznaczania przedstawiono w poprzednim rozdziale, obejmuje w Gminie Sochocin 14,76% powierzchni i 42,74% mieszkańców. Wszystkie z tych obszarów nie mogą być jednak poddane rewitalizacji, ponieważ w celu zapewnienia jak najlepszych wyników działań potrzebna jest koncentracja interwencji, czego spodziewanym skutkiem będzie efekt synergii, czyli wzajemnego wzmacniania się efektów podjętych działań. Wybierając obszary, które należy poddać rewitalizacji brano pod uwagę:

- koncentrację problemów – interwencję należy skupić na obszarach dotkniętych największymi problemami,
- potencjał danego obszaru – rozumiany jako obecność na danym obszarze infrastruktury możliwej do modernizacji, adaptacji czy doposażenia, w sposób umożliwiający takie jej wykorzystanie, aby uzyskać dodatni wpływ na zdiagnozowane w sferze społecznej problemy,
- możliwość jak najszerszego oddziaływania – rewitalizacja ma charakter przede wszystkim społeczny, dlatego im więcej osób zamieszkuje dany teren, tym większe oddziaływanie realizowanych w jej ramach projektów.

5.2. Obszar rewitalizacji Gminy Sochocin.

W skład obszaru rewitalizacji w Gminie Sochocin zakwalifikowano tereny obejmujące część sołectwa Sochocin. Wybrano obszar cechujące się najwyższą koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz problemów przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych, a także zamieszkiwane przez dużą liczbę osób będących interesariuszami projektów rewitalizacyjnych. Ponieważ wybranie całego obszaru sołectwa było niemożliwe, ze względu na limit ludności i powierzchni, które mogą być objęte programem rewitalizacji (20% powierzchni i 30% ludności), wyłączono obszar, którego zdiagnozowane problemy nie dotyczą lub dotyczą w niewielkim stopniu. Zdecydowano o wyłączeniu obszarów, które zajmowane są przez tereny upraw, ale także przez zabudowę o niskim natężeniu, czy nowo powstałe osiedla.

Skoncentrowano się natomiast na obszarach o zabudowie starej, będącej w niezadowalającym stanie technicznym, w obrębie których istnieje przestrzeń zdegradowana oraz występują budynki, które ze względu na swój stan techniczny nie nadają się do użytkowania. Obszary te są terenem koncentracji badanych problemów.

Poddany delimitacji obszar zajmuje powierzchnię 6,66 km2, co stanowi 5,46 % powierzchni Gminy oraz skupia ludność w liczbie 1819 osób, co stanowi 28,93 % ogólnej liczby mieszkańców Gminy.

Tabela 23. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji w gminie Sochocin.

Źródło: Dane własne gminy.

Podobszar	Liczba ludności [osoby]	% ludności gminy	Powierzchnia [km²]	% powierzchni gminy
Część sołectwa Sochocin	1670	27,38	2,82	2,31%
Sołectwo Gutarzewo	149	2,54	3,84	3,15%
Razem:	1819	28,93	6,66	5,46

Mapa 5. Obszar rewitalizacji gminy Sochocin na tle obszaru zdegradowanego.

Kolorem pomarańczowym oznaczono obszar rewitalizacji obejmujący część sołectwa Sochocin oraz całe sołectwo Gutarzewo.

Źródło: opracowanie własne.

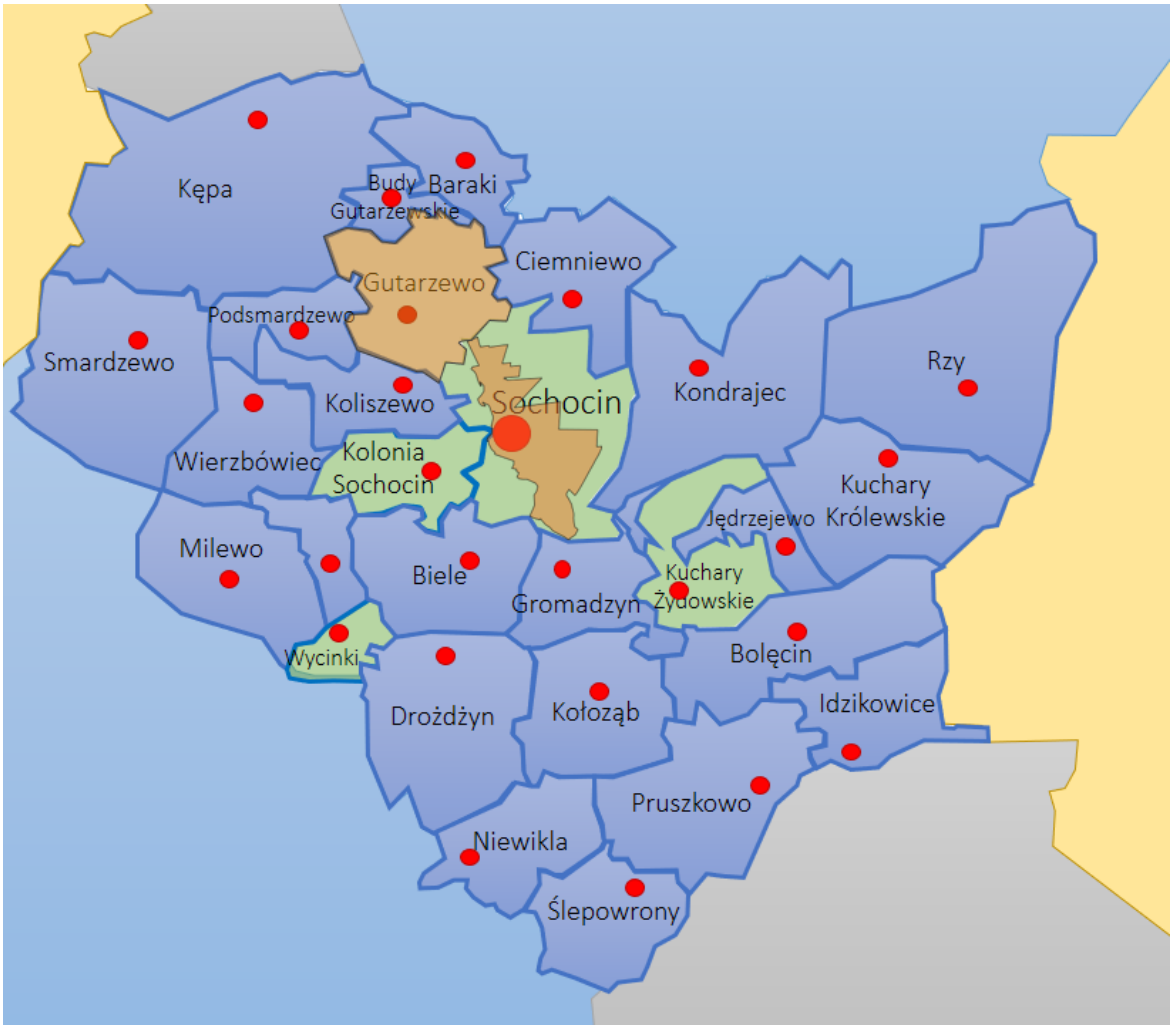

Mapa 6. Podobszar Sochocin - mapa szczegółowa.

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie geoportal.gov.pl

6. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.

Podobszar Sochocin:

Sochocin to sołectwo o powierzchni wynoszącej 6,827522 km^2, co stanowi 5,6% powierzchni całkowitej gminy Sochocin. Sołectwo Sochocin zamieszkiwane jest przez 1975 mieszkańców, co stanowi 33,66% mieszkańców całej gminy. Gęstość zaludnienia jest tu wysoka – wynosi ponad 289 osób na km^2 powierzchni.

Po delimitacji, obszar rewitalizacji w Sochocinie obejmuje powierzchnię 2 815 950 m^2 (2,31 % powierzchni całkowitej Gminy), która zamieszkiwana jest przez 1607 mieszkańców (27,38 % ogólnej liczby mieszkańców). Jest to obszar zamieszkały przez zdecydowaną większość mieszkańców sołectwa – 81,37%. Zachodnią i południową granicę Obszaru Rewitalizacji stanowi rzeka Wkra. OR obejmuje stare centrum miejscowości wraz z całą historyczną zabudową.

Sfera społeczna: Sochocin to teren występowania wielu problemów społecznych o średnim bądź wysokim natężeniu. Występują tutaj:

- Bezrobocie – w Sochocinie zamieszkuje 114 osób bezrobotnych. Problem ten dotyczy szczególnie kobiet, których w tej liczbie znajduje się aż 57,9% (66 kobiet). Osoby bezrobotne stanowią aż 5,77% ogólnej liczby ludności oraz 9,52% ludności w wieku produkcyjnym. Bezrobocie prowadzi bezpośrednio do ubóstwa i uzależnienia od świadczeń socjalnych, a często przyczynia się do kolejnych problemów takich jak uzależnienia, bierność i niezaradność życiowa. Problem dotyczy całych rodzin, w których występuje problem bezrobocia – cierpią również dzieci, które ze względu na sytuację materialną i problemy rodziców doświadczają wykluczenia społecznego ze strony rówieśników.
- Wysoki poziom uzależnienia od świadczeń opieki społecznej – jest pochodną problemów rynku pracy. W sołectwie Sochocin aż 99 osób w 2016 roku korzystało ze świadczeń opieki społecznej. Znaczna ilość tych świadczeń (66) pobierana była na dzieci. Jednocześnie w Sochocinie funkcjonują aż 4 gospodarstwa formalnie niezdolne do opieki nad dziećmi. W Sochocinie przeważa sytuacja, w której wsparcie społeczne ma charakter stały – można mówić o uzależnieniu grupy społeczeństwa od opieki społecznej.
- Starzenie się społeczeństwa – na terenie sołectwa Sochocin zamieszkuje 387 osób w wieku poprodukcyjnym, czyli ponad 1/3 ludności w tej grupie z obszaru całej gminy. Wskaźnik obrazujący liczbę osób w wieku poprodukcyjnym względem liczby osób w wieku produkcyjnym przyjmuje wartości mniej korzystne niż średnia dla gminy. Seniorzy stanowią tu niemal 20 % ludności.
- Duża liczba wykroczeń i przestępstw popełnianych przez osoby nieletnie – w roku 2016 w Sochocinie miały miejsce aż 23 wykroczenia i przestępstwa popełniane przez nieletnich. Jest to sytuacja bardzo niepokojąca, wymagająca interwencji w zakresie profilaktyki antyprzestępczej. Dodatkowo, wartościowym działaniem zapobiegającym rozrostowi tego zjawiska mogłoby być poszerzenie oferty wartościowego spędzania wolnego czasu dla młodych ludzi, np. dzięki infrastrukturze sportowej i rekreacyjnej.

Sochocin leży również w obwodzie szkół, których wyniki z egzaminów szóstoklasisty i egzaminu gimnazjalnego są niższe niż średnia dla województwa mazowieckiego.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna: w będącym siedzibą gminy Sochocinie zlokalizowane są obiekty administracji, oświaty, wychowania przedszkolnego, sportu, handlu, kościół i inne. Dominuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, mieszkaniowo-usługowa i usługowa. Nieliczna zabudowa zagrodowa związana z gospodarstwami rolnymi znajduje się wśród zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Mieszkańcy wskazują, że dużym problemem jest niedostosowanie budynków i przestrzeni publicznych (w tym ciągów komunikacyjnych) do potrzeb osób o ograniczonej sprawności ruchowej.

Wieś Sochocin w przeszłości posiadała prawa miejskie, co do dziś jest widoczne w układzie urbanistycznym, dużej gęstości zaludnienia oraz mało rolniczym charakterze (zwarta zabudowa). Obiektem wpisanym do rejestru zabytków jest zespół kościoła parafialnego (kościół, cmentarz, mur z wbudowaną dzwonnicą) oraz dwa cmentarze. W ewidencji zabytków znajduje się ponad to aż 58 budynków mieszkalnych i jeden budynek gospodarczy.

Budynki mieszkalne w przeważającej większości stanowią własność prywatną. Na terenie gminy, w tym również w Sochocinie nie ma mieszkań socjalnych. Duża część budynków mieszkalnych znajduje się w złym stanie technicznym, a część z nich jest nieużytkowana (10 budynków mieszkalnych, własność prywatna) z tego względu, że ich zły stan uniemożliwia im pełnienie swojej funkcji. Na terenie Sołectwa znajduje się ponad 34% wszystkich pustostanów z terenu całej gminy. Stanowią one 1,3% wszystkich budynków istniejących na terenie sołectwa Sochocin.

Na terenie Sochocina znajduje się przestrzeń zdegradowana – są to opuszczone budynki i teren o powierzchni 0,68 ha zajmowane niegdyś przez zakłady produkcji cukierniczej, które obecnie ulegają niszczeniu. Nieruchomość ta jest własnością prywatną.

Pod względem pozyskiwania ciepła, budynki w sołectwie Sochocin ogrzewane są w większości przy użyciu pieców na paliwa stałe (377 budynków) oraz pieców spalających paliwo gazowe (375 budynków). Na terenie Sochocina wszystkie budynki ogrzewane są z użyciem nieodnawialnych paliw kopalnych. Poziom niskiej emisji pochodzącej z indywidualnych palenisk jest więc wysoki. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim z 2016 roku wskazuje, że na terenie strefy mazowieckiej w skład której wchodzi Sochocin, mają miejsce przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza takimi substancjami jak: pył zawieszony PM10, oraz benzo(a)piren w pyle PM10, pył zawieszony PM2,5 faza I, pył zawieszony PM2,5 faza II, ozon (poziom docelowy i długoterminowy). Na terenie Sochocina mapy zanieczyszczeń wskazują przede wszystkim przekroczenia dopuszczalnych poziomów benzo(a)pirenu, który powstaje przede wszystkim podczas spalania węgla niskiej jakości oraz odpadów, w prymitywnych piecach nie spełniających standardów emisyjności.

Poziom zwodociągowania sołectwa jest zadowalający – na 762 budynki funkcjonuje 1307 przyłączy. Skanalizowanie jest natomiast niepełne – 370 budynków posiada podłączenie, pozostałe budynki wykorzystują zbiorniki bezodpływowe, których zawartość przewożona jest

wozami asenizacyjnymi do oczyszczalni w Kondrajcu. Sołectwo Sochocin położone jest na terenie aglomeracji.

Istniejący układ komunikacyjny, który tworzy droga krajowa nr 50, droga wojewódzka nr 619 oraz sieć dróg powiatowych i gminnych, zapewnia dogodne połączenia wewnątrz gminy jak i z terenami otaczającymi. Stan dróg jest jednak znacznie odbiegający od standardów, niezbędna jest poprawa ich stanu technicznego w celu uzyskania odpowiednich parametrów. Brakuje usprawnień umożliwiających łatwiejszą i bezpieczną komunikację osobom o ograniczonej sprawności, osobom na wózkach i z wózkami oraz osobom poruszającym się na rowerach. Część ulic nie posiada powierzchni utwardzonej, w wielu miejscach brakuje chodników, nie są wyznaczone bezpieczne ciągi komunikacyjne na potrzeby rowerzystów. W rejonie budynków użyteczności publicznej oraz obiektów usługowych brakuje miejsc parkingowych.

W Sochocinie znajduje się Gminny Ośrodek Kultury, który jest jednostką organizującą działania kulturalne na potrzeby mieszkańców całej gminy. W budynku GOKU mieści się również biblioteka, świetlica środowiskowa i ekspozycja muzealna. Zajęcia dla dzieci i młodzieży odbywają się codziennie. W Sochocinie znajduje się również infrastruktura sportowa w postaci boiska oraz hali gimnastycznej i placu zabaw, zlokalizowana na terenie Zespołu Szkół. Brakuje natomiast terenów oraz infrastruktury rekreacyjnej i sportowej na potrzeby dorosłych mieszkańców gminy oraz turystów (np. siłownie zewnętrzne, infrastruktura wspierająca turystykę kajakową). Niewystarczająca jest również baza turystyczna – brak oferty miejsc noclegowych, tylko jeden lokal gastronomiczny oraz promocja walorów turystycznych oraz kulturowych miejscowości.

Podobszar Gutarzewo:

Obszar rewitalizacji obejmuje całe sołectwo Gutarzewo. Zajmuje on powierzchnię 3,836357 km^2, co stanowi 3,15% całkowitej powierzchni gminy i jest zamieszkany przez 149 osób, co stanowi 2,54% całkowitej liczby ludności gminy Sochocin.

Sfera społeczna: Gutarzewo to pod względem liczby ludności niewielka miejscowość – zaobserwowane tam problemy społeczne maja jednak duże natężenie. Zdiagnozowano sytuację kryzysową w następujących obszarach:

- Bezrobocie – problemem bezrobocia dotkniętych jest 14 osób – jest to aż 9,4 % ogólnej liczby mieszkańców oraz 13,59 % liczby ludności w wieku produkcyjnym.
- Wysoki poziom uzależnienia od świadczeń opieki społecznej – liczba gospodarstw domowych korzystających stale z opieki społecznej wynosi 9 – co stanowi ponad 13% całkowitej liczby gospodarstw.
- Mają tu miejsce wykroczenia i przestępstwa popełnianie przez osoby nieletnie – w 016 były to dwa przypadki, co na 20 zamieszkujących Gutarzewo osób w tej grupie wiekowej daje wynik aż 10% nieletnich mających problemy z przestrzeganiem prawa.

Gutarzewo leży także w obwodzie szkół, których wyniki z egzaminów szóstoklasisty i egzaminu gimnazjalnego są niższe niż średnia dla województwa mazowieckiego.

Budynki mieszkalne w Gutarzewie stanowią własność prywatną. Jeden z nich znajduje się w stanie technicznym bardzo złym, a jego użytkowanie jest niemożliwe.

Na terenie Gutarzewa znajduje się również przestrzeń zdegradowana – jest to działka o powierzchni 0,094 km^2 na której znajduje się nieużytkowany i niszczejący młyn. Nieruchomość ta stanowi własność prywatną.

Z 68 budynków znajdujących się na terenie sołectwa 58 podłączonych jest do sieci wodociągowej. Sołectwo Gutarzewo nie posiada podłączeń do kanalizacji zbiorczej – mieszkańcy wykorzystują w większości zbiorniki bezodpływowe. Gutarzewo nie leży w granicach ustanowionej na terenie gminy aglomeracji. Problemem jest niepełne zwodociągowanie gminy, zwłaszcza, w przypadkach, gdzie indywidualne ujęcia położone są w pobliżu zbiorników nieczystości.

Na 68 budynków aż w 66 na potrzeby ogrzewania wykorzystuje tradycyjne piece na paliwa stałe. W 2 budynkach zainstalowane są systemy wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Gutarzewo położone jest wzdłuż drogi powiatowej 3036W Sochocin – Konradowo – Malużyn. Droga ta była remontowana w 2013 roku – wymieniono nawierzchnię. Droga ta pozbawiona jest poboczy. Na terenie sołectwa Gutarzewo nie ma chodników ani ścieżek rowerowych.

Na terenie Gutarzewa, w promieniu 1,5 km od centrum miejscowości nie istnieje infrastruktura sportowa, rekreacyjna, ani plac zabaw. W miejscowości znajduje się świetlica wykorzystywana okazjonalnie na zebrania i spotkania mieszkańców. Jest ona w złym stanie technicznym, co jest powodem, że nie odbywają się tam cykliczne zajęcia aktywizujące dla dzieci i młodzieży.

Fotografia 4. Zaniedbana świetlica wiejska w Gutarzewie.

Źródło: materiały własne gminy.

Na terenie Gutarzewa zarejestrowanych 8 podmiotów gospodarczych. W promieniu 1,5 km od centrum miejscowości nie jest zlokalizowany żaden punkt handlowo-usługowy.

7. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji.

Obszar objęty działaniem interwencyjnym w ramach Programu Rewitalizacji dla Gminy Sochocin będzie, po zrealizowaniu założonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, miejscem:

- **ożywionym społecznie i kulturowo**, co przyczyni się do zniwelowania problemów w sferze społecznej oraz wpłynie na **poprawę sytuacji kryzysowej na rynku pracy**
- **czystym i dbającym o środowisko naturalne**, co podniesie atrakcyjność osiedleńczą oraz sprzyjać będzie zachowaniu walorów przyrodniczych, i stanowić bazę do rozwoju turystyki
- **dobrze wyposażonym technicznie,** czyli przyjaznym mieszkańcom i turystom, atrakcyjnym osiedleńczo i dbającym o środowisko
- na którym **zadbano o rozwój dzieci i młodzieży,** co oznacza, oprócz umożliwieniu dzieciom równego startu, inwestycję społeczną – zapobieganie przyszłemu wyludnianiu gminy
- gdzie **spełnione są potrzeby osób starszych i nie w pełni sprawnych** poprzez umożliwienie uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności.

Aby osiągnąć te założenia, planuje się przeprowadzić szereg działań odnoszących się do potrzeb mieszkańców i będących odpowiedzią na dotykające ich problemy. Działania podzielono na kilka bloków, odpowiadających założonym celom rewitalizacji. Zostaną one przedstawione w kolejnym rozdziale.

Wykonanie założonych zadań pozwoli na rewitalizację najbardziej dotkniętych problemami terenów i ich mieszkańców, zarówno w sferze infrastrukturalnej, jak i społecznej. Rezultaty tych działań będą korzystnie wpływać na całą Gminę, gdyż poprawią jej wizerunek, wzmocnią komfort życia mieszkańców i wpłyną na niwelowanie różnic w warunkach życia różnych grup mieszkańców. Gmina stanie się również bardziej atrakcyjna turystycznie i osiedleńczo, co przełoży się pośrednio na poprawę sytuacji materialnej mieszkańców dzięki większemu potencjałowi gospodarczemu gminy. Wzrośnie również jakość przestrzeni publicznej, co ma znaczenie nie tylko wizerunkowe, ale również jest ważnym czynnikiem integrującym lokalną społeczność i wzmacniającym jej poczucie przynależności.

Zakłada się, że planowane działania wpłyną bezpośrednio na zmniejszenie zdiagnozowanych problemów, np. zachowań niezgodnych z prawem wśród młodzieży lub brak poszanowania dla środowiska naturalnego. Szczególną rolę w tym procesie będzie miała promocja innych zachowań – dbałości o dobro wspólne jakim jest środowisko, odpowiedzialności za własne życie, budowanie chęci i motywacji do nauki i rozwoju.

Zaplanowane działania zapobiegną marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem, jak np. osób bezrobotnych, seniorów, czy osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej

dzięki takim działaniom jak umożliwienie udziału w życiu społecznym i kulturalnym oraz podnoszenie kwalifikacji oraz wsparcie w podjęciu pracy.

Działania podjęte w miejscowości Sochocin będą oddziaływać szczególnie silnie na całą Gminę, ponieważ jest to ośrodek kształcenia. Wsparcie ich działalności szkół dodatkową ofertą będzie mieć korzystny wpływ na dzieci, także poza obszarem rewitalizacji. Jest to ważny argument, zwłaszcza w obliczu faktu, że poziom kształcenia w obu placówkach odbiega na niekorzyść od poziomu średniego w województwie lubuskim.

Zaplanowane działania nie mają charakteru wyłącznie kulturalnego, edukacyjnego i rekreacyjnego, mają one także wpływ na integrację międzypokoleniową, włączenie osób zagrożonych wykluczeniem, promocję właściwych postaw, np. takich jak:

- zaangażowanie mieszkańców w życie lokalnej społeczności
- dbałość o środowisko naturalne i walory przyrodnicze gminy
- motywacja do nauki, zrozumienie zasadności zdobywania wykształcenia
- nauka przez całe życie
- zaradność życiowa
- aktywność i zdrowy styl życia

Promowane będą wartości i zachowania pomagające przezwyciężyć bariery i niemoc, ale też mogące przynieść wymierne rezultaty ekonomiczne poszczególnym mieszkańcom i całej społeczności, także w postaci wzrostu aktywności gospodarczej na terenie Gminy, czy włączenia osób nieaktywnych w życie społeczne.

8. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.

Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań wynikają z diagnozy obszaru rewitalizacji oraz są odpowiedzią na potrzeby interesariuszy rewitalizacji, którzy zgłosili je w ramach konsultacji społecznych. Oczekiwane efekty rewitalizacji dotyczą przede wszystkim sfery społecznej, ale także środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Poniżej określono cel główny rewitalizacji w Gminie Sochocin oraz kierunki działań, w wyniku realizacji których osiągnięte będą rezultaty procesów rewitalizacyjnych. Kierunki te związane są z wizją określającą stan obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji w roku 2023.

Schemat 1. Cel i kierunki działań Programu Rewitalizacji Gminy Sochocin.

Źródło: opracowanie własne.

9. Lista planowanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 24. Planowane projekty rewitalizacyjne (priorytet realizacji: G-projekt główny, U – projekt uzupełniający, typ projektu: P-F – przestrzenno-funkcjonalny, T – techniczny, S – społeczny).

Źródło: opracowanie własne.

Obszar rewitalizacji	Opis projektu						
	Projekt (nr nazwa)	Typ projektu	Podmioty realizujące projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzania danego projektu)	Szacowana wartość projektu	Prognozowane rezultaty
1	2	3	4	5	6	7	8
Przedsięwzięcie: Poprawa stanu środowiska naturalnego							
Sochocin Gutarzewo	1. Odnawialne źródła energii	T	Gmina Sochocin Mieszkańcy Sochocina i Gutarzewa	Wyposażenie w kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne, elektrownie wiatrowe oraz pompy ciepła budynków mieszkalnych z obszarów rewitalizowanych.	Sochocin Gutarzewo	1 000 000,00 zł	1. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych 2. Liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE – 3. Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE -
Sochocin Gutarzewo	2.Termomodernizacja budynków mieszkalnych	T	Gmina Sochocin Mieszkańcy Sochocina i Gutarzewa	Termomodernizacja wraz ze zmianą sposobu ogrzewania na bardziej efektywny w budynkach mieszkalnych.	Sochocin Gutarzewo	1 200 000,00	1. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych 2.Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych 3.Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej 4. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków 5. Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii 6. Moc zainstalowana energii elektrycznej i cieplnej 7. Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji
Sochocin Gutarzewo	3.Wymiana oświetlenia dróg na energooszczędne	T	Gmina Sochocin	Wymiana opraw i źródeł światła na energooszczędne – wykorzystujące technologię LED	Sochocin Gutarzewo	100 000,00	1. Liczba wymienionych punktów oświetlenia ulicznego

Sochocin Gutarzewo	4.Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Sochocin – ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni; rozbudowa sieci gazowniczej	T	Gmina Sochocin	Inwestycje w modernizację kotłowni wraz ze zmianą źródła ogrzewania.	Sochocin Gutarzewo Urząd Gminy Gminny Ośrodek Kultury Biblioteka Szkoły Przedszkole Świetlice wiejskie	300 000,00	1.Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych 2. Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych 3. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej 4.. Moc zainstalowana energii elektrycznej i cieplnej 5. Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji
Sochocin Gutarzewo	5.Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	T	Gmina Sochocin	Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów.	Sochocin	250 000,00	1. Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów 2. Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
	6.Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej: - wodociąg - kanalizacja	T	Gmina Sochocin	Wyposażenie w infrastrukturę kanalizacyjno-sanitarną - w Gutarzewie – rozbudowa wodociągu - w Sochocinie – przyłączanie kolejnych gospodarstw do kanalizacji zbiorczej	Sochocin Gutarzewo	5 000 000,00	1 Długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej. osadów ściekowych 2. Długość sieci wodociągowej
Sochocin Gutarzewo	7. Czysta gmina	S	Gmina Sochocin	Projekt edukacyjny z zakresu ekologii: - szkolenia dla mieszkańców - przygotowanie materiałów informacyjnych dla mieszkańców	Sochocin Gutarzewo	25 000,00	1. Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną
	8. Korzystnie i ekologicznie – Odnawialne Źródła energii	S	Gmina Sochocin	Projekt edukacyjny z zakresu ekologii: - szkolenia dla mieszkańców - przygotowanie materiałów informacyjnych dla mieszkańców	Sochocin Gutarzewo	20 000,00	1.Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną
Przedsięwzięcie: Aktywizacja zawodowa i wsparcie przedsiębiorczości							
Sochocin Gutarzewo	9.Aktywizacja osób nie aktywnych zawodowo – szkolenia i kursy	S	Gmina Sochocin, WUP	Projekt realizowany we współpracy z Urzędem Pracy. Zakłada realizacje pakietu działań mających	Sochocin Gutarzewo	100 000,00	1. Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek):

				na celu powrót/wejście na rynek pracy osób nieaktywnych zawodowo. Realizowane będą szkolenia i kursy.			a. liczba osób biernych zawodowo niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy objętych wsparciem w programie pracujących po opuszczeniu programu; b. liczba osób biernych zawodowo niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie. 2. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu: a. liczba osób biernych zawodowo niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy objętych wsparciem w programie; b. liczba osób biernych zawodowo, niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie. 1. Liczba osób biernych zawodowo niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy objętych wsparciem w programie ogółem oraz w podziale na: 2. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie; 3. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie; 4. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie.
Przedsięwzięcie: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej i promocja gminy							
Sochocin	10.Zagospodarowanie nadbrzeża Wkry – stworzenie szlaku turystycznego pieszego i rowerowego oraz promocja walorów turystycznych gminy.	PF	Gmina Sochocin, GOK Sochocin	Budowa szlaku pieszo-rowerowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą – miejscami odpoczynku i rekreacji. Zapobieganie niszczeniu nadbrzeża Wkry przez niezorganizowaną turystykę.	Sochocin Gutarzewo	1 000 000,00	2. Długość szlaków turystycznych
Przedsięwzięcie: Inwestycje w infrastrukturę społeczną i kulturalną							
Sochocin	11.Adaptacja pomieszczeń oraz wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury na działalność społeczną i	PF	Gmina Sochocin, GOK Sochocin	Remont i modernizacja pomieszczeń ośrodka kultury, z uwzględnieniem potrzeb osób o niepełnej sprawności ruchowej, na	GOK Sochocin	2 000 000,00	2. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem 3. Liczba kulturowych obszarów/miejsc/instytucji kulturalnych udostępnianych dla niepełnosprawnych

	kulturalną oraz aktywizacja społeczna i kulturalna mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb Seniorów.			potrzeby aktywizacji społecznej np. działającego klubu Emerytów i Rencistów.			
Sochocin Gutarzewo	12.Zagospodarowanie centrów rewitalizowanych miejscowości w PPP	PF	Gmina Sochocin, Sołectwo Gutarzewo Przedsiębiorcy i mieszkańcy	Poprawa jakości przestrzeni publicznej w partnerstwie z działającymi w rewitalizowanych miejscowościach.	Sochocin Gutarzewo	500 000,00	1. Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach 2. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją
Sochocin Gutarzewo	13.Budowa chodników, utwardzenie placów i urządzenie wspólnych przestrzeni wiejskich	PF	Gmina Sochocin	Poprawa jakości przestrzeni publicznej, wokół której koncentruje się działalność gospodarcza.	Sochocin Gutarzewo	500 000,00	1. Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach 2. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją
Przedsięwzięcie: Rozwój dzieci i młodzieży							
Sochocin Gutarzewo	14.Rozbudowa i powstanie nowej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej: - stadion - place zabaw - siłownie zewnętrzne - boiska - park linowy	PF	Gmina Sochocin, Placówki oświatowe	W ramach projektu planowany jest remont stadionu przy Zespole Szkół w Sochocinie oraz budowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w Gutarzewie i Sochocinie na potrzeby mieszkańców oraz turystów.	Sochocin Gutarzewo	2 500 000,00	Aktualnie brak programu, z którego można by zaplanować realizację. Wskaźniki własne: 1.Liczba nowopowstałych obiektów sportowych i rekreacyjnych 2. Liczba osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury rekreacyjno-sportowej
Gutarzewo	15.Remont i wyposażenie świetlicy w Gutarzewie w PPP	T	Gmina Sochocin, mieszkańcy Gutarzewa	Modernizacja i remont budynku oraz przystosowanie do pełnienia funkcji społecznych i kulturalnych, wyposażenie budynku. Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.	Gutarzewo	300 000,00	1. Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach 2. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją
Sochocin	16.Zajęcia dodatkowe dla dzieci oraz zakup pomocy naukowych	S	Gmina Sochocin Placówki oświatowe	- zajęcia dodatkowe dla uczniów, wyrównywanie szans dzieci z terenów wiejski - doposażenie pracowni lekcyjnych - zakup materiałów i pomocy na potrzeby zajęć dodatkowych	Zespół Szkół w Sochocinie	260 000,00	1. Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych 2. Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie

Sochocin Gutarzewo	17.Odkryj swój talent	S	Gmina Sochocin Placówki oświatowe	- zajęcia dodatkowe dla uczniów szczególnie uzdolnionych - zakup pomocy naukowych, materiałów, sprzętów	Zespół Szkół w Sochocinie	50 000,00	1. Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych 2. Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie

10. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami / przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym PR.

Komplementarność projektów planowanych do realizacji zapewnić ma zwiększenie i wzmocnienie ich pozytywnego oddziaływania na rzecz interesariuszy rewitalizacji. Komplementarność zapewniana będzie na kilku, opisanych niżej, płaszczyznach.

Komplementarność problemowa – projekty wybrane do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji zostały wybrane w odpowiedzi na problemy zdiagnozowane na terenie obszaru rewitalizacji gminy Sochocin. Wytypowano problemy, na które odpowiedzią jest program rewitalizacji i zawarte w nim działania, które zaplanowane zostały w taki sposób, aby wpłynąć na rozwiązanie tych problemów, a efekty powstałe w wyniku ich realizacji będą się wzajemnie wzmacniały. Planowane projekty zostały dobrane w taki sposób, aby pozytywnie wpływać na sytuację w więcej niż jednym obszarze problemowym.

Tabela 25.Komplementarność problemowa projektów planowanych do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne.

Występujący na obszarze rewitalizacji problem:	Projekty, których celem jest poprawa sytuacji w zdiagnozowanym obszarze problemowym:	Opis wpływu realizacji projektu na sytuację problemową
Bezrobocie	9.Aktywizacja osób nie aktywnych zawodowo – szkolenia i kursy	Bezrobocie i uzależnienie od świadczeń GOPS to problemy skorelowane. Rozwiązaniem jest aktywizacja zawodowa i pomoc w znalezieniu zatrudnienia (bądź samozatrudnienia) jak największej liczbie osób niepracujących.
Wysoki poziom uzależnienia od świadczeń opieki społecznej	9.Aktywizacja osób nie aktywnych zawodowo – szkolenia i kursy	
Starzenie się społeczeństwa (Sochocin)	11. Adaptacja pomieszczeń oraz wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury na działalność społeczną i kulturalną oraz aktywizacja społeczna i kulturalna mieszkańców, ze	Działanie wpłynie na zapobieganie marginalizacji coraz liczniejszej grupy seniorów. Wpłynie na aktywizację społeczną tej grupy oraz przyczyni się do integracji międzypokoleniowej.

	szczególnym uwzględnieniem potrzeb Seniorów	
Duża liczba wykroczeń i przestępstw popełnianych przez osoby nieletnie	14.Rozbudowa i powstanie nowej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej: stadion, place zabaw siłownie zewnętrzne boiska park linowy	Stworzenie bezpłatnej i ogólnodostępnej oferty spędzania czasu wolnego w sposób aktywny i odpowiedni dla dzieci i młodzieży. Pośrednie działanie zapobiegające zachowaniom patologicznym wśród nieletnich.
	15.Remont i wyposażenie świetlicy w Gutarzewie w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	Stworzenie warunków na potrzeby działania świetlicy – otwartej codziennie i prowadzącej zajęcia aktywizujące dla dzieci i młodzieży. Pośrednie działanie zapobiegające zachowaniom patologicznym wśród nieletnich.
	16.Zajęcia dodatkowe dla dzieci oraz zakup pomocy naukowych	Dodatkowe zajęcia dla uczniów – szczególnie uzdolnionych oraz wyrównawcze. Wzmacnianie ambicji i aspiracji uczniów, podnoszenie motywacji do nauki, podkreślanie roli wykształcenia w życiu każdego człowieka.
	17.Odkryj swój talent	
Zły stan dróg i chodników, brak ścieżek rowerowych	13.Budowa chodników, utwardzenie placów i urządzenie wspólnych przestrzeni wiejskich.	Bezpośrednie działanie przynoszące poprawę stanu ciągów komunikacyjnych
	10.Zagospodarowanie nadbrzeża Wkry – stworzenie szlaku turystycznego oraz promocja walorów turystycznych gminy.	Projekt o znaczeniu przede wszystkim turystycznym, dzięki któremu powstanie również ciąg komunikacji pieszej i rowerowej w miejscu, w którym obecnie przemieszczanie ma miejsce „na dziko” po wyjeżdżonej i wydeptanej ścieżce.
Niedostateczne skanalizowanie i zwodociągowanie	6.Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej: - wodociąg i kanalizacja	Bezpośrednie działanie przynoszące poprawę sytuacji niepełnego skanalizowania i zwodociągowania obszaru.

Zanieczyszczenie powietrza produktami spalania paliw stałych, niska efektywność energetyczna	1. Odnawialne źródła energii	Zmniejszenie emisyjności pochodzącej z sektora ciepłownictwa. Oszczędność surowców (i kosztów) pochłanianych przez niskoefektywne systemy grzewcze.
	2.Termomodernizacja budynków mieszkalnych	
	3.Wymiana oświetlenia dróg na energooszczędne	Wzrost efektywności wykorzystania energii elektrycznej.
	4.Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Sochocin – ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni, rozbudowa gazociągu.	Zmniejszenie emisyjności pochodzącej z sektora ciepłownictwa. Oszczędność surowców (i kosztów) pochłanianych przez niskoefektywne systemy grzewcze.
Niska świadomość ekologiczna mieszkańców	5.Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	Zapobieganie powstawaniu dzikich wysypisk. Umożliwienie mieszkańcom zbiórki posegregowanych odpadów poza indywidualnymi kontenerami
	7. Czysta gmina	Podwyższenie poziomu świadomości mieszkańców na temat konieczności odpowiedzialnego pozbywania się odpadów.
	8. Korzystnie i ekologicznie – Odnawialne Źródła Energii i Efektywność energetyczna	Podwyższenie poziomu świadomości mieszkańców ma temat odpowiedzialnego pozyskiwania energii cieplnej, korzyści z termomodernizowania budynków oraz wykorzystywanie OZE na potrzeby ogrzewania budynków.
Niedostosowanie infrastruktury społecznej i kulturalnej do potrzeb osób z ograniczoną sprawnością ruchową	13.Budowa chodników, utwardzenie placów i urządzenie wspólnych przestrzeni wiejskich	Bezpośrednie działanie przynoszące poprawę sytuacji w obszarze problemowym – dobry stan ciągów komunikacyjnych i ich wyposażenie w podjazdy umożliwi osobom z ograniczoną sprawnością możliwie jak najbardziej swobodne i bezpieczne poruszanie się.

	15.Remont i wyposażenie świetlicy w Gutarzewie w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. 11.Adaptacja pomieszczeń oraz wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury na działalność społeczną i kulturalną oraz aktywizacja społeczna i kulturalna mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb Seniorów.	Działania adaptacyjne w tych budynkach prowadzone będą w sposób zapewniający jak największe możliwości dostępu osobom z ograniczoną sprawnością ruchową.
Niskie wyniki kształcenia w szkołach publicznych	16.Zajęcia dodatkowe dla dzieci oraz zakup pomocy naukowych 17.Odkryj swój talent	Działania ukierunkowane na podnoszenie poziomu edukacji zarówno dla uczniów szczególnie uzdolnionych jak i wymagających
Niska jakość przestrzeni publicznej	12.Zagospodarowanie centrów rewitalizowanych miejscowości w PPP 13.Budowa chodników, utwardzenie placów i urządzenie wspólnych przestrzeni wiejskich 10.Zagospodarowanie nadbrzeża Wkry – stworzenie szlaku turystycznego pieszego i rowerowego oraz promocja walorów turystycznych gminy.	Projekty wpłyną dodatnio na jakość przestrzeni: - poprawa jakości nawierzchni ciągów komunikacyjnych - poprawa dostępności dla osób z niepełnosprawnościami - elementy małej architektury, miejsca odpoczynku (z koszami na śmieci)
	14.Rozbudowa i powstanie nowej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej: - stadion - place zabaw - siłownie zewnętrzne - boiska - park linowy	Remont zniszczonych obiektów oraz zagospodarowanie niewykorzystanych przestrzeni - infrastruktura na potrzeby sportu i rekreacji.
Niewystarczający rozwój infrastruktury	10.Zagospodarowanie nadbrzeża Wkry –	Stworzenie infrastruktury umożliwiającej wykorzystanie

turystycznej i promocji walorów turystycznych	stworzenie szlaku turystycznego pieszego i rowerowego oraz promocja walorów turystycznych gminy.	walorów przyrodniczych gminy w sposób bezpieczny dla środowiska. Stworzenie szklaku turystycznego.

Komplementarność przestrzenna – realizacja projektów odbywać się będzie na skoncentrowanym terytorialnie obszarze wyznaczonym zgodnie z zasadami wyznaczania obszaru rewitalizacji – obszary problemowe poddane zostały delimitacji, czego skutkiem jest koncentracja działań na wyznaczonym terytorium. Poszczególne podobszary otrzymają wsparcie w postaci powiązanych i uzupełniających się projektów, które dobrano tak, aby wpływać na poprawę sytuacji w zdiagnozowanych obszarach problemowych.

Komplementarność finansowa – finansowanie projektów zostało zaplanowane w sposób pozwalający uzyskać jak największą efektywność realizacji celów założonych w niniejszym programie. Komplementarność finansowa przedstawiona została szczegółowo w rozdziale 11. „Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych". Projekty rewitalizacyjne planuje się realizować ze środków EFRR, EFS, środków własnych Gminy Sochocin oraz przy wsparciu mieszkańców gminy.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna opisana została szczegółowo rozdziale 12. „System zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji". Realizacją Programu Rewitalizacji zajmować się będą trzy podmioty: Wójt Gminy, Rada Gminy oraz Komitet Rewitalizacyjny, a także koordynator wspomagający współpracę między nimi. Działania poszczególnych podmiotów zaangażowanych w przygotowanie i wdrożenie PR będą się wzajemnie wspierać i uzupełniać. W proces diagnozy i monitoringu zaangażowane zostały takie podmioty jak GOPS, Urząd Pracy, Powiatowa Komenda Policji, Szkoły, Urząd Gminy Sochocin – ponieważ są to podmioty zbierające i opracowujące dane na podstawie których zdiagnozowano obszary problemowe w gminie. Dalszy monitoring tych wskaźników, przy współpracy zaangażowanych instytucji pozwoli na ocenę skuteczności realizowanych działań rewitalizacyjnych.

Komplementarność międzyokresowa projekty realizowane w ramach Programu Rewitalizacji będą kontynuacją i poszerzeniem działań infrastrukturalnych i społecznych, realizowanych przez Gminę Sochocin w perspektywie czasowej 2013-2020 z wykorzystaniem instrumentów pomocowych UE.

Tabela 26. Komplementarność międzyokresowa - wyszczególnienie projektów.

Źródło: opracowanie własne.

Lp.	Tytuł projektu	Wartość projektu	Wartość dofinansowania	Źródło dofinansowania	Komplementarne projekty z PR	Omówienie komplementarności
1.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Sochocin, powiat płoński. Inwestycja obejmowała budowę 124 oczyszczalni przydomowych oraz wodociągowanie miejscowości Smardzewo, Wierzbówiec, Milewo, Żelechy, Wycinki, Podsmardzewo, Gutarzewo, Baraki, Budy Gutarzewskie, Kępa.	7 835 739,80 zł	5 806 701,53 zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWM 2007-2013	6.Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej: - wodociąg - kanalizacja	Projekt będzie kontynuacją realizowanego projektu – sieć kanalizacyjna będzie mogła być dalej rozbudowywana dzięki objęciu kolejnych terenów granicami aglomeracji. W sołectwie Gutarzewo będzie kontynuowana rozbudowa wodociągu
2.	Nowe oblicze Sochocina – przebudowa rynku oraz wyposażenie Izby Pamiątkowej Guzikarstwa	575 996,97 zł	341 448,00 zł	Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju - operacje kwalifikujące się do wsparcia w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”, w zakresie "Zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki" Działanie 313/322/323 "Odnowa i rozwój wsi" - Operacje w zakresie "Zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki. Europejski Fundusz Rolny na rzecz	Projekt wykazuje komplementarność z projektami: 10 oraz 12 i 13.	Zaplanowane w PR projekty kontynuują działania w zakresie wzrostu atrakcyjności turystycznej oraz poprawy jakość przestrzeni publicznej.

				Rozwoju Obszarów Wiejskich. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.		
3.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sochocin - Etap IIa	2 296 537,78 zł	1 400 327,00 zł	„Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej" PROW 2007 -2013	Analogicznie jak w 1 projekcie.	Analogicznie jak w 1 projekcie.
4.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Sochocin	1 543 701,00 zł	Dotacja 366 538,00 zł z NFOŚiGW Pożyczka 740 717,00 zł z NFOŚiGW	W ramach Systemu Zielonych Inwestycji (GIS – Green Investment Scheme).	1,2 i 4.	Zaplanowane projekty będą kontynuacją zrealizowanego projektu. Kolejnym etapem będzie termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz podwyższenie efektywności energetycznej źródeł ciepła, a także wymiana tradycyjnych pieców na OZE. Wszystkie te projekty są zbieżne co do celu, jakim jest poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji pochodzącej sektora ciepłowniczego.
5.	Zagospodarowanie terenów sportowo-rekreacyjnych w Sochocinie	140 091,07 zł	80 658,00 zł	PROW 2007-2013 „Odnowa i Rozwój Wsi"		
6.	Dziecięca akademia przyszłości – wyrównywanie szans edukacyjnych	36 048,00 zł	36 048,00 zł	W ramach Programu Operacyjnego Kapitał	Projekty 16 i 17	Kontynuacja oferty zajęć dodatkowych o charakterze

	uczniów poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe w szkołach podstawowych			Ludzki, Priorytet IX, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2		wyrównującym. W PR poszerzono zakres odbiorców o uczniów gimnazjum i o zajęcia dla uczniów uzdolnionych.
7.	Remont, modernizacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej w Kołozębiu	262 794,27 zł	155 218 zł	PROW 2007-2013 „Odnowa i Rozwój Wsi”	15.Remont i wyposażenie świetlicy w Gutarzewie w PPP	W ramach PR realizowana będzie kolejna inwestycja w infrastrukturę świetlic wiejskich.
8.	Wirtualna podróż po Izbie Guzikarstwa w Sochocinie	23 905,10 zł	14 121,68 zł	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Działanie 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju - operacje kwalifikujące się do wsparcia w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”, w zakresie "Zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki"	10.Zagospodarowanie nadbrzeża Wkry – stworzenie szlaku turystycznego oraz promocja walorów turystycznych gminy.	Projekt rewitalizacyjny wykazuje komplementarność w zakresie celu, jakim jest promocja walorów turystycznych gminy,

11. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 27. Szacunkowe ramy finansowe realizacji Programu Rewitalizacji w Gminie Sochocin.

Źródło: opracowanie własne.

Obszar rewitalizacji	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Priorytet realizacji	Typ projektu	Podmiot Realizujący projekt	Szacowana wartość projektu	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Dziania SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowany
							%	zł	Dotacja EFS	Dotacja EFRR	Budżet Gminy	Środki prywatne			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kierunek działań: Poprawa stanu środowiska naturalnego															
Sochocin, Gutarzewo	2018 - 2023	1. Odnawialne źródła energii	G	T	Gmina Sochocin i mieszkańcy Sochocina i Gutarzewa PPP	1 000 000,00	Do 80%	800 000,00	0,00	800 000,00	10 000,00	180 000,00	Oś Priorytetowa IV - Przejście na gospodarkę niskoemisyjną 4.1 Odnawialne źródła energii	Typ projektu: Infrastruktura do produkcji i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych.	8
Sochocin, Gutarzewo	2018 - 2023	2.Termomodernizacja budynków mieszkalnych	G	T	Gmina Sochocin i mieszkańcy Sochocina i Gutarzewa PPP	1 200 000,00	80%	960 000,00	0,00	960 000,00	10 000,00	950 000,00	Oś Priorytetowa IV - Przejście na gospodarkę niskoemisyjną 4.2 Efektywność energetyczna	Typ projektu: Termomodernizacja budynków mieszkalnych.	8
Sochocin, Gutarzewo	2018 - 2023	3.Wymiana oświetlenia dróg na energooszczędne	U	T	Gmina Sochocin	100 000,00	Do 85%	85 000,00	0,00	85 000,00	15 000,00	0,00	Brak możliwości realizacji w aktualnym SZOOP RPO i POIiŚ 4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza	Poddziałanie 4.3.1 Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza i rozwój mobilności miejskiej	-

Sochocin	2018 - 2023	4.Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Sochocin – ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni, rozbudowa gazociągu.	G	T	Gmina Sochocin	300 000,00		255 000,00	0,00	255 000,00	45 000,00	0,00	Oś Priorytetowa IV - Przejście na gospodarkę niskoemisyjną 4.2 Efektywność energetyczna	Typ projektu: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	8
Sochocin	2018 - 2023	5.Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	U	T	Gmina Sochocin	250 000,00		212 500,00	0,00	212 500,00 000,,,	37 500,00	0,00	5.2 Gospodarka odpadami	Typ projektu: Budowa PSZOK	7
Sochocin	2018 - 2023	6.Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej: - wodociąg - kanalizacja	U	T	Gmina Sochocin	5 000 000,00	Do 85%	4 250 000,00	0,00	4 250 000,00	750 000,00	0,00	POIiŚ II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu 2.3 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach	Typ projektu 2: Projekty dotyczące gospodarki wodno-ściekowej realizowane w regionach lepiej rozwiniętych w aglomeracjach o wielkości od 2 000 RLM do 10 000 RLM - wyposażenie aglomeracji w sieć kanalizacyjną	-
Sochocin, Gutarzewo	2018 - 2023	7. Czysta gmina	G	S	Gmina Sochocin	25 000,00	Do 85%	21 250,00	21 250,00	0,00	3 750,00	0,00	POIiŚ II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu 2.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna	Typ projektu 5. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska i efektywnego wykorzystania jego zasobów	5
Sochocin, Gutarzewo	2018 - 2023	8. Korzystnie i ekologicznie – Odnawialne Źródła Energii i Efektywność energetyczna	G	S	Gmina Sochocin	20 000,00	Do 85%	17 000,00	17 000,00	0,00	3 000,00	0,00	POIiŚ II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu 2.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna	Typ projektu 5. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska i efektywnego wykorzystania jego zasobów	1, 2, 4

Kierunek działań: Aktywizacja zawodowa i wsparcie przedsiębiorczości															
Sochocin, Gutarzewo	2018 - 2023	9.Aktywizacja osób nie aktywnych zawodowo – szkolenia i kursy	G	S	Gmina Sochocin WUP	100 000,00	95%	95 000,00	80 000,00	0,00	5 000,00	0,00	Oś Priorytetowa VIII – Rozwój rynku pracy Działanie 8.2	Pakiet narzędzi na rzecz zwiększenia stopnia wykorzystania rezerw regionalnego rynku pracy	
Kierunek działań: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej i promocja gminy															
Sochocin, Gutarzewo	2018 - 2023	10.Zagospodarowanie nadbrzeża Wkry – stworzenie szlaku turystycznego oraz promocja walorów turystycznych gminy.	U	PF	Gmina Sochocin GOK Sochocin	1 000 000,00	Do 80%	800 000,00	0,00	800 000,00	200 000,00	0,00	5.4 Ochrona bioróżnorodności	Typ projektu: 3 Projekty ograniczające negatywne oddziaływanie ruchu turystycznego i promujące lokalne zasoby przyrodnicze dotyczące infrastruktury mającej na celu ograniczanie negatywnego oddziaływania turystyki na obszary cenne przyrodniczo oraz rozwoju edukacji i promowania form ochrony przyrody: ścieżki przyrodnicze, turystyka kajakowa, urządzenia turystyczne (wieże i pomosty widokowe, wiaty i inne).	-
Kierunek działań: Inwestycje w infrastrukturę społeczną i kulturalną															
	2018 - 2023	11. Adaptacja pomieszczeń oraz wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury na działalność społeczną i kulturalną oraz aktywizacja społeczna i kulturalna mieszkańców, ze szczególnym	U	T	Gmina Sochocin GOK Sochocin	2 000 000,00	80%	1 600 000,00	1 600 000,00	0,00	400 000,00	0,00	V – Gospodarka przyjazna środowisku 5.3 Dziedzictwo kulturowe	Typy projektu: 2. Poprawa dostępności do zasobów kultury poprzez ich rozwój i efektywne wykorzystanie: -inwestycje w infrastrukturę trwałą, wyposażenie	-

		uwzględnieniem potrzeb Seniorów.												służące działalności kulturalnej, zachowaniu dziedzictwa i zwiększeniu dostępności do jego zasobów; inwestycje infrastrukturalne, prace modernizacyjne i renowacyjne w przypadku gdy prace te stanowią dostosowanie istniejącego obiektu do nowych funkcji kulturowych, w tym edukacyjnych; - efektywne wykonywanie zadań statutowych, polegające na zapewnieniu wysokiej jakości trwałego wyposażenia oraz odpowiedniego zabezpieczenia zbiorów będących w posiadaniu instytucji; - usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.	
Sochocin, Gutarzewo	2018 - 2023	12. Zagospodarowanie centrów rewitalizowanych miejscowości w PPP	G	PF	Gmina Sochocin Sołectwo Gutarzewo	500 000,00	80%	400 000,00	0,00	400 000,00	100 000,00	0,00	Działanie 6.2 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych	Typ projektu: - rozwój infrastruktury technicznej na obszarach rewitalizowanych w celu ich aktywizacji społecznej i gospodarczej.	-

Sochocin, Gutarzewo	2018 - 2023	13.Budowa chodników, utwardzenie placów i urządzenie wspólnych przestrzeni wiejskich	G	PF	Gmina Sochocin	500 000,00	80%	400 000,00	0,00	400 000,00	100 000,00	0,00	Działanie 6.2 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych	Typ projektu: - rozwój infrastruktury technicznej na obszarach rewitalizowanych w celu ich aktywizacji społecznej i gospodarczej.	-
Kierunek działań: Rozwój dzieci i młodzieży															
Sochocin	2018 - 2023	14.Rozbudowa i powstanie nowej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej: - stadion - place zabaw - siłownie zewnętrzne - boiska - park linowy	U	T	Gmina Sochocin Placówki oświatowe	2 500 000,00	-	-	-	-	-	-	Aktualnie brak programu, z którego można by zaplanować realizację.		-
Gutarzewo	2018 - 2023	15.Remont i wyposażenie świetlicy w Gutarzewie w PPP	G	T	Gmina Sochocin Sołectwo Gutarzewo	300 000,00	80%	240 000,00	0,00	240 000,00	60 000,00	0,00	Działanie 6.2 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych	Typ projektu: - rozwój infrastruktury technicznej na obszarach rewitalizowanych w celu ich aktywizacji społecznej i gospodarczej.	-
Sochocin	2018 - 2023	16.Zajęcia dodatkowe dla dzieci oraz zakup pomocy naukowych	G	S	Gmina Sochocin Placówki oświatowe	260 000,00	95%	247 000,00	247 000,00	0,00	13 000,00	0,00	Oś Priorytetowa X - Edukacja dla rozwoju regionu Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży	Poddziałanie 10.1.1 Edukacja ogólna (w tym w szkołach zawodowych) Typ projektu 4: Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego.	-
Sochocin, Gutarzewo	2018 - 2023	17.Odkryj swój talent	G	S	Gmina Sochocin Placówki oświatowe	50 000,00	95%	47 500,00	47 500,00	0,00	2 500,00	0,00	Oś Priorytetowa X - Edukacja dla rozwoju regionu Działanie 10.1 Kształcenie i	Poddziałanie 10.1.1 Edukacja ogólna (w tym w szkołach zawodowych)	-

													rozwój dzieci i młodzieży	Typ projektu 4: Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego.	

12. System zarządzania realizacją Programu Rewitalizacji.

12.1 Organy zaangażowane w realizację Programu Rewitalizacji

Rewitalizacja to skomplikowany proces, w którego wdrażanie zaangażowanych zostaną różne podmioty – pracownicy Urzędu Gminy Sochocin, pracownicy innych instytucji działających na terenie gminy, interesariusze rewitalizacji.

Wdrażaniem i zarządzaniem PR zajmować się będzie interinstytucjonalny zespół. Działania jego integrować będzie koordynator, a w skład wchodzić wyznaczone osoby z zaangażowanych wydziałów Urzędu Gminy oraz przedstawiciele instytucji współpracujących przy wdrażaniu PR.

Schemat 2. Zarządzanie Programem Rewitalizacji - struktura instytucjonalna.

Źródło: opracowanie własne.

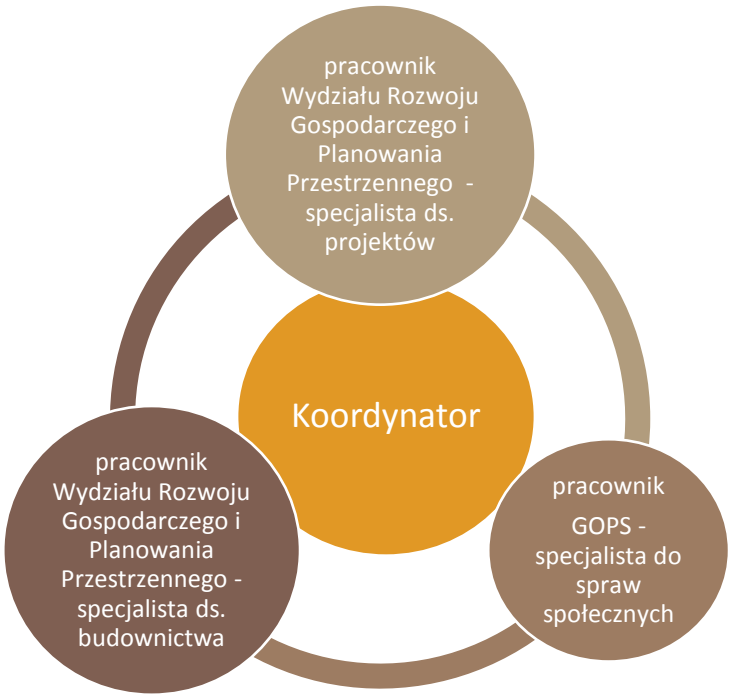

Udział władz gminy zapewniony będzie dzięki roli, jaką w procesie rewitalizacji ma Wójt oraz Rada Gminy.

Do zadań **Wójta** należeć będą w szczególności:

- koordynacja i zarządzanie na etapie przygotowywania Programu Rewitalizacji,
- prowadzenie analiz służących do diagnozy na potrzeby przygotowania Programu Rewitalizacji,
- prowadzenie konsultacji społecznych,
- powołanie w drodze zarządzenia Komitetu Rewitalizacyjnego,
- organizacja pracy Komitetu Rewitalizacyjnego,
- występowanie do Urzędu Marszałkowskiego o zatwierdzenie Programu Rewitalizacji.

Do zadań **Rady Gminy** należeć będę w szczególności:

- zatwierdzenie i uchwalenie Programu Rewitalizacji,
- wprowadzenie projektów wynikających z Programu Rewitalizacji do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy,
- uchwalenie zasad wyboru i działania Komitetu Rewitalizacyjnego,
- uchwalanie zmian Programu Rewitalizacji,
- uchwalenie uchylenia Programu Rewitalizacji w przypadku realizacji wyznaczonych w nim celów.

Po uchwaleniu przez Radę Gminy Programu Rewitalizacji dla Gminy Sochocin na lata 2017-2023 powołany zostanie Komitet Rewitalizacji. Wybór członków Komitetu poprzedzony zostanie konsultacjami społecznymi dotyczącymi zasad wyboru oraz składu tego organu. Komitet powołany zostanie zarządzeniem Wójta.

Nowo powołany organ będzie zajmował się przede wszystkim:

- pośredniczeniem w dialogu pomiędzy interesariuszami rewitalizacji a organami Gminy – zapewnienie partycypacji społecznej na etapie wdrażania programu
- pełnienie roli doradczej
- bieżącym monitoringiem działań mających na celu realizację celów rewitalizacji, a także ich ram czasowych i finansowych
- regularnym raportowaniem, mającym na celu wykazanie efektów wdrażania programu oraz gromadzeniem danych do tych raportów we współpracy z takimi instytucjami i jednostkami jak GOPS, Szkoły, Urząd Pracy, Policja, Urząd Gminy Sochocin. Współdziałanie to umożliwi ocenę wpływu rewitalizacji na obszary problemowe w gminie.
- w przypadku wykazania niezadowalających efektów wdrażania programu lub dezaktualizacji jego zapisów – aktualizacja programu rewitalizacji.

Ostateczna struktura Komitetu Rewitalizacyjnego określona zostanie w drodze konsultacji społecznych. W skład Komitetu Rewitalizacyjnego mogą zostać powołani przedstawiciele

różnych grup interesu z obszaru rewitalizacji oraz reprezentanci organów władzy samorządowej.

Schemat 3. Skład Komitetu Rewitalizacyjnego.

Źródło: opracowanie własne.

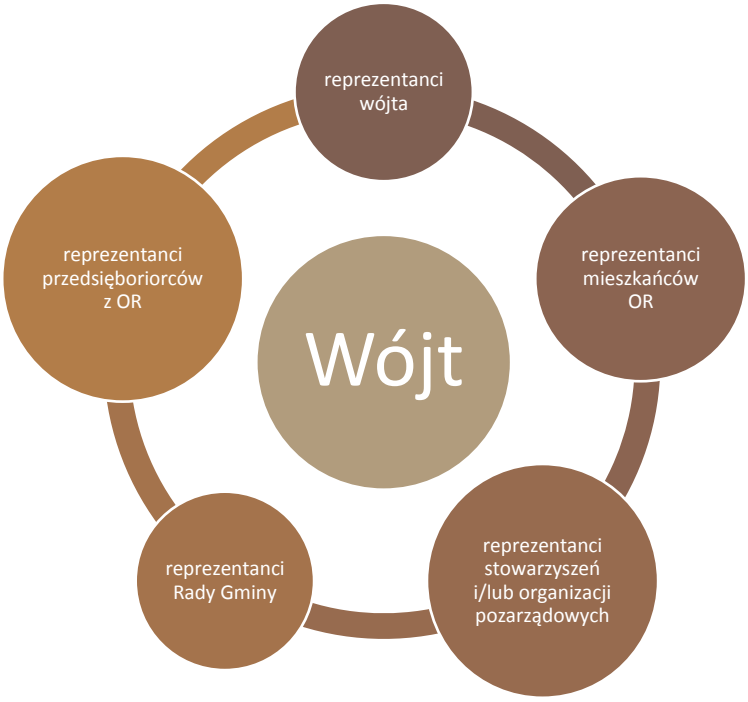

12.2 Partycypacja społeczna w procesie opracowywania i realizacji Programu Rewitalizacji.

O przystąpieniu gminy Sochocin do opracowywania Programu Rewitalizacji mieszkańcy poinformowani zostali poprzez artykuł w tygodniku lokalnym „Płońszczak". Przedstawione zostały ogólnie zasady sporządzania tego dokumentu oraz możliwości jakie niesie za sobą posiadanie go przez gminę. Mieszkańcy zostali w nim również poinformowani o zbliżającym się spotkaniu konsultacyjnym.

Informacje o konsultacjach społecznych programu przekazywane były następującymi kanałami:

- prasa lokalna – w.w. artykuł w lokalnym tygodniku
- plakaty w różnych miejscach w gminie informujące o spotkaniu
- strona internetowa; informacje o spotkaniu, ankieta zamieszczona na stronie, w wyniku głosów, wskazujących, że dane zawarte w prezentacji są niewystarczające, zamieszczono również pełną diagnozę gminy i metodykę delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
- sms-y - zaproszenie na spotkanie, prośba o wypełnienie ankiety
- wiadomości e-mail zachęcające do wzięcia udziału w konsultacjach poprzez wypełnienie zamieszczonej na stronie ankiety
- wiadomości RSS – zaproszenie na spotkanie, prośba o wypełnienie ankiety

- spotkanie z warsztatami
- spacery studyjne – angażowanie mieszkańców w rozmowę o problemach i

Fotografia 5. Plakat zapraszający mieszkańców na spotkanie konsultacyjne.

Źródło: materiały własne gminy.

potrzebach gminy Sochocin

Fotografia 6. Artykuł o rewitalizacji skierowany do mieszkańców - informacja i zaproszenie na spotkanie.

Źródło: materiały własne gminy.

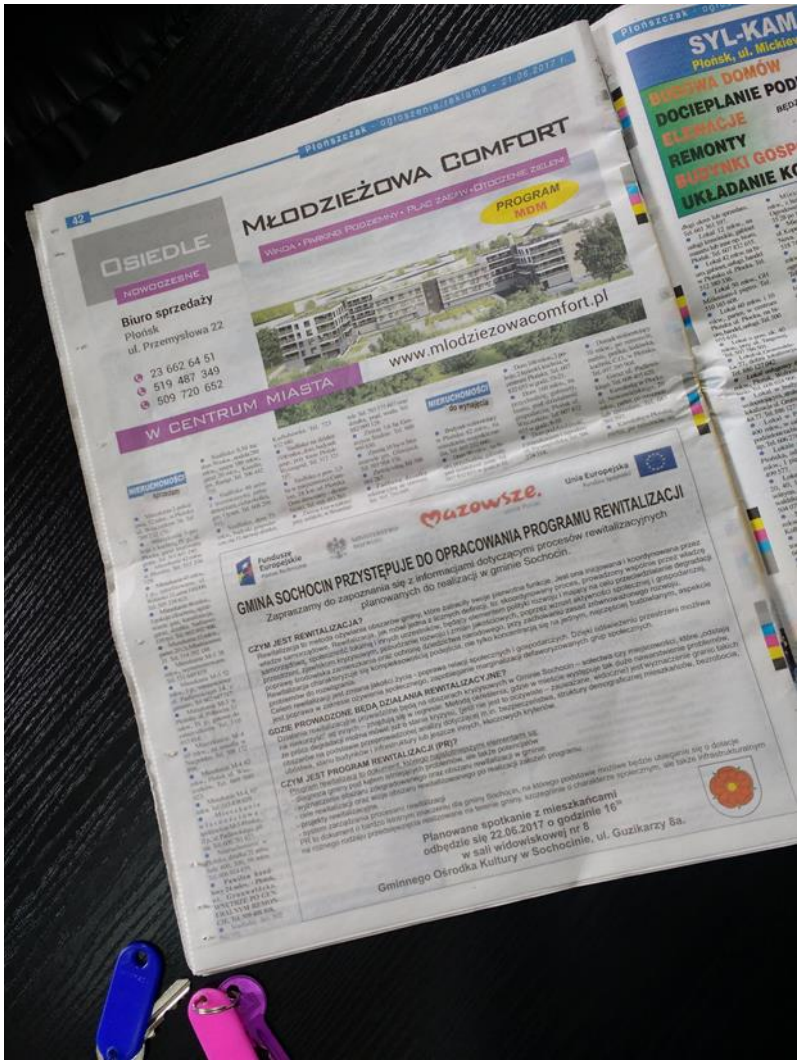

Konsultacje społeczne odbyły się na etapie opracowywania PR. Przedmiotem konsultacji były:

- wstępna diagnoza gminy
- propozycje obszarów zdegradowanego i rewitalizacji
- wstępnie zaplanowane kierunki działań

Przygotowano wstępną koncepcję ww. elementów programu rewitalizacji, którą poddano opinii społecznej. Na konsultacjach podkreślano, że przedstawiony materiał jest jedynie wstępnym opracowaniem, który został przygotowany po to, aby mógł stanowić podstawę dialogu ze społeczeństwem obejmującym: problemy poszczególnych jednostek administracyjnych na terenie gminy, ich potencjały, kierunki działań mające na celu poprawę sytuacji w zdiagnozowanych obszarach problemowych oraz proszono o wskazanie konkretnych projektów, które można by zrealizować, aby poprawić sytuację. W tym celu odbyło się spotkanie z mieszkańcami, na którym miała miejsce prezentacja wstępnych wyników prac nad PR oraz odbyły się warsztaty , w ramach których mieszkańcy składali propozycje projektów, które ich

zdaniem, mogłyby pomóc w rozwiązaniu wskazanych przez z siebie problemów z wykorzystaniem potencjałów, których istnienie obserwują w gminie Sochocin. Spotkanie odbyło się w dniu 22 czerwca o godzinie 16:30. Zorganizowano również spacery studyjne, podczas których mieszkańcy pytani byli o zdanie w ww. kwestiach oraz wskazywali miejsca na terenie gminy w których potrzebna jest interwencja.

Fotografia 7. Spotkanie z mieszkańcami - warsztaty.

Źródło: materiały własne gminy.

Fotografia 8. Zbieranie uwag od mieszkańców - spacery studyjne.

Źródło: materiały własne gminy.

W wyniku konsultacji społecznych do obszaru rewitalizacji dołączono sołectwo Gutarzewo, które nie weszło w jego skład w przedstawionej do zaopiniowania mieszkańcom propozycji obszaru rewitalizacji. Zebrane opinie potwierdziły zasadność interwencji w ramach wcześniej ustalonych priorytetów inwestycyjnych, oraz wykazały zasadność prowadzenia

działań rewitalizacyjnych w sołectwie Sochocin – ze wskazaniem, że obszar rewitalizacji nie powinien obejmować tylko głównego sołectwa gminy, ale inne zdegradowane tereny, ze wskazaniem na Gutarzewo.

5. Czy Pan/Pani zgadza się z wyznaczonym obszarem zdegradowanym na terenie Gminy, który obejmuje sołectwa: Gutarzewo, Kolonia Sochocin, Kuchary Żydowskie, Sochocin i Wycinki.	
Tak	63%
Nie	22%
nie udzielono odpowiedzi	15%
6. Czy Pan/Pani zgadza się z wyznaczonym obszarem rewitalizacji na terenie Gminy, który obejmuje zaznaczony obszar będący częścią sołectwa Sochocin?	
Tak	67%
Nie	24%
nie udzielono odpowiedzi	9%
7. Czy Pan/Pani zgadza się z następującymi proponowanymi kierunkami działań rewitalizacyjnych: Priorytet 1: zwalczanie bezrobocia, aktywizacja osób bezrobotnych, pomoc dla młodych absolwentów, a także wsparcie przedsiębiorców oraz osób rozpoczynających działalność gospodarczą Priorytet 2: poprawa stanu technicznego ciągów pieszych i kołowych na rewitalizowanym obszarze, szczególnie w zakresie dostępu do obiektów administracji lokalnej, turystycznych i terenów inwestycyjnych Priorytet 3: ograniczenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych wynikających z ogrzewania budynków poprzez zmniejszenie ich energochłonności (termomodernizacja) oraz zmianę sposobu ogrzewania, a także promocja pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, poprawa stanu środowiska naturalnego Priorytet 4: rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym ścieżek rowerowych oraz miejsc aktywnego wypoczynku i integracji lokalnej Priorytet 5: poprawa oferty turystycznej oraz promocja Gminy Sochocin Priorytet 6: wprowadzenie ułatwień dla osób niepełnosprawnych i starszych.	
Tak	76%
Nie	11%
nie udzielono odpowiedzi	13%

Gutarzewo zostało włączone do OR, ponieważ:

- diagnoza i analiza wskaźnikowa potwierdzają istnienie tam poważnych problemów, o skali większej niż średnio na terenie gminy

- takie były głosy opinii publicznej

- liczba jego mieszkańców i powierzchnia (wraz z sołectwem Sochocin) nie przekraczają obowiązujących wartości dla OR (20% powierzchni i 30% mieszkańców)

Ocenie poddano również sposób prowadzenia konsultacji – zebrane w tym pierwszym etapie uwagi dotyczące sposobu prowadzenia konsultacji, zostaną uwzględnione podczas organizacji kolejnych spotkań. Pełne zestawienie wyników ankietyzacji przedstawiono w załączniku.

Konsultacje społeczne planuje się przeprowadzić również na etapie powoływania Komitetu Rewitalizacyjnego – jednokrotnie, oraz w trakcie i na koniec etapu wdrażana, kilkukrotnie planuje się poddać ocenie społecznej realizację założeń Programu. W załącznikach zamieszczono wzór ankiety oraz formularz sprawozdania z podsumowania ankietyzacji.

13. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu PR.

Podmiotem odpowiedzialnym za przeprowadzenie monitoringu oraz oceny wdrażania rewitalizacji w Gminie Sochocin będzie Komitet Rewitalizacyjny, szerzej opisany w poprzednim rozdziale. W jego skład wchodzić będą władze samorządowe Gminy Sochocin wraz z oddelegowanymi pracownikami Urzędu Gminy oraz wybranymi podczas spotkania elekcyjnego mieszkańcami, przedsiębiorcami i innymi podmiotami funkcjonującymi na terenie Gminy Sochocin, a szczególnie na obszarze rewitalizacji.

Monitoring dotyczy okresu objętego Programem Rewitalizacji, czyli lat 2017-2023 i będzie prowadzony według następującego schematu:

Schemat 4. Schemat postępowania - monitoring i ocena realizacji Programu Rewitalizacji w Gminie Sochocin.

Źródło: Opracowanie własne.

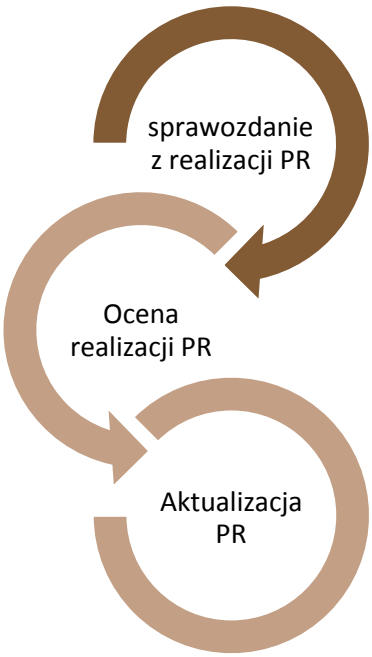

Monitoring odgrywać będzie szczególną rolę w fazie realizacji, ponieważ właśnie realizacja wymaga kontroli oraz nadzorowania postępów prac nad wdrożeniem zawartych w Programie Rewitalizacji projektów.

Na bieżąco prowadzone będzie monitorowanie pozytywnych efektów osiąganych poprzez realizację projektów. Możliwe to będzie dzięki monitorowaniu stopnia osiągnięcia założonych wartości przez wybrane wskaźniki, które obrazują ilościowy postęp realizacji programu. Dadzą one obraz skuteczności wprowadzania postanowionych założeń.

Efekty prowadzenia działań w ramach Programu Rewitalizacji, to nie tylko osiągnięcie założonych rezultatów rzeczowych. Ponieważ celem programu jest również pozytywny wpływ na sytuację społeczną w obszarach problemowych Gminy Sochocin, monitoring dotyczył będzie również wskaźników społecznych, które zostały pod uwagę przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji. W wyniku działań rewitalizacyjnych problemy powodujące stan kryzysowy na wyznaczonym obszarze powinny ulegać osłabieniu, a rewitalizowany obszar stopniowo przekształcać się w nieodbiegający w problemowych kwestiach od średniej dla gminy. Jeżeli monitoring potwierdzać będzie pozytywne tendencje w osiąganiu zamierzonego efektu, oznaczało to będzie, że program należy kontynuować w założonej formie. Natomiast jeżeli skuteczność działań będzie niezadowalająca, sprawozdania Komitetu Rewitalizacyjnego mogą być przyczynkiem do wprowadzenia modyfikacji lub aktualizacji Programu Rewitalizacji.

Narzędzia wykorzystywane na potrzeby monitoringu zamieszczono w załącznikach. Są to formularze, które będą wykorzystane do przygotowywania sprawozdań odnoszących się zarówno do efektów rzeczowych, wyników oceny społecznej procesu wdrażania, wskaźników produktów i rezultatów rewitalizacji oraz wskaźników społecznych, których wartości przewiduje się poprawić w wyniku wdrożenia działań rewitalizacyjnych. W ten rodzaj działań monitorujących zaangażowane są instytucje zbierające i opracowujące dane wykorzystane przy obliczaniu wskaźników – GOPS, Urząd Gminy, Komisariat Policji i Szkoła.

Ewentualnie aktualizacje Programu Rewitalizacji będą wprowadzane w uzasadnionych przypadkach, w tym na bazie wyników monitoringu/ewaluacji. PR będzie aktualizowany na wniosek Wójta, min. 2/3 członków Komitetu Rewitalizacji lub min. 200 przedstawicieli grup interesariuszy z OR.

14. Analiza oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) projekt Programu Rewitalizacji Gminy Sochocin na lata 2016 – 2023 został przedłożony do zaopiniowania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska oraz Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w celu ustalenia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Uzyskane opinie stanowią załącznik do niniejszego dokumentu.

Załącznik 1. Wyniki konsultacji społecznych – etap przygotowania Programu Rewitalizacji

Łącznie wpłynęło 46 wypełnionych ankiet (15 formularzy elektronicznych i 31 w formie papierowej). Podsumowanie wyników ankietyzacji zamieszczono poniżej.

1. Proszę wskazać max. 5 najważniejszych silnych stron gminy Sochocin (potencjał):	
Liczba odpowiedzi	
35	walory turystyczne gminy
30	dobre warunki do rozwoju przedsiębiorczości
37	dogodne położenie komunikacyjne
7	dodatni przyrost naturalny
17	dobra infrastruktura edukacyjna
22	wyposażenie w wodociągi, gazociąg, oczyszczalnię ścieków
2	inne
1	nie udzielono odpowiedzi

Inne wskazane przez respondentów najważniejsze silne strony:

1. położenie, historia, w miarę nie zdewastowane środowisko, ponad 1/3 obszaru to lasy

2. ludzie wykształceni i pracowici

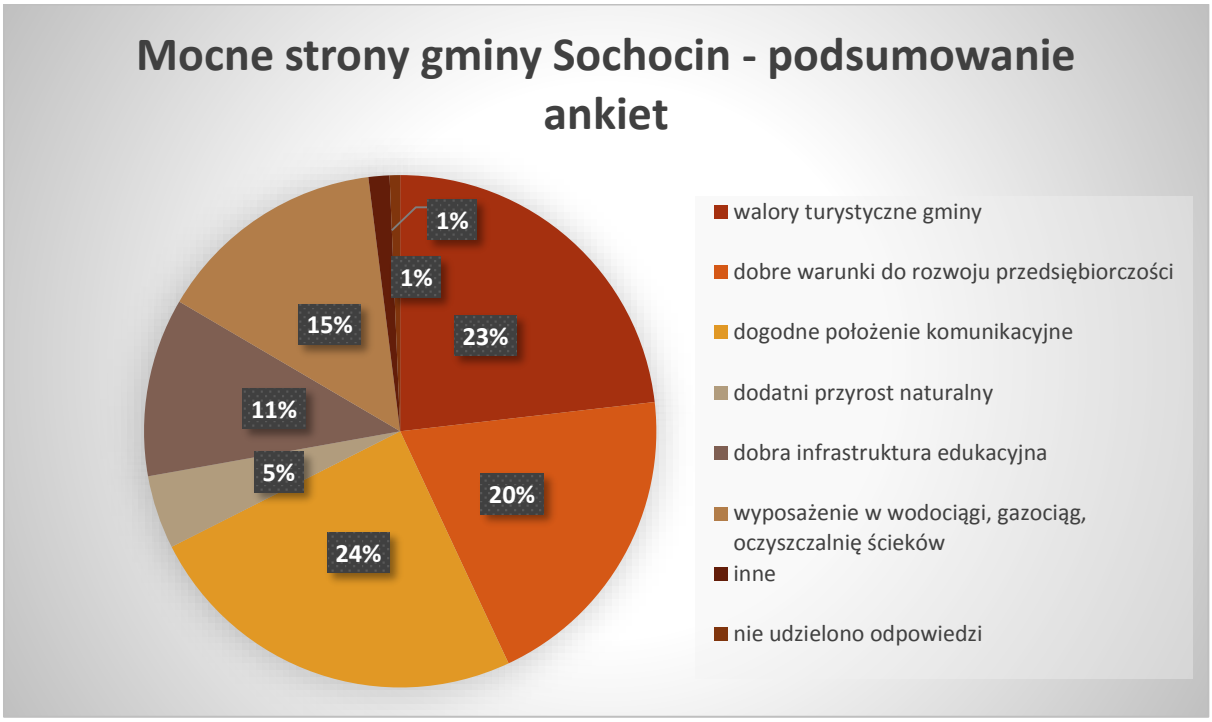

2. Proszę wskazać max. 5 najważniejszych szans gminy Sochocin	
32	rozwój zainteresowania ofertą turystyczną gminy Sochocin
19	wzrost przedsiębiorczości na terenie gminy
15	rozwój oferty kulturalnej
8	upowszechnienie rozwiązań i zachowań proekologicznych
27	możliwość uzyskania dofinansowań na projekty realizowane na terenie gminy
21	rozwój oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii
2	inne
3	nie udzielono odpowiedzi

Inne wskazane przez respondentów najważniejsze szanse:

1. gmina bliżej społeczeństwa

2. (zaznaczono "inne", ale nie wymieniono jakie)

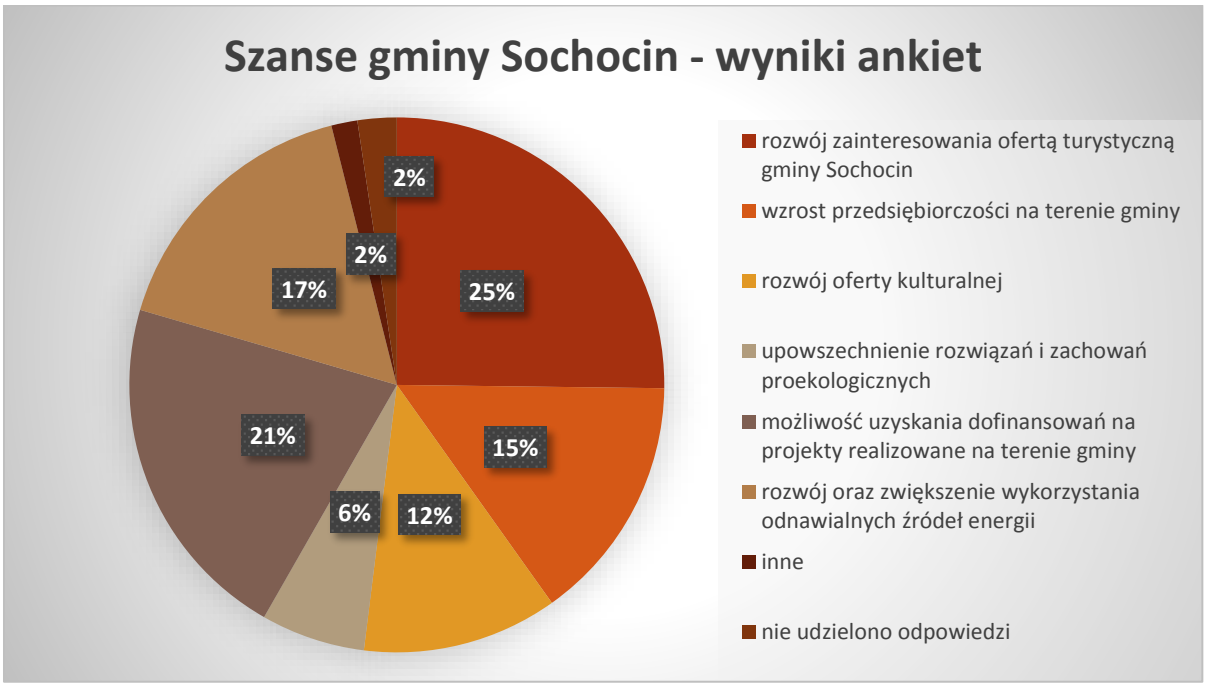

3. Proszę wskazać max. 5 największych problemów gminy Sochocin	
38	zły stan dróg gminnych, brak ścieżek rowerowych
21	niewystarczająco rozwinięta infrastruktura turystyczna
18	niewystarczający poziom przedsiębiorczości, niewystarczające wsparcie przedsiębiorczości
14	zbyt skąpa oferta kulturalna dla mieszkańców
15	wysoki poziom bezrobocia
5	mała atrakcyjność osiedleńcza gminy
8	zanieczyszczenie środowiska i niska świadomość mieszkańców nt. potrzeby ochrony środowiska
10	zbyt słaba oferta sportowa i rekreacyjna dla mieszkańców
13	wykluczenie społeczne grup defaworyzowanych (np. osób z niepełnosprawnościami, seniorów, osób ubogich)
7	niska jakość kształcenia
3	inne

2	nie udzielono odpowiedzi

Inne wskazane najważniejsze problemy:

1. brak terenów pod zabudowę w granicach miejscowości, gdzie jest infrastruktura (woda, prąd, droga)

2. Drogi, drogi i jeszcze raz drogi!

3. bardzo mała ilość i słaba jakość przestrzeni publicznych, bardzo mało nowocześnie i funkcjonalnie urządzonych terenów zielonych, niska estetyka budynków w centrum Sochocina - brak prestiżu tej części miejscowości, brak estetyki ulic i chodników/mała dbałość o czystość i porządek (np. trawa wyrastająca z chodników, mała liczba koszy na śmieci), chaotyczne inwestycje drogowe - drogi o piaszczystej nawierzchni w centrum Sochocina i budowa dróg asfaltowych na obrzeżach; ogólnie - niska estetyka Sochocina, brak prestiżu centralnej części, brak planu/koordynacji zagospodarowania miejscowości, przypadkowe/punktowe inwestycje, mało wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych, które umożliwiałyby organizowanie różnych działań społecznych

4. brak oświetlenia przy nowo powstałych domach

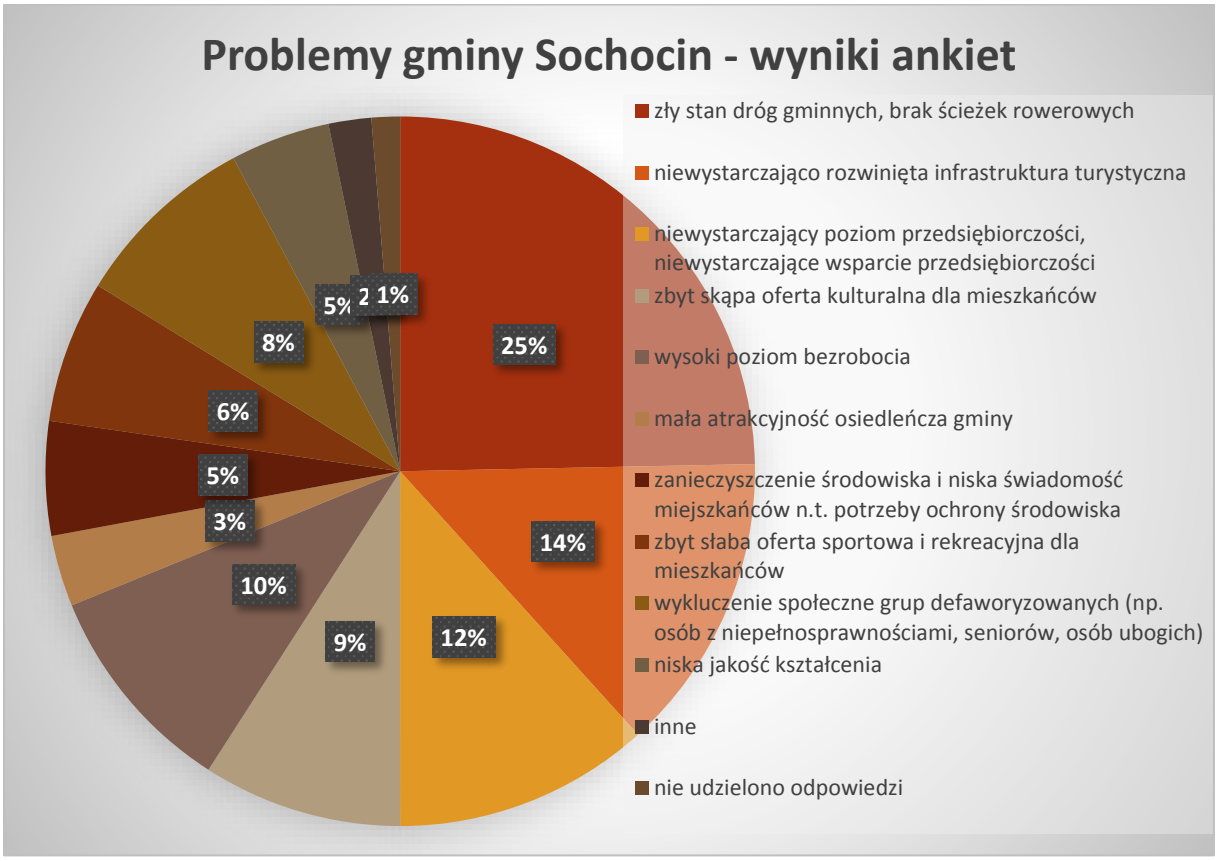

4. Proszę wskazać max. 5 największych zagrożeń dla gminy Sochocin	
15	rozwój przestępczości
26	rozwój patologii społecznych
27	zwiększenie poziomu bezrobocia
28	niedostateczne tempo rozwoju infrastruktury publicznej, np. dróg
23	starzenie społeczeństwa

19	problemy z pozyskiwaniem środków na niezbędne inwestycje
3	inne
2	nie udzielono odpowiedzi

Inne wskazane przez respondentów najważniejsze zagrożenia:

1. studium uwarunkowań obejmuje najbardziej wschód gminy

2. Znieczulica urzędnicza

3. brak przemyślanego planu zagospodarowania najważniejszych ośrodków w gminie, podnoszących ich estetykę, prestiż, funkcjonalność; zwiększenie skali uzależnień wśród młodzieży i dorosłych; brak zajęć aktywizacyjnych i integracyjnych dla młodzieży i całych rodzin

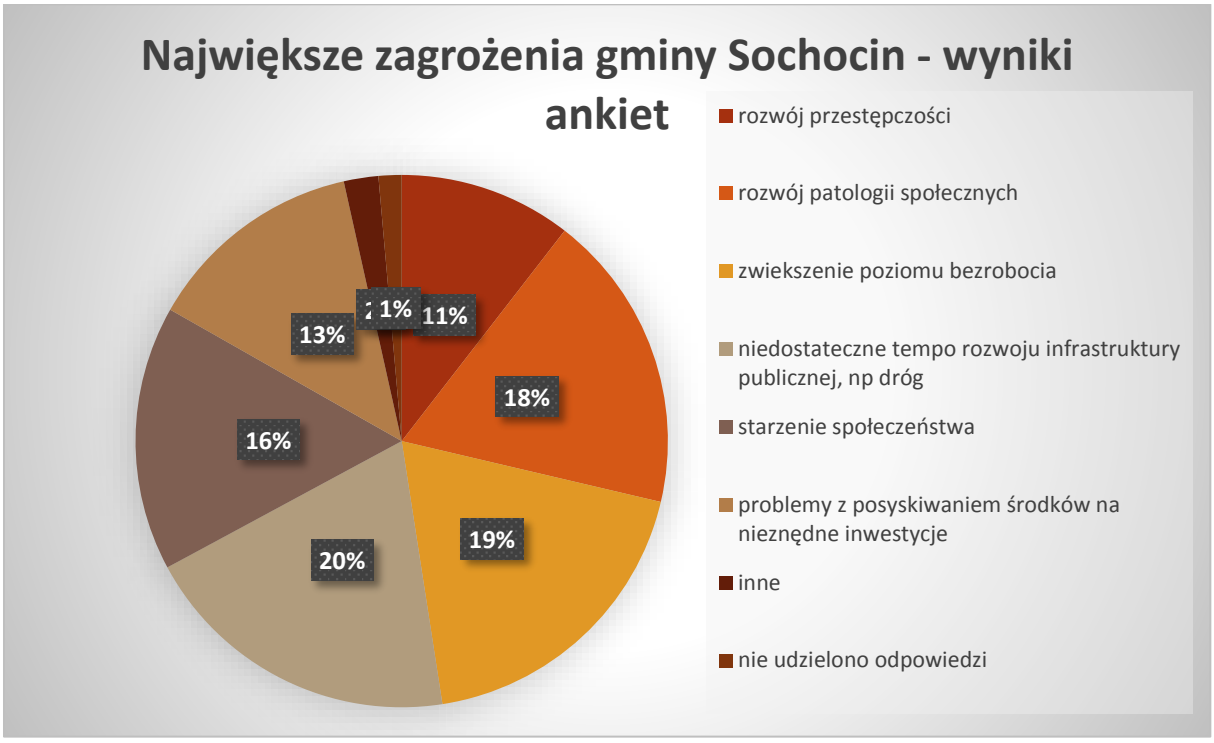

5. Czy Pan/Pani zgadza się z wyznaczonym obszarem zdegradowanym na terenie Gminy, który obejmuje sołectwa: Gutarzewo, Kolonia Sochocin, Kuchary Żydowskie, Sochocin i Wycinki.	
29	Tak
8	Nie, z uzasadnieniem
2	Nie, bez uzasadnienia
7	Nie udzielono odpowiedzi

Uzasadnienia nie zgodzenia się z zaproponowanym OZ:

1. Brak wiarygodności

2. Nie odzwierciedla rzeczywistych terenów: zdegradowane to tereny w planie zagospodarowania przeznaczone pod zalesienia. Brak możliwości nowej zabudowy w granicach miejscowości. Brak rozwoju mieszkańców, wegetowanie.

3. Uważam, że są na terenie gminy bardziej zaniedbane rejony!

4. Sochocin jest najbardziej rozwiniętą miejscowością

5. Na podstawie prezentacji trudno określić, czy jest to prawda. Najpierw należałoby się zapoznać z prawdziwą diagnozą, a nie tylko z wnioskami. Nie zostały podane żadne wartości analizowanych wskaźników. W prezentacji nie ma analizy wskaźników gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych (a przecież trzeba przeanalizować wszystkie aspekty, o których mowa w wytycznych).

6. W nawiązaniu do wypełnionego dziś formularza ankietowego chciałbym dodać kilka kolejnych uwag. 1. Jak już wspomniałem wcześniej, nigdzie nie jest dostępna pełna diagnoza gminy. W związku z tym nie jest możliwa ocena poprawności wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji oraz wyznaczenia kierunków planowanych działań. 2. Nie ma pogłębionej analizy problemów społecznych, a zaplanowany katalog kierunków działań w sferze społecznej jest bardzo skromny, ograniczający się jedynie do zjawiska bezrobocia. Nie uwzględnia innych problemów społecznych, które zapewne występują. Ciężko jest powiedzieć, jakie to mogą być problemy, gdyż nie została podana do publicznej wiadomości diagnoza społeczna gminy. 3. Jednym "dokumentem" na podstawie którego można zgłaszać uwagi, jest prezentacja dostępna na stronie urzędu gminy i w BIP. W prezentacji nie ma analizy sfery środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i gospodarczej. Zgodnie z wytycznymi Ministra Rozwoju analiza powinna obejmować wszystkie 5 wymienionych tam sfer. 4. Wg mnie popełniono błąd przy wyznaczaniu jednostek urbanistycznych wykorzystywanych na potrzeby diagnozy. Miejscowość Sochocin potraktowano jako jeden obszar. Tymczasem jest to "stolica" gminy, największa miejscowość. Przyjęto założenie, że ma ona jednorodny charakter. Tymczasem Sochocin można podzielić co najmniej na kilka różnych funkcjonalnie podobszarów np. ze względu na swe funkcje i charakter powinno być wyodrębnione centrum miejscowości, różny może być stosunkowo nowego osiedla domów przy ul. XXX i 40-lecia, Kwiatowej i Sucharskiego, a inne np. domów przy ul. Krótkiej i Polnej. Gmina powinna być podzielona na jednostki urbanistyczne o utrwalonych związkach przestrzennych, funkcjonalnych i społeczno-ekonomicznych (inne metody: suatka kwadratów, grid itp.). Tymczasem potraktowano Sochocin jako jednorodną, niezróżnicowaną jednostkę terytorialną, w której w każdym miejscu występują takie same problemy. A przecież wiadomo, że Sochocin ma swoje strefy, mini osiedla, o różnej charakterystyce. Zastosowane podejście nie pozwala na szczegółowe zdiagnozowanie występujących w Sochocinie problemów i zaplanowania odpowiednich działań, rzeczywiście rozwiązujących problemy. 5. Mapa prezentująca obszar rewitalizacji jest nieczytelna. Nie ma wymienionych granic obszaru i ulic wchodzących w jego skład. Jaka jest powierzchnia obszaru rewitalizacji i ile osób zamieszkuje ten teren? 6. Brakuje uzasadnienia, dlaczego akurat ten obszar został wybrany do rewitalizacji. Czy to ze względu na największą skalę problemów społecznych? Dlaczego innych obszarów zdegradowanych nie uznano za obszar rewitalizacji? Ze względu na ograniczenia przestrzenne i ludnościowe? 7. Trudno nie odnieść wrażenia, że diagnoza została sporządzona pobieżnie. Nie przedstawia ona pogłębionych wniosków dotyczących przede wszystkim problemów społecznych gminy. Zaproponowane kierunki działań w głównej mierze dotyczą inwestycji i, jak mi się wydaje, cała diagnoza służy jedynie potwierdzeniu/usankcjonowaniu już wcześniej zaplanowanych działań infrastrukturalnych.

7. Rozszerzenie też o inne msc np. Idzikowice w tej miejscowości nie widać aby Wójt o niej myślał, drogi, brak latarni przy nowych siedliskach

8. Zbyt mały obszar objęty jest rewitalizacją.

6. Czy Pan/Pani zgadza się z wyznaczonym obszarem rewitalizacji na terenie Gminy, który obejmuje zaznaczony obszar będący częścią sołectwa Sochocin?	
32	Tak
7	Nie, z uzasadnieniem
2	Nie, bez uzasadnienia
5	Nie udzielono odpowiedzi

Uzasadnienia nie zgodzenia się z zaproponowanym OR:

1. Jedyna miejscowość z gazem z rury i walczy o poprawę powietrza!? Szkoła, dom kultury i największa patologia?

2. Mam inne zdanie/

3. Sochocin jest najbardziej rozwiniętą miejscowością

4. j. w. Brakuje uzasadnienia, w tym postaci konkretnych danych, że akurat te tereny znajdują się w najtrudniejszej sytuacji.

5. j. w.

6. Należy obszar rewitalizacji powiększyć o miejscowość Gutarzewo razem z m. Sochocin można by było zrealizować budowę ścieżki rowerowej wzdłuż Narwi łączącą dwie miejscowości.

7. Zbyt mały obszar został wzięty pod uwagę.

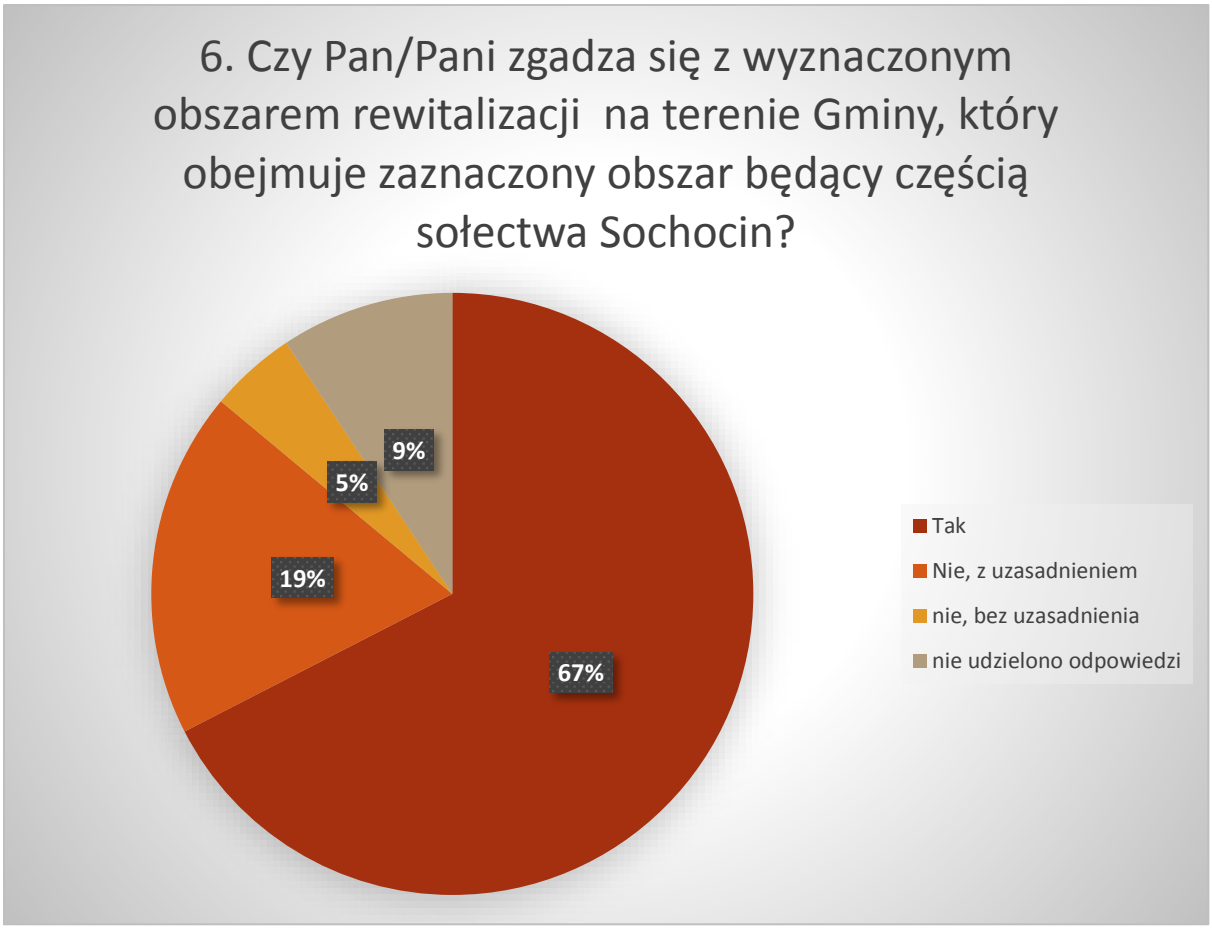

7. Czy Pan/Pani zgadza się z następującymi proponowanymi kierunkami działań rewitalizacyjnych: Priorytet 1: zwalczanie bezrobocia, aktywizacja osób bezrobotnych, pomoc dla młodych absolwentów, a także wsparcie przedsiębiorców oraz osób rozpoczynających działalność gospodarczą Priorytet 2: poprawa stanu technicznego ciągów pieszych i kołowych na rewitalizowanym obszarze, szczególnie w zakresie dostępu do obiektów administracji lokalnej, turystycznych i terenów inwestycyjnych Priorytet 3: ograniczenie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych wynikających z ogrzewania budynków poprzez zmniejszenie ich energochłonności (termomodernizacja) oraz zmianę sposobu ogrzewania, a także promocja pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, poprawa stanu środowiska naturalnego Priorytet 4: rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym ścieżek rowerowych oraz miejsc aktywnego wypoczynku i integracji lokalnej Priorytet 5: poprawa oferty turystycznej oraz promocja Gminy Sochocin Priorytet 6: wprowadzenie ułatwień dla osób niepełnosprawnych i starszych.	
35	Tak
3	Nie, z uzasadnieniem
2	Nie, bez uzasadnienia
6	Nie udzielono odpowiedzi

Uzasadnienia nie zgodzenia się z proponowanymi przedsięwzięciami:

1. gmina to i inne miejscowości

2. Ciężko stwierdzić, jeśli nie ma się dokładnej diagnozy i wynikających z niej problemów obszaru rewitalizacji. Generalnie nie widzę działań rozwiązujących problemy społeczne, jakby nie było takich w gminie (oprócz najbardziej oczywistego bezrobocia). Biorąc pod uwagę tylko własne obserwacje wydaje mi się, że np. w Sochocinie przydałyby się działania skierowane do

młodzieży, aby zająć ich czas i przeciwdziałać uzależnieniom (streetworkerzy, animatorzy, pedagodzy ulicy); działania na rzecz integracji rodzin, osób starszych, być może coś związane z przemocą w rodzinie. No chyba że rzeczywiście żadne problemy społeczne, oprócz bezrobocia, nie występują w gminie. A ciężko to stwierdzić, bo nie przedstawili Państwo żadnej diagnozy.

3. jest wiele programów pomagających bezrobotnym, a także poziom bezrobocia jest jednym z najniższych w ostatnich latach, nawet sprowadzamy obywateli ukraińskich do wykonywania prac, zwalczanie bezrobocie w chwili obecnej nie powinna być priorytetem nr 1. Priorytet nr 2 to według mnie jedynie poprawa dla osób w kręgu wzajemnej adoracji, nie uważam, by był to ważny aspekt. 5 i 6 powinny być priorytetem.

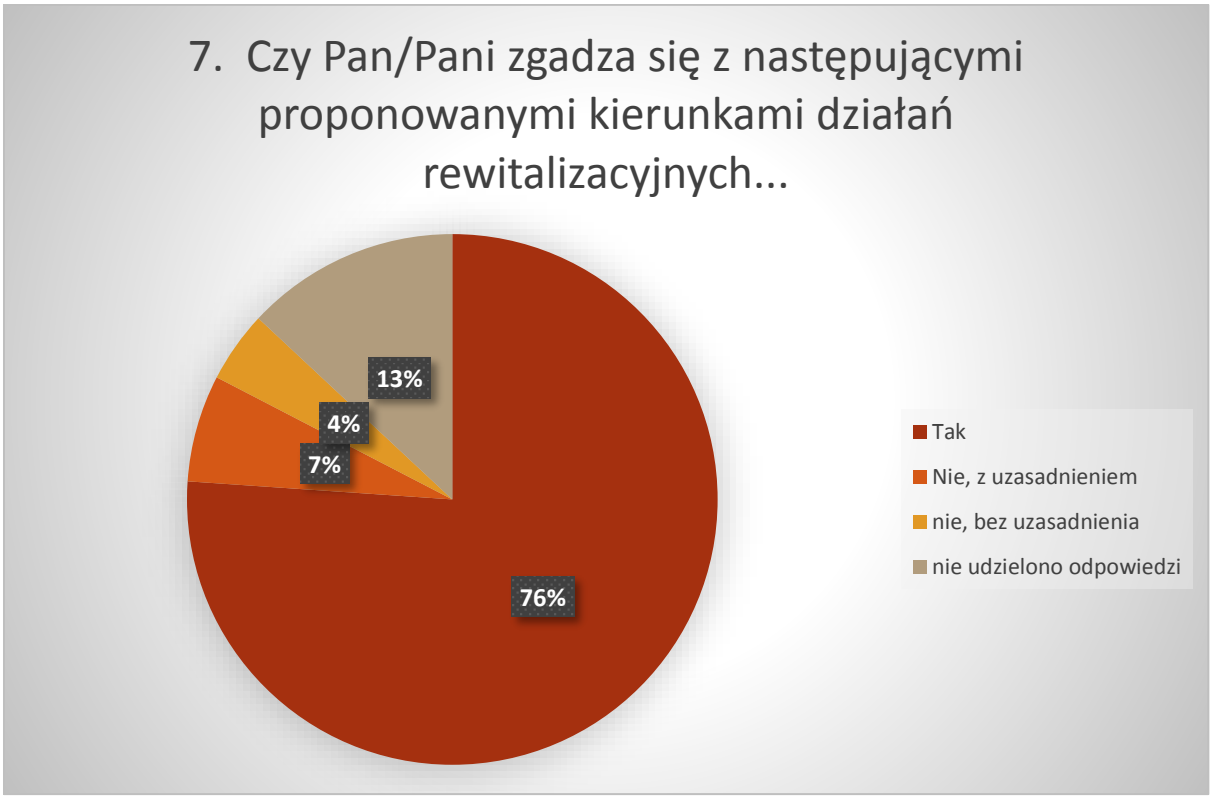

8. Proszę podać miejscowość, w której jest Pani/Pan mieszkańcem?		9. Proszę podać miejscowość, w której jest Pani/Pan właścicielem/użytkownikiem wieczystym, zarządzającym nieruchomością?	
	Baraki		Baraki
	Biele	1	Biele
3	Bolęcin	3	Bolęcin
	Budy Gutarzewskie		Budy Gutarzewskie
	Ciemniewo	1	Ciemniewo
2	Drożdżyn	2	Drożdżyn
	Gromadzyn		Gromadzyn
8	Gutarzewo	8	Gutarzewo
2	Idzikowice	2	Idzikowice
1	Jędrzejewo	1	Jędrzejewo
	Kępa		Kępa

2	Koliszewo	**2**	Koliszewo
	Kolonia Sochocin		Kolonia Sochocin
3	Kołoząb	**3**	Kołoząb
	Kondrajec		Kondrajec
1	Kuchary Królewskie	**2**	Kuchary Królewskie
2	Kuchary Żydowskie	**1**	Kuchary Żydowskie
1	Milewo	**1**	Milewo
	Niewikla		Niewikla
	Podsmardzewo		Podsmardzewo
	Pruszkowo		Pruszkowo
	Rzy		Rzy
1	Smardzewo	**1**	Smardzewo
13	Sochocin	**14**	Sochocin
	Ślepowrony		Ślepowrony
	Wierzbówiec		Wierzbówiec
	Wycinki		Wycinki
	Żelechy		Żelechy
5	nie udzielono odpowiedzi	**1**	nie udzielono odpowiedzi

10. Proszę podać miejscowość, w której Pani/Pan prowadzi lub zamierza prowadzić działalność gospodarczą.		**11. Proszę podać miejscowość, w której Pani/Pan prowadzi lub zamierza prowadzić działalność społeczną**	
	Baraki		Baraki
1	Biele	**1**	Biele
2	Bolęcin	**2**	Bolęcin
	Budy Gutarzewskie		Budy Gutarzewskie
1	Ciemniewo		Ciemniewo
2	Drożdżyn	**1**	Drożdżyn
	Gromadzyn		Gromadzyn
8	Gutarzewo	**7**	Gutarzewo
	Idzikowice		Idzikowice
	Jędrzejewo		Jędrzejewo
	Kępa		Kępa
1	Koliszewo	**1**	Koliszewo
	Kolonia Sochocin		Kolonia Sochocin
2	Kołoząb	**3**	Kołoząb
	Kondrajec		Kondrajec
2	Kuchary Królewskie	**2**	Kuchary Królewskie
	Kuchary Żydowskie		Kuchary Żydowskie
1	Milewo	**1**	Milewo
	Niewikla		Niewikla
	Podsmardzewo		Podsmardzewo
	Pruszkowo		Pruszkowo
1	Rzy	**1**	Rzy
1	Smardzewo	**2**	Smardzewo

10	Sochocin	**8**	Sochocin
	Ślepowrony		Ślepowrony
	Wierzbówiec		Wierzbówiec
1	Wycinki		Wycinki
	Żelechy	**1**	Żelechy
17	nie udzielono odpowiedzi	**10**	nie udzielono odpowiedzi

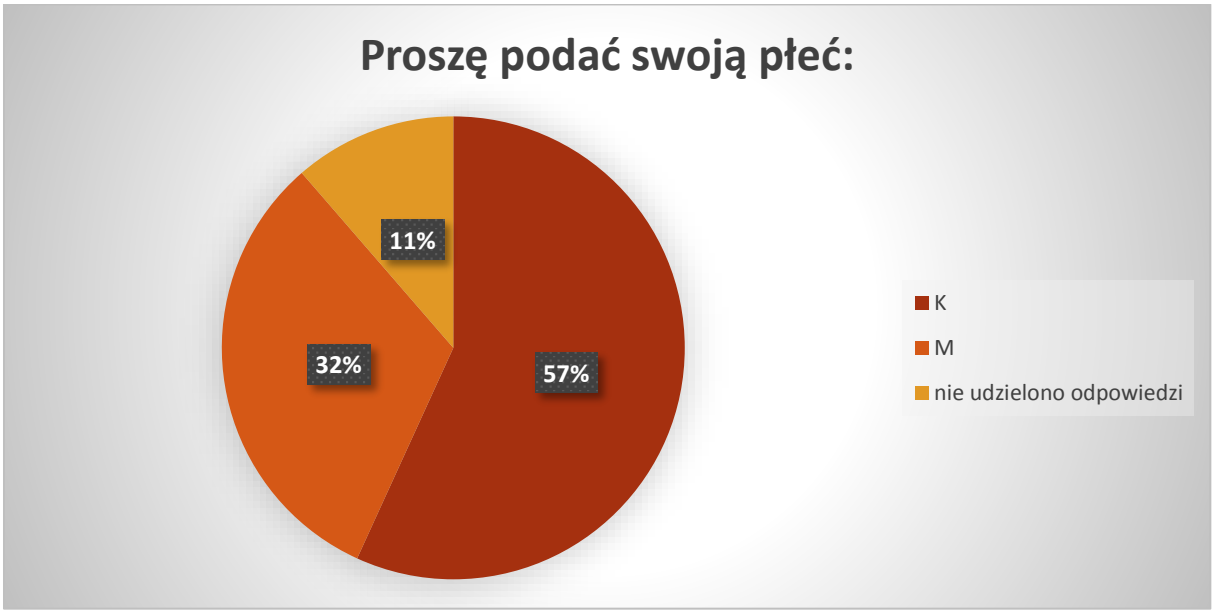

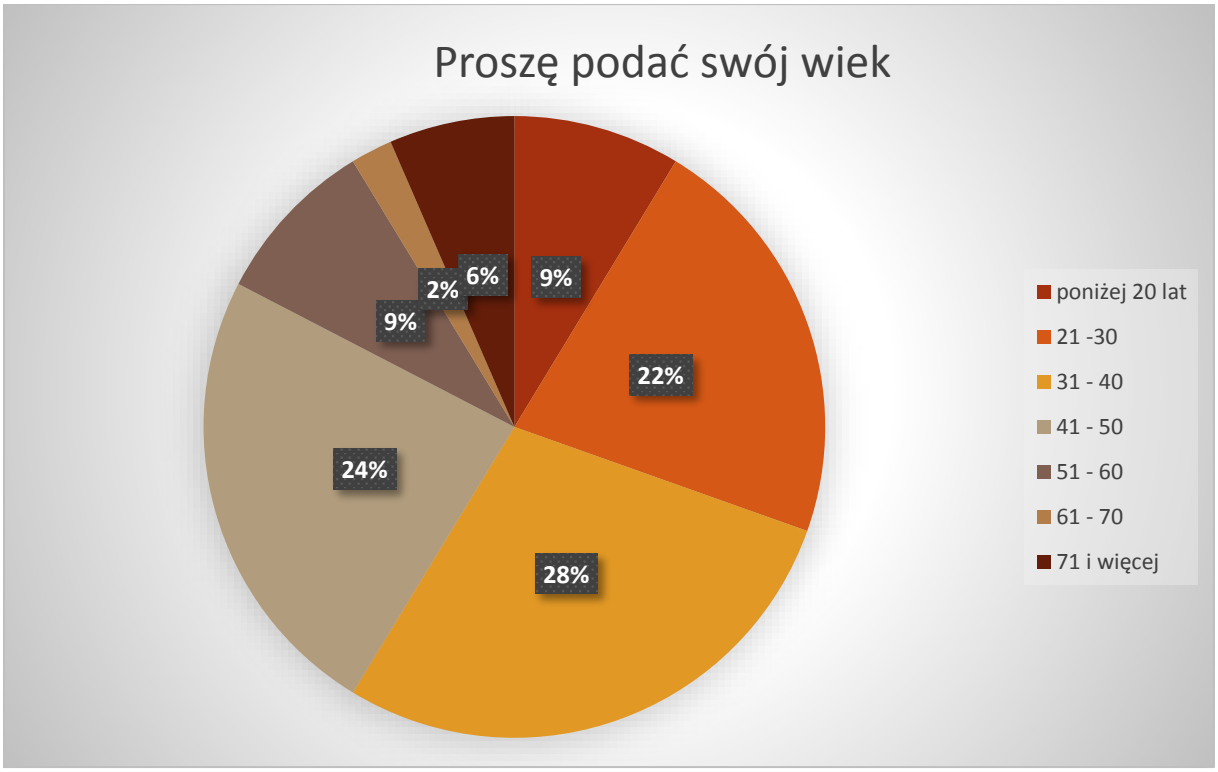

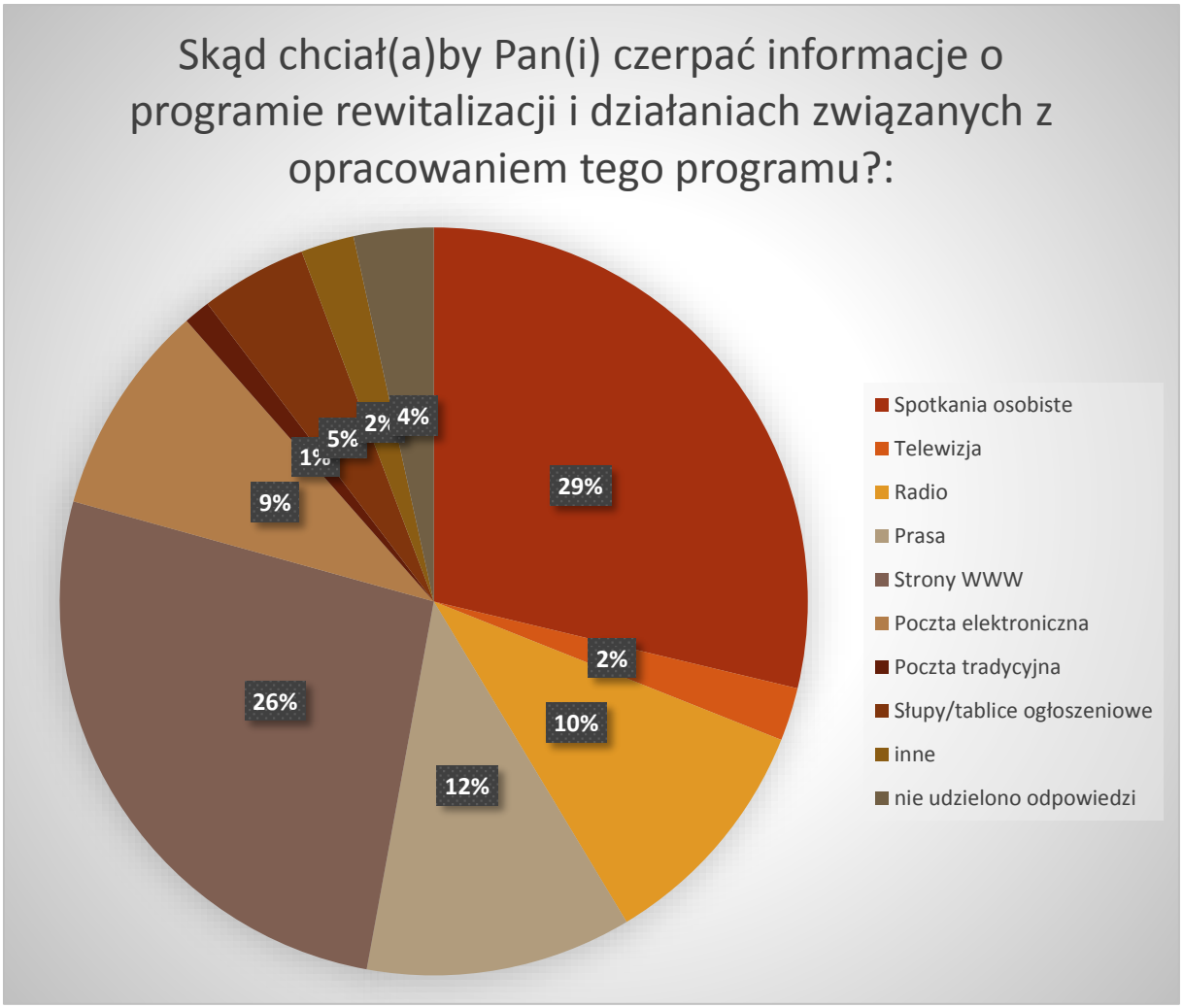

Inne źródła, skąd mieszkańcy chcieliby czerpać informacje o rewitalizacji

1 i 2. SMS.

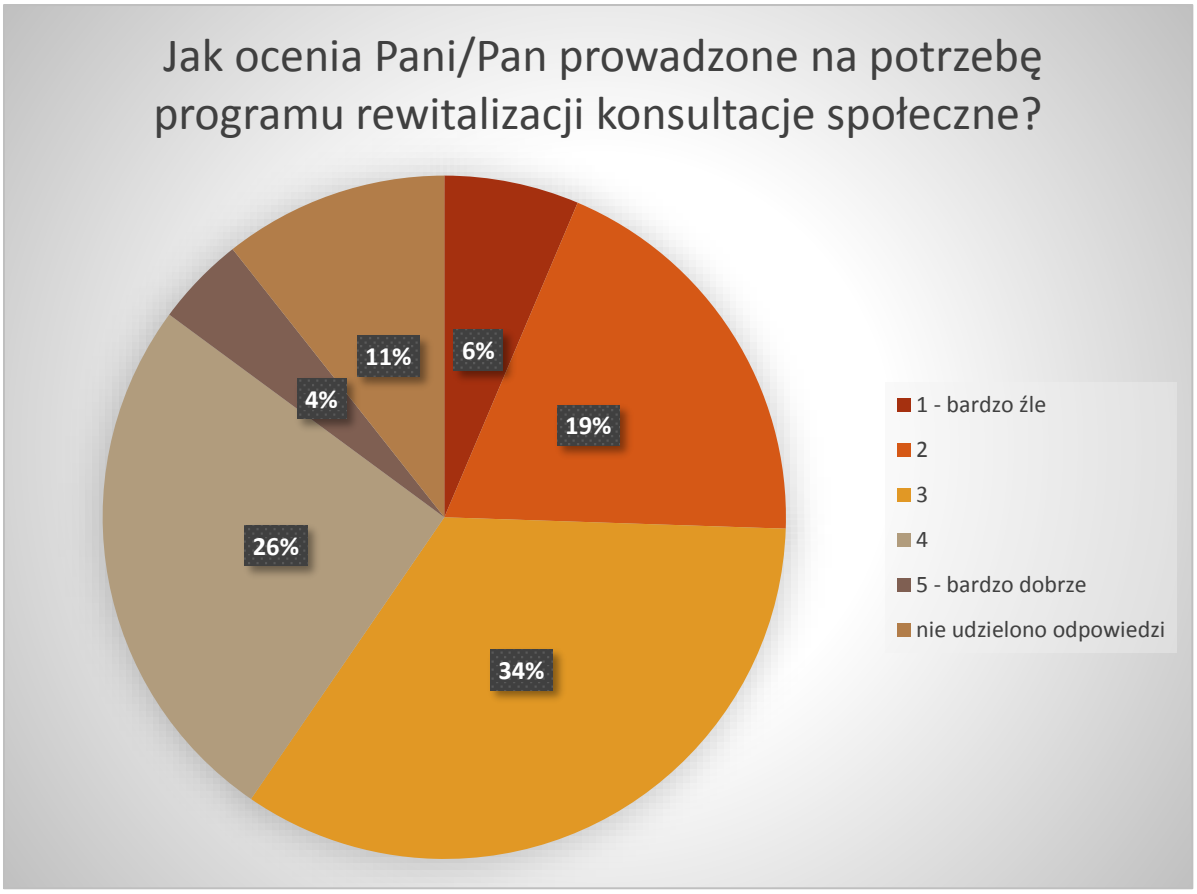

Załącznik 2. Ankieta konsultacji społecznych – powołanie Komitetu Rewitalizacyjnego

1	W jaki sposób powinni być wybierani członkowie Komitetu Rewitalizacyjnego? [można wskazać 1 odpowiedź]
	spotkanie elekcyjne
	głosowanie online
	głosowanie na kartach wyborczych w wyznaczonym punkcie
	inne ...
2	Jakie grupy powinny reprezentować osoby wchodzący w skład Komitetu Rewitalizacyjnego [można wskazać więcej niż 1 odpowiedź]
	organizacje społeczne
	przedsiębiorców
	mieszkańców
	władze samorządowe
	inne ...
3	Ile osób powinien liczyć Komitet Rewitalizacyjny
	3 - 4
	5 - 6
	7-8
	9-10

	więcej
4	Ile lat powinna trwać kadencja Komitetu Rewitalizacyjnego
	rok
	2 lata
	4 lata
	więcej
5	Proszę podać kandydata, który Pani/Pana zdaniem powinien wejść w skład Komitetu Rewitalizacyjnego:
	…….

Załącznik 3. Ankieta konsultacji społecznych – ocena wdrażania Programu Rewitalizacji

1	Czy Pani/Pan wie czego dotyczy Program Rewitalizacji Gminy Sochocin na lata 2016 - 2023? Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź. [można wskazać 1 odpowiedź]
	Tak
	Nie
	Nie jestem pewna/pewien
2	Czy Pani/Pan wie jaki obszar na terenie gminy Sochocin został objęty rewitalizacją? [można wskazać więcej niż 1 odpowiedź]
	Tak
	Nie
	Nie jestem pewna/pewien
3	Czy Pani/Pan miał jakikolwiek kontakt z członkami Komitetu Rewitalizacji (udział w szkoleniu, doradztwie, imprezy, festyny, przedsięwzięcia rewitalizacyjne itp.)? Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź.
	Tak
	Nie
	Nie jestem pewna/pewien
4	Jak Pani/Pan ocenia stan przestrzeni publicznej w Sochocinie i Gutarzewie(miejsca wypoczynku, rekreacji)? Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź.
	Bardzo dobrze
	Raczej dobrze
	Raczej źle
	Bardzo źle
5	Jak Pani/Pan ocenia stan środowiska naturalnego w gminie Sochocin? Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź.
	Bardzo dobrze
	Raczej dobrze
	Raczej źle
	Bardzo źle
6	Jak Pani/Pan ocenia w swojej gminie sytuację na rynku pracy? Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź.

	Bardzo dobrze
	Raczej dobrze
	Raczej źle
	Bardzo źle
7	Jak Pani/Pan ocenia prowadzone działania rewitalizacyjne? Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź.
	Bardzo dobrze
	Raczej dobrze
	Raczej źle
	Bardzo źle
8	Czy zauważyła Pani/Pan wzrost liczby turystów odwiedzających gminę Sochocin? Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź.
	Zdecydowanie tak
	Raczej tak
	Raczej nie
	Zdecydowanie nie
9	Czy Pani/Pana zdaniem w ciągu ostatnich dwóch lat zwiększyły się możliwości spędzania wolnego czasu w gronie mieszkańców? Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź.
	Jest zdecydowanie lepiej niż 2 lata temu
	Jest lepiej niż 2 lata temu
	Jest gorzej niż 2 lata temu
	Jest zdecydowanie gorzej niż 2 lata temu
	Nie ma żadnej różnicy
10	Czy Pani/Pana zdaniem w ciągu ostatnich dwóch lat zauważalny jest rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy Sochocin? Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź.
	Jest zdecydowanie lepiej niż 2 lata temu
	Jest lepiej niż 2 lata temu
	Jest gorzej niż 2 lata temu
	Jest zdecydowanie gorzej niż 2 lata temu
	Nie ma żadnej różnicy
11	Czy Pani/Pana zadowolenie z życia w gminie Sochocin zmieniło się w ciągu ostatnich dwóch lat ze względu na poprawę stanu infrastruktury technicznej oraz prowadzonych projektach społecznych? Proszę zaznaczyć wybraną odpowiedź.
	Jest zdecydowanie lepiej niż 2 lata temu
	Jest lepiej niż 2 lata temu
	Jest gorzej niż 2 lata temu
	Jest zdecydowanie gorzej niż 2 lata temu
	Nie ma żadnej różnicy
12	Do której z poniższych grup Pani/Pan należy?:
	Mieszkaniec Gminy (miejscowość/ulica zamieszkania? .....)
	Właściciel/użytkownik wieczysty/zarządzający nieruchomością w Gminie (miejscowość/ulica nieruchomości? .....)

	Osoba **prowadząca działalność gospodarczą** w Gminie, w tym rolnik (miejscowość/ulica działalności gospodarczej? .....)
	Osoba **planująca prowadzenie działalności gospodarczej** w Gminie, w tym rolnik (miejscowość/ulica działalności gospodarczej? .....)
	Osoba **prowadząca działalność społeczną** w Gminie (miejscowość/ulica działalności społecznej? .....)
	Osoba **planująca prowadzenie działalności społecznej** w Gminie (miejscowość/ulica działalności społecznej? .....)
	Osoba reprezentująca **jednostkę samorządu terytorialnego/organ władzy publicznej** (miejscowość/ulica działania JSR/organu władzy publicznej? .....)
	Żadna z powyższych
13	Proszę podać swoją płeć:
	K
	M
14	Proszę podać swój wiek:
	Poniżej 20 lat
	21 – 30
	31 – 40
	41 – 50
	51 – 60
	61 - 70
	71 lat i więcej
15	Proszę podać swoje wykształcenie:
	podstawowe
	gimnazjalne
	zasadnicze
	średnie/policealne
	wyższe

Załącznik 4. Narzędzia badania postępu rzeczowego realizacji Programu Rewitalizacji

Nazwa przedsięwzięcia infrastrukturalnego	
Typ projektu	
Nazwa komplementarnego przedsięwzięcia „miękkiego”	
Typ projektu	
Obszar rewitalizacji	

Cel rewitalizacji	
Kierunek działania	
Podmioty realizujące projekt	
Sfery oddziaływania projektów	
Interesariusze działań rewitalizacyjnych	
Zakres przedsięwzięcia	
Wartość projektu	
Osiągnięte rezultaty	
Sposób oceny i zamierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	
Okres realizacji	

Załącznik 5. Opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nt. przeprowadzenia strategicznej oceny dokumentu pod kątem oddziaływania na środowisko.